העולם

"אינטרפל" הזהיר את
ישראל מפני ועידה של
ראשי הפשע
הבינלאומי שעמדה
להיערך בהרצליה

מיפקדת סינדיקאט הפשע העולמי פועלת מישראל

קורא יקר,

הידיעה שפורסמה השבוע בעיתון השבדי דאגנס ניהטר, עוררה שרשרת תגובות וגל של ניחושים ברחבי העולם. היא סיפרה כי מסעה הסודי, המוזר והפתאומי של הגברת ראש־הממשלה גולדה מאיר, מהלסינקי ללאפלאנד, מהלך של שתי שעות טיסה, לא נועד לנופש או לביקור יהודים, כפי שניסו לרמוז, אלא לפגישה חשאית עם נציגים של ממשלת ברית־המועצות.

לא קשה לנחש למי ייחסו מומחים ופרשנים בינלאומיים יותר אימון — לגירסתו של העיתון השבדי, הידוע כעיתון רציני ומכובד שאינו מפריח ברווזים בעלמא, או להכחשתה הנמרצת של גולדה מאיר. כי הכחשה זו היא דבר טבעי ומובן. אף אחד אינו מצפה מראש־הממשלה, שתגיב על ידיעה כזו בנוסח: „נכון, תפסתם אותי. ניסיתי לשמור בסוד את דבר הפגישה, אבל העיתונות יותר זריזה ממני. אז בואו אגלה לכם מה היה שם בדיוק...״

שער „העולם הזה״ 1734

פרשנים בישראל החלו לבנות תילים של מערכות על משמעות אותה פגישה של גולדה עם נציגים סובייטים בכירים, שלפי דעתם אכן התקיימה. היינו מיוחררים השבוע מעשיית הערכה כזו, שכן כתלמידים חרוצים, עשינו אותה כבר לפני חצי שנה.

על שער גליון 1734 של העולם הזה (מתאריך — 25.11.70) הופיעה הכותרת: „הרוסים מציעים: חידוש יחסים תמורת הסדר מדיני.״ הסקופ שפורסם באותו גליון אולי לא עירר אימון, שכן הוא לא הכיל מידע מפורט ומדוייק, אולם הוא כלל תחזית שהיתה מבוססת על ידיעה כי מקורות שונים החלו להדליף לאחרונה רמזים לממשלת־ישראל, לפיהם תהיה ממשלת ברית־המועצות מוכנה להפשיר את הקרח שביחסים עם ישראל ולקשור עמה מהדש קשרים דיפלומטיים, תמורת תנאים מסויימים, כמובן.

מסיבות שונות לא יכולנו אותה שעה לפרט את טיב המידע שבידנו, למרות שמספר חודשים קודם לכן היה העולם הזה העיתון הראשון שגילה את דבר קיומה של פגישה חשאית בין נציגים סובייטים לסגן ראש־הממשלה, גאל אלון, בעת ביקור שערך בשוויץ, למטרות רפואיות כביכול.

נבואות מוקדמות מדי

ספק אם מישהו מקבדנו זוכר את אותו שער ואת אותו סקופ. לעיתים קרובות קורה, שאני עצמנו שוכחים כי מקורה של ידיעה מסויימת, הזוכה לפירסום רב, היא בעצם בהעולם הזה.

זהו תהליך שכבר התרגלנו אליו. לא אחת קורה שידיעות, תחזיות, נבואות והערכות מדיניות המתפרסמות בהעולם הזה, מופיעות כל כך הרבה זמן קודם זמנן, עד שאיש אינו מיחס להם חשיבות ואימון. כאשר, מאוחר יותר, מופיעות אותן ידיעות או דיעות במקורות אחרים, שוב אין איש זוכר שהם התפרסמו כבר על דפי העולם הזה.

הידיעה על מגעים חשאיים בין הסובייטים לנציגים ישראליים בכירים, היא דוגמה מקרית לכך. דוגמא אחרת, לקוחה מהתחום הרעיוני. העולם הזה היה הראשון, אם לא היחיד בישראל, שתקף את הצהרתה של ממשלת־ישראל, מיד אחרי מלחמת ששת־הימים, כי תנאי ראשון לאיזשהו ויתור לערבים הוא משא־ומתן ישיר. באין סוף של רשימות ומאמרים יצאנו נגד תפיסה זו וטענו כי רק משא־ומתן עקיף וחשאי עשוי להוביל להסדר.

בזמנו כינו אותנו בוגדים על תפיסה זו. בינתיים נסוגה ממשלת־ישראל מתביעה אולטימטיבית למשא־ומתן ישיר, הכירה או אולצה להכיר כי תביעה כזו היא מיכשול לכל הסדר שהוא עם ארצות ערב. מבלי להודות בכך, אימצה הממשלה למעשה את קו העולם הזה.

מי יזכור לנו את זה?

אף אחד, מלבד אולי ח״כ של גח״ל, שירצה להקניט את ראש־הממשלה, יטיח לעברה בהזדמנות זו או אחרת, כי „את מקבלת את קו העולם הזה...״

מבצע "טופז"
שלם כפי יכלתך!
במסגרת מבצע זה ניתן לקבל רהיטים בתשלומים ללא ריבית

חדר שינה „רויאל״ 6
2300.- ל״י

קומפלט, כולל ארון שתי קומות 6 דלתות, מיטה זוגית עם מזרונים + ארונות לילה, טואלט עם מראות קריסטל
למשלם במזומן שי חינם 2 שטיחים בצבעים נהדרים.

מערכת „וינדזור 220״
1100.- ל״י

מערכת „וינדזור 220״ כוללת ספה כפולה, 2 כורסאות, שולחן לפי בחירה.
למשלם במזטמן שי חינם 2 שרפרפים

ספה כפולה „לילי״
רק 350.- ל״י

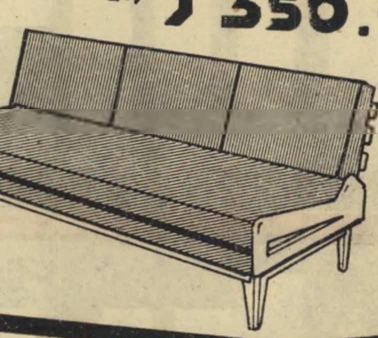

מצרך החדש

כמו כן ניתן לקבל דגמים נוספים המוצגים אצלנו בתצוגה מתמדת.
המחירים ללא מתחרים!

רהיטי אפרתי
חולון: ככר ויצמן 1, טל. 843636
תל־אביב: רח׳ הנגב 4, טל. 30335

להתחרות עם החותנת? זה קשה-אך אפשרי...

אנו מודים, זו בעיה עליה דנו בישיבות ארוכות... קראנו זאת „לקרב לב הכלה לחותנתה..״ ומצאנו פתרון מלהיב: תנור שהוא מתוכנן כולו ומעוצב להשיב על שאלה זו... מתכון פלאים הפועל בהצלחה במאות אלפי בתים בישראל...

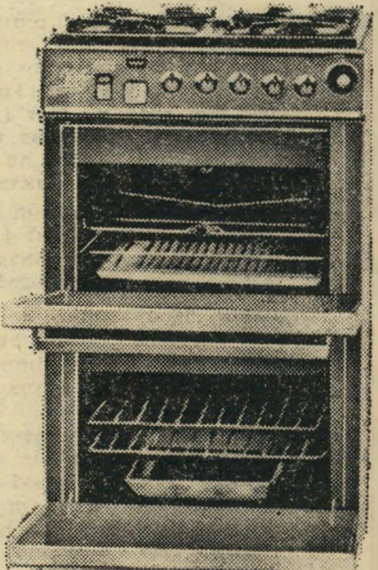

בעלך אוהב דגים ממולאים נוסח אמא — בבקשה — קחי הרצפט מהחותנת שימי על התנור — הוא עושה המלאכה מעצמו... עובדה! „פירוגן״ („כיסנים״ בשפת עבר...) אין בעיות — מספיק שיראו לך פעם אחת איך עושים זאת — ספרי את הסוד לתנור „פזגז״ שלך — הוא כמו קומפיוטר (מחשב בעידן האלקטרוניקה) — פעם אחת הוא קבל את הנתונים — הוא אינו שוכח זאת עוד לעולם...

אותו הדין עם כל מטעמי־אמא — תראי לבסוף. החותנת תהיה אצלך אורחת כבוד (אולי זו מגרעת?) וחותנך ילקק את האצבעות ויעדיף את מעדני המלכים שלך... מעדני־מלאכים! מאה אחוז!

באם מטבחך צר מדות או רחב ידים... באם משפחתך צנועה או ברוכת ילדים (כן ירבו) — אין בעיות, הכנסי לאחד ממרכזי התצוגות שלנו — במבחר התנורים המרהיבים בעצובם המודרני — תמצאי גם את בחיר לבך — תנור אשר יענה על כל משאלותיך...

אגב — בהצטרפך למשפחת „פזגז״ תזכי ב־300,000 אחיות מרוצות.

רוצָה שתהיי מרוצָה

פזגז PAZGAS

סטודיו כרמל · צלום קדר
בינג-ליניאל

דף תשקיף

האשמות כלפי קהילת יהודי איסטנבול בפרשת רצח אלרום

עתה, אחרי שרוצחי הקונסול הישראלי באיסטנבול, אפרים אלרום, נתפסו, ניתן לגלות עובדה שהוסתרה עד עתה. יתכן וניתן היה להציל את חייו של אלרום, לולא התנהגות מוזרה של אנשי הקהילה היהודית ב־איסטנבול.

מסתבר שהקריאה הטלפונית האלמונית, שעות מספר אחרי תום מועד האולטימטום שהעמידו החוטפים לממשלת תורכיה, בה ביקשו מנציגי הקונסוליה הישראלית לבוא „לקבל את המישלוח", מכיוון שהוא „חולה" — הופנתה לביתו של הרב הראשי באיסטנבול. האלמונים קבעו מיפגש ליד אחד מגשרי העיר, הזהירו את מזכירו של הרב, שקיבל את השיחה, לבל יודיע דבר למשטרה או לנציגי הממשלה.

למרות אזהרה זו, הודיעו אנשי הקהילה היהודית, אחרי התייעצות, על השיחה ל־משטרה, לפני שהתקשרו עם הקונסוליה הישראלית. הם באו לפגישה מלווים ב־אנשי משטרה ולא מצאו דבר. מאוחר יותר הסתבר שלחוטפים היה מידע על המתרחש בתוך המשטרה, והם גילו שאנשי הקהילה הזעיקו את השוטרים.

אנשי הקונסוליה הישראלית טוענים כי אילו קיבלו הם את הקריאה, לא היו מסכנים את חיי אלרום והיו יוצאים לפגישה מבלי להודיע דבר למשטרה, כדרישת החוטפים.

אגב, בעקבות תפיסת הרוצחים יעמוד ה־מישטר בתורכיה בפני דילמה: כיצד להו־ציא להורג את האשה שבין החוטפים, שכן לא זכור מיקרה בו הועלתה אשה לגרדום בתורכיה. לדברי מפקדי הצבא בתורכיה יימצא פיתרון בצורה מקורית: האשה תועמד מול כיתת יורים.

התחרות לקונגרס היהודי העולמי?

בחוגי הסוכנות מתגבש רעיון שמטרתו העיקרית היא: לנטרל את הד"ר נחום גולדמן, השולט בקונגרס היהודי העולמי.

הרעיון הוא להקים ע"יד הסוכנות גוף יהודי עולמי חדש, שיפקיע את מרבית פעולות הקונגרס.

לצורך זה כבר משקיעה הסוכנות מיליוני דולארים בעריכת „מיפקד" של יהודי העולם.

ביקורת על פעולות ההסברה במשרד־החוץ

ביקורת חמורה מוטחת בחוגי הממשלה נגד פעולות ההסברה של משרד־החוץ, שקיבל לשנת התקציב הנוכחית, לפי תביעה מיוחדת, כעשרה מיליון ל"י לפעולות הסברה, ואינו יודע כיצד להוציא את הכסף.

רק אחרי שקיבל את התקציב, הוציא משרד־החוץ מיכרזים בהם הוא מבקש הצעות, מגורמי הסברה פרטיים, לפעולות הסברה שונות בחו"ל. הדבר עורר התמרמרות, ביחוד בחוגי האוצר, הטוענים שאין להקציב סכומים למטרות שאינן ברורות למשרד המבקש אותן.

בין השאר, מבקרים את הנושאים שבחר משרד־החוץ לפעולית ההסברה שלו. במיטב המסורת הירחמיאלית, החליטו מומחי ההסברה של משרד־החוץ, כי מה ש־דרוש להסביר לעולם בשעה זו הם, בין השאר, נושאים כמו: ההיסטוריה של עם ישראל בארצו, המיסגרות ה־חברתיות בישראל כמו הקיבוץ והמושב, וכן עיקרי הדת היהודית.

שערורייה חדשה במפד"ל

ראש מחלקת המיסים של המפד"ל, רפאל בן־נתן, ששמו שורבב לפני כשנה בפרשת קניית דירה מיסתורית, יעמוד במרכז סערה חדשה במפד"ל, הנוגעת ישי־רות למחלקתו.

בישיבת ועדת המשק והכספים של המפד"ל, התברר כי מחלקת המיסים, המגלגלת מיליוני ל"י של מיסי חברים, לא הגישה מאזן מבוקר מאז 1968.

במהלך הדיון התברר כי איש זולת בן־נתן כמעט ואינו יודע על הנעשה במחלקת המיסים.

האם נותקו יחסי שמעון פרס וסגנו?

למרות הכחשתו של דובר שר־התחבורה, יחיאל לקט, כאילו היחסים בין שמעון פרס לסגנו גד יעקובי הורעו לאחרונה והקשר שלהם הוא עתה רשמי בלבד, עוברת שמועה עיקשת בחוגי משרד התחבורה הטוענת כי ה־יחסים בין השניים אמנם הורעו.

בשיחה עם כתב העולם הזה, הכחיש יעקובי את ה־שמועה, ואמר: „רק היום אכלתי ארוחת צהריים עם השר. היחסים בינינו יוצאים מן הכלל. הכל ברווז עיתונאי." על השאלה האם היחסים בינו לבין פרס הם היום כמו בתקופה שנכנס לתפקידו, סירב יעקובי לענות.

ירון לונדון חוזר לישראל

כתב „שידורי ישראל" בפאריס, ירון לונדון, עומד לחזור לארץ, והוא ישתלב ב־מחלקת החדשות של הטלוויזיה.

אחרי הריאורגניזציה במחלקת החדשית, הוחלט להחזיר את לונדון, שהוכיח עצמו ככתב מעולה, לארץ.

לרגל מלאת ארבע שנים לפרוץ מלחמת ששת הימים, כתבה זיוה יריב את הרשימה הבאה, שלא פורסמה באכסנייתה הקבועה, „ידיעות אחרונות", בשבת האחרונה. להלן הרשימה במלואה:

זיוה יריב:

איפה, איפה, איפה הימים הטובים?!

אה, איפה, איפה הם הימים הגדולים של ששת הימים?!! והימים הבלתי־נשכחים של הקרב על התעלה?! והקרב־על־הקרב על התעלה! ומלחמת־ההתשה! וההתשה של ההתשה!!

והפשיטות! והמירדפים! והמכ"ם שהרמנו, וה„מיגים" שהורדנו! וחצי־האי־גרין!

כן, כן, איפה הם הימים הטובים שדפקנו את המצרים!? ימים של אתגרים ביטחוניים! מתח ביטחוני! אח־אח!

היתה אש! היה בשביל מה לחיות!! היינו מאוחדים, והיה לנו ליכוד! וגר זאב עם פאנתר, וגיס עם גיס בממשלה ירבוץ!!

אה, איפה הם הימים הנהדרים, בהם השיקול הביטחוני היה מעל לכל?! בלי פאנתרים שחורים, בלי עבריינות נוער, בלי סמים, בלי שיכון לזוגות צעירים, בלי דיכוי, נחשלות, אפלייה, קו־עוני וכל הבלה־בלה המדומה הזה!!

או קיי, אולי גרו גם אז 20 בחדר, אבל לפחות עשרה היו במילואים, ומי העז להפגין?! חיו גם אז 30 אחוז מתחת לקו־העוני, אבל מישהו התלונן כשהיה בקו־האש?! כן, היו זמנים!! כשירושלים היתה של זהב, ולא של מוסראררות ופאנתרים!!

אה, היכן הימים הטובים, כשכולנו היינו מגוייסים, והפגזים עפו, בלי שביתות רנטגן, חשמל, רופאים, „אל־על", ומהנדסים! ה־ימים עטורי־התיפארת, כשהמלחמה השתוללה בתעלה, בהם יכולנו לקרוא לפועלי אשדוד וחיפה השובתים — סוכני האוייב ואל־פתח!

לאן, לאן נעלמו הימים הגדולים שטופי־האש וחסרי־הדאגה, בהם אפשר היה לדחות הקמת בתי־ספר, מועדונים, וגני־ילדים, ובתי־חולים, בגלל הנוסחה הגואלת „תקציב הביטחון"! ימים בהירים של אש תותחים, בהם לא הטרידו אותנו בעיות כאנוביץ, נוף הארץ! ימי התשה עטורי־הוד, בהם פרצנו כבישים במידבר והרווחנו כסף, ופתחנו חשבונות בבנק!!

לאן הלכו ימי־הגבורה, בהם כל קצין היה גיבור הצגות־בכורה, וכל גנראל — סנדק־ברית־מילה, ואביזר־כבוד בסטייקיות?!

הימים בהם לחשנו לחתיכה סודות ביטחוניים מקסימים — „יש מצב־הכן, בובה, עולים על הגילעד! אל תספרי לאף אחד! גם לא לחבר שלך! בעוד שעה אחזור, פתחי לי את הדלת!"

הימים הטובים, בהם עשינו חיים משוגעים, ולחשנו לרעייה — מתי שרצינו — „אני לא חוזר הערב, קראו לי!" או „אל תחכי לי, יש לי דיון הלילה!"

אה, הימים הנפלאים, בהם הופענו ב־ערבי־ראיונות, חמש פעמים בערב — ה־מח"טים, והאלופים, והשרים, והעסקנים, והמזכירים!! והיה מה לתת לקהל!! מתח ביטחוני!! לילה עם מפקד מעוז בביקעה! השתתפתי בפשיטה על האי גרין!

והיה מה לקרוא בעיתונים: שאדואן, ביירות, כראמה, פורט־סעיד!

כן, כן, היינו אז, רק לפני שנתיים־שלוש, עם־הספר! לא קראנו ספר אחד בשנה כמו היום! קראנו שישה אלבומי־מלחמה ל־שבוע! וכתבנו שמונה!

ואיפה הימים הגדולים של המטרות ה־ברורות, של עמידה על משא־ומתן ישיר, לא נזוז, וההמתנה לטלפון!! ואיפה הימים ש־היה לנו בגין!! ואיפה הימים שהיה לנו דיין?!

איפה, איפה הימים הגדולים, כשנאצר ה־כאריזמטי היה בשילטון, ולא סאדאת ה־חנווני!! נאצר עם שלושת הלאווים של חרטום! היה פשוט כל־כך! ידענו איפה אנחנו עומדים! ידענו שמחר נשב בקאהיר ובדמשק! כמו כלום! בלי בעיות!

אה, מי יתננו קצת אש בתעלה, וקצת מתח ביטחוני במידבר!!

רבותי, השבוע ה־5 ביוני!! חודש יוני עוד לא נגמר! עוד לא מאוחר מדי!!

מדריך לקנית דירה

למה שיכון עובדים?

קורת גג או בית?

רכישת דירה או בית הוא מעשה הדורש שיקול-דעת מרובה ובדיקה מדוקדקת לפני מעשה. זהו אולי אחד הצעדים הכספיים המכריעים בחיי משפחה. משפחות רבות יגורו כל ימי-חייהן בדירה אחת. הילדים שיוולדו בה יגדלו באותו בית ובאותה סביבה, עד שיחלו בחיים עצמאיים.

בית אינו רק קורת גג. הוא צריך להיות הציר שמסביבו נעים חיי כל בני המשפחה ולמלא תפקיד של קן נעים לכל בני הבית. מי שעומד לפני קנית דירה חדשה חייב לזכור את הכללים האלה, בעת חיפוש אחרי הדירה, להתאים את הצרכים עם היכולת ולמזג את הרצוי עם המצוי.

השיקולים שלפני הקניה

השיקול המכריע ברוב המקרים, יהיה מחיר הדירה. האם הוא לפי יכולתך או שאולי מחירה רב מכפי שתוכל לשלם. והשטח? האם מספיק שטחה של הדירה לכל בני המשפחה, לאלה שישנם כבר ולאלה שעוד יבואו, או מספר החדרים וחלוקתם?

תכנית הדירה? האם נראה לך שהתכנית מתאימה לצרכי המשפחה? אם היא עשויה גם כדי לספק את הצד האסתטי? והביצוע? האם נעשה בידי בעלי מקצוע טובים שעשו מלאכה טובה.

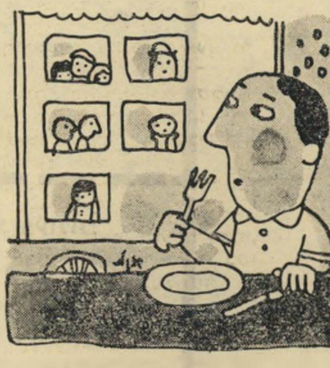

מה יעמוד מול חלונך?

הסביבה שבה אתה גר, גם כן קובעת. והתכנון הסביבתי? האם יש מרחק מתאים בין בית לבית. האם יש משטחי דשא ירוקים ושטחי משחק לילדים בין הבתים.

בדרך כלל יהיה קשה להציג את כל השאלות והמשאלות האלו לקבלן הבונה בית אחד. הוא אינו עוסק בפרטים שמסביב לבנין אלא בבנין עצמו. אחר לגמרי המצב, אם אתה פונה לחברת שיכון שאינה רק בונה דירות למכירה אלא עוסקת בפיתוח שטחים לאיזורי מגורים. חברה מסוגלת יותר לתת לך תשובה לכל השאלות שהזכרנו.

עצם העובדה שהדירה שלך היא חלק משכונת מגורים חדשה, שתוכננה ובוצעה עכשיו, היא ערובה לכך שתקבל את מיטב התכנון והאדריכלות, החומרים החדישים ושיטות הביצוע המתקדמות ביותר. לא הכל ניתן לפתרון, אך ב„שיכון עובדים" משקיעים הרבה מאמץ ומשתדלים לשפר תמיד.

חברת „שיכון עובדים", מאז החסדה, תכננה שכונות ואיזורי מגורים העומדים היום כדוגמא לתכנון סביבתי מוצלח. לרשותה טובי המתכננים והאדריכלים, המקדישים תשומת־לב קפדנית להתכנון הסביבתי, למרחק בין הבתים, להקצאת שטחים ירוקים, מגרשי משחקים, בניני צבור ושרותים.

ומה יהיה בתוך הדירה?

ישנם דברים רבים בדירה ובבית שתרצה לרכוש, שאינם ניתנים לאבחנה חיצונית, אך חשיבותם לגבי העתיד רבה ביותר:

התאמת היסודות לאופי הקרקע, טיב הקונסטרוקציה וחוזקה, יציבות המבנה, הבידוד, מניעת חדירת מים, טיב החומרים וכדומה. כל אלה „נעלמים" לגביך ואחת הדרכים להבטיח ש„עיסקת החבילה" שלך לא תכיל כמה „הפתעות" בעתיד היא לפנות אל חברה אחראית ובעלת־שם שהוכיחה את עצמה.

חברת „שיכון עובדים" היא כתובת. יש עם מי לדבר ויש רצון לבוא לקראתך. ל„שיכון עובדים" יש בתים לדוגמא שנבנו לפני עשרות שנים ועומדים עד היום כמופת לבניה יציבה ותכנון סביבתי פונקציונלי.

„שיכון עובדים" מעסיקה את טובי בעלי המקצוע בענפי הבניה ומפקחת על ביצוע טוב. כל החומרים נושאים תו־תקן והם נבדקים עלידי מכון התקנים או במעבדות הטכניון. ב„שיכון עובדים" אין החסכון בא במקום הבטחון והטיב.

בעד מה אתה משלם?

בדירה שאתה רוכש יש כל כך הרבה פרטים, קטנים וגדולים. דרוש תמיד פירוט טכני מדויק הכולל את כל המרכיבים כמו: ריצוף, נגרות, חרסינה, אינסטלציה סניטרית, ביוב וכדומה; את סוג העבודה כגון: צביעת דלתות, סוגי העץ והעיבוד וכו׳. בפירוט אתה צריך לבדוק גם את חדר המדרגות, החצר, הגדר וכדומה.

חשוב מאד שאחרי שתכנס לדירה לא יבואו „הפתעות" בצורת חשבון עבור כבישים, מדרכות, חניה וכו׳. אם תפנה להברת „שיכון עובדים" מובטח לך שמחיר כל הוצאות הפיתוח נכלל במחיר הדירה שקנית. בפירוט הטכני שאתה מקבל ב„שיכון עובדים", נכללים כל הפרטים המדויקים של המבנה, סוגי הריצוף, כלי האינסטלציה הסניטרית, חדרי המדרגות, הנגרות והזיגוג, הטיח והצבע, תמצא בהם את כל הניתן לבנין דירות מודרני כמו גז מרכזי, מעלית (אם יש צורך), אנטנה לרדיו וטלביזיה, מקלט תיקני ועוד הרבה פרטים.

איך תשלם?

אחת הבעיות הקשות היא המשכנתא. גודל המשכנתא, תקופת הפרעון, גובה הריבית, הצמדה או לא הצמדה ועוד. להברת שיכון גדולה תמיד אמצעים גדולים יותר, שאותם היא יכולה להעמיד לרשות קוני הדירות, בתנאים טובים יותר. ב„שיכון עובדים" המשכנתא תהיה גדולה, לפרק זמן ארוך יותר ובתנאים שאפשר יהיה לעמוד בהם, כרבית נמוכה עד כמה שאפשר, וגלי הצמדה. תנאי התשלום תמיד יהיו נוחים יותר וגם המחיר לדירה יהיה סביר. המשכנתא תהיה תמיד הגדולה **ביותר שאפשר לתת ובלתי** צמודה. הריבית תהיה תמיד נמוכה מן המקובל, תקופת הפרעון תהיה תמיד ארוכה יותר **ולפיכך התשלום החדשי יהיה גם** נמוך יותר.

בעוברך בחוצות הערים ובכל רחבי הארץ, תראה את שלטי ה„ש" הגדולים. אלה הם ציוני הדרך של חברת „שיכון עובדים", שם היא מקימה בתים ושכונות מתוכננים לפי מיטב כללי הבניה המודרניים.

„שיכון עובדים" היא החברה המתפתחת והמתקדמת ביותר בשטח הבניה למגורים בארץ ויעידו על כך כל המבנים והשכונות שנבנו בשנים האחרונות.

רכישה לדורות

הברת „שיכון עובדים" ביססה לעצמה מוניטין במשך עשרות שנים של בניה. במרכזי הערים הגדולות תמצא עוד היום שכונות שנבנו לפני עשרות שנים ועדיין המבנים נראים חסונים ויפים ומתוכננים יפה כאילו נבנו רק לפני כמה שנים. כיום גרים קרוב למחצית מיליון אנשים בכ־100,000 יחידות דיור.

אם אתה רוכש דירה ב„שיכון עובדים", מובטח לך שעשית קניה טובה, אשר תשמש לך ולבני ביתך למגורים טובים במשך דורות.

לשיכון עובדים סניפים ב:

תל-אביב, רח׳ ליאונרדו דה וינצ׳י 21, טל. 250211.

ירושלים, רח׳ הלל 8, טל. 29771.

חיפה, רח׳ החלוץ 43, טל. 60915.

באר שבע, רח׳ שניאור 4, טל. 3542.

אשדוד, רח׳ רוגוזין 12, טל. 31890, 32386.

שיכון עובדים

מכתבים

המרק והלירה

נכנסתי למסעדה שבתחנת אגד בירו־שלים, עמדתי בתור עד שהגעתי לקבל מנת מרק־ירקות ו־נתבקשתי לשלם לי־רה אחת.

נשאלת השאלה: איך יתכן, במסעדת שי־רות עצמי בתחנה ציבורית, לבקש לירה ב־עד מרק פשוט של ירקות? מה עוד שבמס־עדות אחרות בעיר, אפילו כשמגישים לשול־חן, עולה מנת מרק עם לחם רק 70 אגו־רות.

איפה ועדת המחירים שמרשה הפקרות כזאת במסעדה עממית?

ז'ק ארליך, תל־אביב

● הקבלה עבור הלירה ששולמה — ראה גלופה.

מסעדות ומזנונים בתחנות בע"מ

קבלה

הנני מאשר שקבלתי סך 1.00 ל"י

במילים לירה

עבור

בכבוד רב.

מי הוא אבוטבול?

ברצוני להתייחס למכתבו של מר יעקב טימברג שפורסם במדור מכתבים (העולם הזה 1760).

הפנתרים השחורים משתמשים במטבע לשון „מתי אבוטבול יהיה פייגין?" בכדי להמחיש את רצונם, שהספרדים יקבלו מה שהאשכנזים מקבלים ואינם מתייחסים ל־אבוטבול או לפייגין כאל פרט.

הואיל ובמכתבו זה מתייחס טימברג ל־פייגין כאל פרט, ברצוני לתת מספר פרטים „על אבוטבולים כעל בודדים."

משפחת אבוטבול הגיעה ארצה בשנת 1820

(המשך בעמוד 8)

קרא מאמר זה בעיון, אתה עשוי לזכות בפרס!

ידיעות אחרונות

הבירה אינה משמינה

לקראת הקיץ עלינו להרבות בשתיית משקאות מעוררי צימאון

מאת **דבורה נמיר**

הקיץ כבר מכה בנו בכל עוצמתו. מתחילים להרגיש יובש. מוכרחים לשתות הר־בה. הרופאים טוענים, שמח־לות רבות, ביחוד מחלות־כליות, מהן סובלים כעשרה אחוז מכלל האוכלוסיה בא־רץ, נגרמות בשל שתייה בל־תי־מספקת.

כל הרופאים מאוחדים בדעה, כי מתאימים לשתייה, גם המים הפשוטים, כשאינם קרים או חמים מדי. סתם מים. עם זאת רצוי שהמשקה שנשתה יהיה מעורר צמאון, (מומתק) ויביא בעקבותיו שתייה מרובה עוד יותר.

עתה באו מומחים בינלאו־מיים הממליצים על שתיית בירה לבנה בקיץ, הן לגב־רים והן לנשים. חלפו הזמ־נים בהם חשבו כי בירה מעניקה לגבר רק כוח. בע־צם, היא נותנת — בריאות. והעיקר: אין הבירה גורמת לעליה במשקל!

אומר ד"ר י. אילני (פיגנ־באום), מומחה למזון במשרד המסחר והתעשיה, המשמש כיועץ מזון של האו"ם: „ה־בירה עצמה איננה גורמת ל־השמנה, בהיותה דלה בפח־מימות ובסוכרים. היא בעלת ערך קלורי נמוך, לעומת כל שאר המשקאות. כוס בירה אחת מכילה כ־10 אחוז מה־צריכה היומית של גוף האדם בריבופלבין (ויטאמין ב') ה־חיוני לבריאות".

כדי להפריך את חששות חובבי־הבירה מפני השמנה — דעה מיושנת וחסרת בסיס — נביא מספר נתונים:

כוס אחת (200 מיליליטר)	אנרגיה קלוריות	[illegible]	פחמימות (גרם)
בירה לבנה	24	186	5.0
בירה שחורה	34	194	7.4
מיץ ענבים	152	162	36.4
מיץ תפוזים	83	174	19.0
מיץ תפוחי עץ	98	176	23.6

מומלצת לחולים

נוסף לעובדה, שהבירה טובה לאנשים בריאים, קבעו מומחים באוניברסיטת ייל בארה"ב, כי הבירה מסייעת להורדת המתח הנפשי ולהק־לת מצבי־לחץ.

מעניין להדגיש, כי מחק־רים רפואיים רבים קבעו, ש־הבירה מעוררת את פעולת הכליות ושלפוחית־השתן. או־מר ד"ר אילני (פיגנבאום): „הבירה מומלצת ביחוד ל־חולי כליות, בהיותה דלה מאד בנתרן. היא יעילה ו־רצויה לחולי־כבד, לסובלים מהפרעות בלב, ומלחץ־דם גבוה — החייבים להימנע ממזונות עשירים במינרלים".

חוקרים שבדיים קבעו, כי הבירה מסייעת להפרשת ה־מלח ועודפי־מים בגוף, ול־חולי־לב וכליות היא יעילה יותר מאשר מים או תמיסות־כוהל במים. רופאים דניים פירסמו עבודת מחקר בה קבעו, בין השאר, שהבירה משפיעה לטובה אף על מחלת הסכרת, והיא מומלצת לש־תייה לחולים אלה.

מאחר והבירה מכילה רק 3.5 אחוז כוהל, נראה כי היא איננה מסוכנת לאלה מביני־נו, שאינם חובבים משקאות אלכוהוליים. מכל מקום, כא־שר מוכרחים בקיץ לשתות כמויות גדולות כדי למנוע התייבשות הגוף — מדוע לא נשתה בירה?

בכוס של בירה לבנה יש:	איזה ויטמין מכילה הבירה?	הבירה ממריצה את פעולת:
☐ 39 קלוריות	☐ ויטמין c	☐ הטחול
☐ 24 קלוריות	☐ ויטמין b	☐ השרירים
☐ 52 קלוריות	☐ ויטמין a	☐ הכליות

קרא בעיון את המאמר, סמן ב-☑ את התשובות הנכונות, ציין שמך וכתובתך, ושלח אל ת.ד. 7095, ת"א, עבור "בירה".

בין הפותרים נכונה יוגרלו:

100 מערכות כוסות מהודרות לבירה ★ 100 ארגזי בירה "מכבי".

שם________ רחוב________ עיר________

אנשים

מילחמת־השוורים של מאיר הר־ציון

■ הגיבור האגדי של פעולות התגמול ושל יחידת הקומנדו 101, **מאיר הר־ציון**, נפצע בצורה אנושה דווקא בימי שלום. מאיר, המנהל חווה בפיסגת כוכב הירדן (כוכב הרוח), נכנס לפני מספר שבועות למיכלאה בה היה כלוא השור של החווה. השור היה אותו יום במצב־רוח תוקפני. למרות שלא התנסה במלחמת־שוורים מימיו, החליט מאיר שלא להיבהל מהשור ולהתקרב אליו. לפני שהספיק לדעת מה קורה עימו, הסתער עליו השור ונגחו במפשעתו. הר־ציון הספיק עוד לראות כיצד נסוג השור לאחור כדי לנגוח בו שנית, התרומם בשארית כוחותיו מעל לגדר, והתעלף אחרי שהצליח לדלג מעליה. מזה מספר שבועות הוא שוכב בבית־החולים המרכזי לעמק בעפולה.

■ מאז נודע דבר פציעתו של מאיר, עולים אליו חבריו לרגל לבית־החולים. באחד הימים ביקר אצלו ידידו הוותיק **בנימין ג'יבלי** („הקטן"), מי שנפל בשעתו בשבי הירדנים. בעת שעמד ג'יבלי ליד מיטתו של הר־ציון, נמסר להם כי אחד ממפקדי הצנחנים הגיע לביקור. ג'יבלי החליט לערוך למפקד מתיחה. בו במקום נכנס למיטה פנויה שניצבה ליד מיטתו של מאיר, התכסה בשמיכה, והעמיד פני חולה הנאנק מכאבים. בקושי הצליח הר־ציון להתאפק שלא לצחוק, כשתיאר לעצמו כיצד ידהם המפקד כשיראה שגם ג'יבלי שוכב פצוע לידו. המתינו והמתינו לבואו של הקצין והוא לא בא. הסתבר שבטעות החליפו את זהותו במישהו אחר. אלא שתוך כדי המתנה נרדם ג'יבלי במיטה שליד הר־ציון ורק הרופא שהופתע לגלות במיטה פצוע שלא ידע עליו, העיר אותו.

■ ומדפיקה לדפיקה. אחד ממקורבי שר־האוצר **פינחס ספיר** סיפר השבוע כי כשישב השר יום אחד במסעדה, ניגשה **סילבי קשת** וביקשה רשות לאכול איתו. השר, שאינו אוהב במיוחד את סילבי, סירב. לאחר־מכן התברר כי סילבי התערבה עם חבר שתוכל לאכול עם השר.

■ אגב, למזכירתו של פנחס ספיר יש הוראה לקבוע את לוח הזמנים של השר כך שהפגישה הראשונה שלו במשך היום לא תהיה לפני שבע וחצי בבוקר והאחרונה לא אחרי עשר וחצי בערב. לשינה מקציב ספיר חמש וחצי שעות.

■ ראש עיריית ירושלים **תדי קולק**, נשאל השבוע בתוכנית אילו אני הייתי במקומך בגלי צה"ל, לגבי מדיניות ההחלטות שלו ומידת התחשבותו בדיעותיהם של אחרים. השיב קולק: „אם עומדת בפני הברירה לאכול מן הענבים או להרגיז את השומר, אז אני מעדיף לאכול את הענבים ואחר־כך להשתדל להימנע מלהרגיז את השומר."

■ עיתונאית ידועה פגשה במסיבת־קוקטייל את מנכ"ל מפעלי נייר חדרה **יששכר חיימוביץ'**, שהזמין אותה לבקר במפעל. „אין לי זמן, אבל שלח לי כמה דוגמאות," התלוצצה העיתונאית. למחרת המסיבה הגיע טנדר של מפעלי נייר לביתה של העיתונאית וסבלים הורידו ממנו ארגז גדול מלא בגלילי נייר טאלט.

■ לאותו יששכר חיימוביץ' יש בעיות עם שידורי ישראל בענייני לשון: מפעלי נייר מייצרים חיתולי נייר הנקראים פיפון (עם פ' דגושה). הגל הקל מסרב לשדר את שם המוצר בנימוק שהוא גס ומוכן רק לשדר פיפון בלי דגש בפ'.

■ הלב היהודי החם פועל באפיקים שונים: יש כאלה שמקימים בארץ בתי־חולים ויש כאלה שתורמים לאוניברסיטאות ולמוזיאונים, אבל **אדי קונסטנטין**, המבקר עתה בארץ, שונה מכולם: הוא משוכנע שארץ־ישראל זקוקה רק לדבר אחד: חווה לסוסי מירוץ. אדי, שהוא בעלן של כמה חוות כאלה בצרפת, עוסק עתה בצעדים הראשונים של הקמת החווה, שתהיה כנראה בסביבות ירושלים. שותפו של אדי לרעיון ולמימון הוא הברון **אדמונד דה־רוטשילד**.

דידי מנוסי מפרסם בזאת לראשונה, לרגל יום השנה הרביעי למלחמת־ששת־הימים, מה היה השלל היחיד שלקח במלחמה. דידי, שהיה בחוליית המטה שכבשה את ארמון הנציב, נכנס לחדרו של נציג האו"ם אוד בול, ראה על הקיר תמונה של אדם מוכר, הוריד אותה והחביאה בכיסו. האיש המצולם בתמונה היה באותה תקופה סגן מזכיר האו"ם ראלף באנץ' שהקדיש את התמונה לגנרל אוד בול: „בהערכה והכרת תודה עבור שרותך המעולה לאו"ם בלבנון, ראלף באנץ'."

■ הצגת היחיד החדשה של **יהורם גאון**, זוכה להצלחה כה מסחררת, עד שכמעט בכל הופעה, מנסה הקהל להתפרץ לבמה כדי לחבק ולנשק את הזמר. כדי להציל את יהורם מחיבוקי מעריציו, העמיד אמרגנו אברהם („פשנל") דשא, קבוצה של אנשי־אגרוף שיגנו על יהורם בתום ההופעה. אבל מכיוון שלשומרים המעטים אסור להשתמש בכוח נגד המתפרצים, הורה להם פשנל לעמוד מאחורי המסך, ולהלום מאחוריו במתפרצים אל הבמה, כך שלא יוכלו להאשימם כי ראו את מי שהיכו. את שיטת ההגנה החדשה ניסו בעת הופעה שערך יהורם גאון השבוע בחדרה. בתום ההופעה, כצפוי, הסתערו מאות צופים אל הבמה כדי להקיף את יהורם. יהורם נמלט אל מאחורי המסך והקהל אחריו. שומרי ראשו של יהורם לא היססו, החלו לחבוט בקהל דרך המסך, כדי להדפו. מכה ראשונה — ומישהו כבר מתעופף מהבמה אל השורה השמינית באולם. לתדהמתם של שומרי הראש הסתבר להם כי היה זה לא אחר מאשר פשנל בעצמו ששכח מה שהורה לשומרים, עלה על הבמה יחד עם הקהל כדי לנסות לחלץ את יהורם. אחרי שהתאושש מ־מהלומה האדירה שהעיפה אותו לאולם, צחק פשנל: „ככה זה, אתם רוצים כבר לרשת אותי!"

■ הצייר הבלגי **סטן בלה**, שהגיע השבוע לארץ, שואב את השראתו מהתנ"ך. זאת ודאי הסיבה לכך שלפני שבא לארץ, שלח מכתב לידיד וביקש ממנו להתעניין אם יש בארץ גלריה בשם ארץ מדיין, מפני שהוא רוצה להציג במקום, המופיע רבות בציוריו. לאכזבתו של בלה, הודיע לו ידידו כי ארץ מדיין זה לא בדיוק ארץ־ישראל ולכן אין בארץ גלריה בשם זה. סטן בלה נאלץ להסתפק בעיר אחרת בעלת עבר היסטורי, והוא מציג את תערוכתו בקיסריה.

■ **משה ינוקא**, רב־סרן הצנחנים (מיל.) שסגר יותר עיסקי־בידור בארץ מכל אדם אחר, ושתוך שבוע אחד מכר את כל המוצגים בתערוכת ציוריו האחרונה שנערכה במיניסטור בתל־אביב, מחפש לעצמו נופים חדשים לציור. זו הסיבה שינוקא נעתר להצעת שני ידידיו, **יהודה חורש**, ו**פאפי** מנהל מלון הסלע האדום באילת, לקבל על עצמו את ניהול מועדון נפטון באילת. ינוקא החליט להפוך את המוסד ממועדון־לילה לדיסקוטק ולערב הפתיחה של המקום — נהרו לאילת שיירות של ידידיו התל־אביביים, עד כי למבקר במקום נדמה היה שהוא מבלה בתל־אביב. ביניהם אפשר היה לפגוש את אלוף (מיל.) **עזר וייצמן**, את אלוף־מישנה **עמוס בנין**, את המנתח הפלאסטי **עמי גלעדי** ואת רופאת הנשים הד"ר **ברברה קפלן**, שינוקא החל לנהל עימה רומן לוהט לפני שירד לאילת. אפילו חייט הצמרת **ישראל צוורן**, שיחרר לכבוד המאורע את תל־אביב מנוכחותו. בערב הפתיחה סייע, לפחות בעצות טובות, גם ידידו של ינוקא, **מרקו תורג'מן**, שהפסיק ליומיים לנהל את הקינגס־קלוב בתל־אביב ופרש את חסותו על נפטון המחודש.

■ בדיחת השבוע סופרה על־ידי **חיים בנאי**: איש אחד הלך לרופא עיניים: „דוקטור, בזמן האחרון משהו לא בסדר בעיניים שלי." „מה קרה," שאל הרופא. „כבר חודש לא ראיתי גרוש," השיב החולה.

עבד־אל־חכים עבד־אל־נאצר

(16), בנו של נשיא מצריים המנוח, שנקרא על שם ידידו של אביו, עבד־אל־חכים עאמר, שבגד בנאצר והתאבד, ניצח השבוע בתחרות נוער מיצרית בשטח בניית טיסנים. התחרות מאורגנת על־ידי העיתון „אל־אהראם" והנער זכה בה עבור בניית טיסן המופעל בדרך אלחוטית. בתמונה: נאצר הצעיר (שמאל) מסביר את המצאתו זו לשר הנוער ולשר המינהל המקומי במצריים.

ישראל פלד ראש־עיריית רמת־גן בחברת אשתו חיה, ביקרו השבוע בפתיחת התערוכה האוונגרדית־ניסיונית הנערכת במוזיאון רמת־גן, וקיבלו הסבר מהפסל ליאוני גולדנברג על פסלו „לול תרנגולות", שהוא אחד המוצגים המקוריים בתערוכה האוונגרדית־נסיונית.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

מאלג׳יר שלשם הגיעה מספרד. היא הגיעה כאשר העליות עוד לא מוספרו ובארץ היו כמה אלפי יהודים בלבד.

משפחה זו היתה אחת מעשרות המשפחות שחידשו את הישוב היהודי ביפו, ועל צאצאיה נמנים רופאים, עורכי־דין, מהנדסים, קציני צבא, עסקני ציבור ועוד.

שלמה אבוטבול, תל־אביב

■ אגרוף מורם

כל מה שהפנתרים רוצים ומעוניינים הוא שלאבוטבול תהיה האפשרות להיות פייגין. עצם דחיית הצעות העבודה שדובר עליהן במכתבו של יעקב טימברג (העולם הזה 1760) מוסיפה גחן חיובי למאבקם ומכאן שהם רוצים את טובת משפחותיהם ומשפחות ידידיהם שהם, הפנתרים, מהווים אגרוף מורם לאותו גוף.

„פנתרוביץ״ חדרה

■ מחקר מדעי?

בהעולם הזה 1760, „מחקר מדעי מוכיח״, ישנה מסקנה: „אין לשבועון זה קוראים מעל לגיל 55.״

אם כן, לפי נתוני — או שבמספר 55

זרחין

יש טעות דפוס, או שבתעודת הלידה שלי יש טעות דפוס. אבל לתעודת הלידה שלי, מטריקה ברוסית, אני מאמין יותר.

אלכסנדר זרחין, תל־אביב

● שנת הלידה הרשומה בתעודת הלידה של הקורא אלכסנדר זרחין: 1897.

■ דן בקאן

נהניתי למקרא דיווחו של דן בן־אמוץ מפסטיבל הסרטים בקאן (העולם הזה 1760), דבר, שלצערי, איני יכול לומר על מרבית מדוריו הקודמים.

בפעם הראשונה אחרי הרבה זמן שוב היה זה דן בן־אמוץ שהכרנו כולנו, דן מ„שלושה בסירה אחת״. מ„מה נשמע?״ מערבי הראיונות שלו ומשאר מופעיו שהפכו אותו לאחד ההומוריסטים הטובים בארץ.

יגאל בושינסקי, תל־אביב

ליבי ליבי על דן שמכריחים אותו כל פעם לנסוע לחוץ־לארץ. אבל מוטב היה אולי שמערכת העולם הזה תממן את שהותו הקבועה מחוץ לגבולות הארץ. בטוחני שמי שייהנה מכך יהיו הקוראים.

שליו

ציפי שליו, סטודנטית, ירושלים

הופתעתי לקרוא במדורו של דן בן־אמוץ את הידיעה כי מפיקי קולנוע בינלאומיים מתכוונים להפיק סרט לפי הספר הממונה של מיכאל בר־זוהר על איסר הראל. מוזר כי אף עיתון אחר בישראל לא דיווח על־כך, והידיעה נראית לי מופרכת מיסודה,

פרסום קורן

המחיר הנמוך ביותר לטיולים לאירופה

טיסות קבוצתיות ליוון

997 ל״י + 36.60$

המחיר כולל: טיסה, מס נסיעות ו־10 ימי שהייה במלון

14 ימי שהייה ביוון כולל: לינה, כלכלה חלקית וסיורים החל מ־49.20$

מבחר ענק של סיורים ביבשה, בים ובאויר באתרים היסטוריים ומקומות מודרניים

מקומות נופש בידור ובילויים לכל טעם ובכל תקציב מטברנות ועד קזינו

יוון — מקום המפגש לתיירות העולמית מזמינה אותך לבוא, לבלות ולהנות. ביוון — תספיק לך הקצבתך (250 $) לנפוש, לבלות ועוד ישאר לך... לקניות.

• מינימום 15 נוסעים

לכן השנה חופשה ביוון

פנה אל סוכן הנסיעות שלך לתכנון חופשתך ביוון

OLYMPIC AIRWAYS בשתוף פעולה עם אל על

ברצונך להתקשר עם בנק דיסקונט לאחר שעות העבודה?

חייג

תל־אביב 54572
ירושלים 532650
חיפה 521285

דיסקונטופון שרות נוסף של בנק דיסקונט

ITT SCHAUB-LORENZ

דגמים חדשים 1971/72!

★ 1003
★ SL-1000
★ 1050
★ 2001
★ 1055
★ 1080

כמו כן המקלט הנודע כבר באיכותו SL-9001

ITT SCHAUB-LORENZ

מקלט הטלויזיה הטוב בעולם!
מכירה של מקלטים חדישים
(לעת עתה בכמות מצומצמת) כבר החלה.
גם עבור עולים חדשים.
שרות מעולה בכל רחבי הארץ

סוכן בלעדי בישראל:
„כנורי״ בע״מ, פרץ 4, תל־אביב
סניף: דרך העצמאות 104, חיפה

משום שקשה להאמין שניתן להפוך את איסר הראל למין ג׳יימס בונד שני.

א. חכים באר־שבע

● הקורא חכים לא קרא כנראה את ה־פיסקה, ממנה הוא מצטט, עד סופה. אם יעשה זאת חכים — יחכים. היתה זו מתיחה פרטית של דן בן־אמוץ.

גיוס כספים מקורי

ברצוני להפנות את תשומת־לב הציבור ל־תופעה מעניינת שפשתה ברוב העיריות וה־מועצות המקומיות — בעיקר באיזור דן: כדי לצבור קרנות וכספים, מחליטים ראשי העיריות, באישור חברי מועצת־העיריה, על היטלים שונים ומשונים, כגון „תיעול", „ריצוף" ו„שיפור" המדרכות והרחובות. תמהני כיצד מאשר משרד־הפנים גביית כס־פים אלה — המתבטאים במיליונים.

יצחק זילברשטיין, גבעתיים

הדמיון המפתיע

האם גם אתם שמתם־לב לדמיון המפתיע בין השחקנית הישראלית מונה זילברשטיין לבין בתו של צ׳ארלי צ׳פלין, ג׳רלדין (העו־לם הזה 1761)?

דרורה פרי, ירושלים

● כן. לשם השוואה — ג׳רלדין ומונה צוחקות — ראה תמונות.

מונה

ג׳רלדין

משכורות החיילים

ברצוני להגיד לאורי אבנרי על „שכר הוגן לחיילי חובה" במדור קריעות ביניים (העולם הזה 1754):

חייל המשרת בקווים מקבל קרוב ל־45 ל"י לחודש. זה מספיק לבילוי ביום שישי אחד ולקניה בשקם במשך חודש (חייל ב־קווים יוצא רק פעם או פעמיים בחודש ל־שישי־שבת), אין חיי רווחה, נכון שיש לה־עלות את המשכורת אבל לא למימדים של 150 ל"י לחודש, אותן ציין אבנרי בגוף הכתבה.

נראה לי שהסכום שציין אבנרי נוגע ל־חיילים המשרתים באזור תל־אביב. הם מש־תכרים כחצי ממשכורת חיילי הקווים, אבל מוציאים הרבה יותר. הם כל שישי־שבת ב־בית, ובאמצע השבוע קופצים מדי פעם לעיר.

פרט נוסף, חייל המגיע הביתה מהקווים מתנהג בפזרנות די גדולה בעינייני כסף מתוך „פורקן" (מוצדק או לא — ויכוח אחר), העניין הוא שגם חייל מאזור תל־אביב מתנהג כן כל יום שישי „כיאה" לחייל. אז מה הפלא שלא מספיק לו ה־כסף.

לפי דברי נראה שהויכוח הוא למי להע־לות את המשכורת והשאלה הגדולה היא, האם להעלות את המשכורת לסכום גבוה דווקא לאלה שאפשרויות הבילוי שלהם הן רבות? איני מטיל ספק בחיוניותם לצה"ל אבל השאלה בעינה עומדת. נראה לי ש־הבעייה יותר מוסרית מאשר כספית.

דובי אביגדור, קבוץ געש

פזמוני־מין על גלי האתר

יום שיחרור ירושלים, שבו נודע גם על הירצחו של קונסול ישראל בתורכיה, היה יום של מצב־רוח לאומי כבד.

ביום זה מצאו הממונים על גלי־צה"ל והגל־הקל לנכון לזהם את גלי־האתר ב־פיזמוני־מין לועזיים של מגודלי השערות. כל רבבות השירים העבריים של מאה ה־שנים האחרונות לא היו מספיק טובים ל־שידור בעיניהם של הבזויים הללו!

מעולם לא עלה על דעתי שאהיה מסוגל לשנוא ישראלים מסויימים כפי שאני שונא אותם היום!

חנן גולדגרט, חולון

●

קוראים השולחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עריפות תינתן למצרפים תמו־נות למכתביהם.

פז

חדש.
פז ד 2
השמן
הכחול
השומר
על
מנוע
הקטנוע

חדוש בתחנות פז. פז ד 2 (טו-טי) כחול - השמן שישמור על מנוע הקטנוע. מעתה כשתכנס לתחנות פז ותראה את התערובת הכחולה של פז ד 2 תדע כי היא מכילה שמן ובנזין בכמויות הנכונות. והרי זה מה שאתה צריך כדי לנסוע על בטוח ...

באור ושות׳

תאריכים

נחוג • במסיבה שנערכה במלון טי־ראן בהרצליה, יום־הולדתו ה־38 של העיתו־נאי ואיש הרדיו ש־התפרסם בערבי ה־ראיונות שלו, **שמו־אל שי**. יליד פולין, עלה לארץ ב־1953, למד בתיכון ובאו־ניברסיטה, היה דו־בר תיאטרון הבימה, איש יחסי־ציבור, בעל טור קבוע ב־דבר השבוע, ערך ראיונות במלון שר־תון, אותם הוא ממ־שיך עתה באולם דקל.

שי

אברך

נחוג • יום־הולדתה ה־45 של הרכילאית הוותיקה, שהראיון העיתונאי ה־ראשון שלה היה עם פולה בן־גוריון ז״ל, **מירה אברך** (הרצברג), שנולדה בגרמניה לאב שהיה ראש הקהילה היהודית בעירו ובעל כל־בו, עלתה לארץ בגיל שמונה, הצ־טרפה לאצ״ל בו הדריכה בכלי־נשק והש־תתפה בקרב על כיבוש יפו.

נחוג • יום־הולדתו ה־60 של אחד מחותמי מגילת העצמאות, **משה קול**. יליד פולין, עלה ל־ארץ ב־1932, למד באוניברסיטה העב־רית, ממייסדי תנו־עת הנוער הציוני, ציר בקונגרסים ה־ציוניים מ־1933, חבר מועצת המדינה הזמנית, היו״ר ה־ראשון של ועדת ה־חוץ, יו״ר ועדת חי־נוך, תרבות וספו־רס, משמש עתה כ־שר־התיירות.

קול

נישאו • בבית החייל בתל־אביב, **עדית אביעם**, בתו של כתב־מעריב ישע־יהו (שייקה) אביעם, הלומדת גרפיקה שימו־שית בטכניון, וקצין צבא הקבע **אביגד סנדלר**.

נישאו • בעיר דיז׳ון שבצרפת, בתו בת ה־19 של צ׳ארלי צ׳אפלין, **ויקטוריה צ׳אפלין**, וליצן הקירקס **ג׳אן־בפטיסט טירה** (33), שהופיע עימה לאחרונה במו־עדוני־לילה ובקטע בסרטו של פדריקו פליני, הליצנים.

מנהלים רומן • הזמר שהופיע בגירסה הישראלית של המחזמר שיער, **כרים ג׳אגר**, אחיו של חבר להקת ה־אבנים המתגלגלות מיק ג׳אגר, ו**מריאן פייטפול** שהיתה במשך שנתיים חברתו של מיק ג׳אגר, שהתחתן לפני שבועיים עם ביאנקה די־מצ׳יאס.

כרים ג׳אגר

נפטר • בבית החולים בעפולה, בגיל 71, אחד ממייסדי הקיבוץ הארצי, מוותיקי קיבוץ בית־אלפא, מראשי הכלכלנים של הקיבוץ הארצי ומהוגי הדיעות של תנועת העבודה — **אליעזר הכהן**, שיהיה חבר המועצה המייעצת של בנק ישראל ואחד המתנגדים הפנים־מפלגתיים של ח״כ מאיר יערי.

גם לייבוש שיער PHILIPS נהדר

אורחים באים הערב ואינך פנויה לבקר במספרה. אך אל דאגה, המספרה בביתך עם מיבש־השער של פיליפס. פיליפס מגישה לך מבחר דגמים של מייבשי שער המצ־טיינים ב: יבוש תוך זמן קצר בשיטת Air Flow. וסת חום הניתן להתאמה. נוחיות מירבית בשימוש ובאיחסון.

PHILIPS

פיליפס תמיד שווה יותר

עידן חדש לשעוני ילדים ונוער

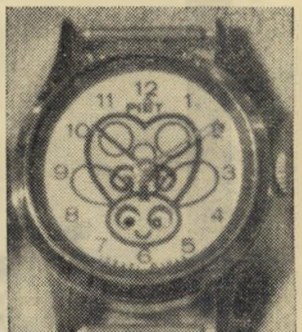

בימים אלה החל בית החרושת לשעונים REGA שבאשקלון ל־ספק לשוק הישראלי שעונים לילדים ושעונים אופנתיים המעוצבים על־ידי אחד מהמעצבים ה־בכירים מארצות־הברית.

לוחות הספרות שב־שעונים לילדים מצויירים בציורים צבעוניים ה־מספרים על סיפורי יל־דים נודעים, כשבכל תמונה בשעון העיניים נעות.

מעולם לא היה שעון כה נאה ומעוצב בדמיון כה רב המיועד בעיקר לילדים.

המחירים לשעוני הילדים הם מ־39 לירות.

הרצועות לשעוני הילדים הן בשלל גוונים והשעונים עצמם מורכבים על־ידי מנגנון שחיצרי ופטנט אמריקאי. ניתנת גם אחריות לשנה לרוכש השעון.

שעוני האופנה של REGA הולמים את צווי האופנה האחרונה בצבעים הפסיכודליים ורצועותיהם המסוגננות.

השנה ייצא בית החרושת REGA את כל תוצרתו בעיקר לארצות־הברית וכן לארצות אחרות. עם הדרישה הרבה והמחיר הנוח החלה החברה לספק לשוק המקומי את ה־שעונים, בשלב זה לילדים ולנוער, וכן שעוני אופנה למין הנשי.

בעתיד הקרוב מקווה בית החרושת REGA לספק לשוק המקומי גם שעוני גברים ונשים בסגנונות ורעיונות חדשים, אשר עדיין אינם בנמצא בשוק השעונים הישראלי.

תכנית יצור השעונים מוערכת השנה בכ־250,000 שעונים, ולאחר הרחבה — יגיע ייצור השעונים בשנה ל־500,000 שעונים.

בעולם

תורכיה

לא רוצים שיחרור

כוחות־הביטחון התורכיים הידקו את טבעת המצור סביב שני הטרוריסטים שחטפו את הילדה בת ה־14, עולם שלם עצר את נשימתו, מפחד פן, תוך שבוע ימים, יירצח קורבן שני בידי החוטפים.

בשיאה של הסצינה הדרמטית, אירעה סצינת מישנה, שסימלה להפליא את משמעותה של כל הפרשה. או נכון יותר, את חוסר משמעותה.

סצינת המישנה היתה קצרה: שני הטרוריסטים, מחזיקים לפניהם את השבוייה הנפחדת, יצאו אל המירפסת, צעקו לעבר ההמון שלמטה:

„אנחנו עושים למענכם, אינכם מבינים?" תשובת ההמון: נהמת־זעם ושריקות־בוז.

טרגדיה בתוך טרגדיה. התגובה הנזעמת היתה יותר מתגובה ספונטאנית נגד פשע החטיפה שביצעו השניים, והאיום על חיים של ילדה חפה מפשע: התגובה איפיינה את התהום הפעורה בין צבא השיחרור התורכי העממי, אליו השתייכו הטרוריסטים — לבין המוני העם התורכי. תהום זו שיקפה את הטרגדיה האמיתית של המאבק, הקורע כרגע את המירקם העדין של ניצני הדמוקרטיה בתורכיה — טרגדיה, שרק באקראי זכתה לתשומת־לב בישראל, עקב הטרגדיה האחרת, של רצח אפרים אלרום, שנישזרה לתוכה.

צבא השיחרור העממי התורכי הוא אירגון טרוריסטי הדוגל בתורות מארקסיסטיות. למרבית ההפתעה, לא הקפידו חבריו על הכלל הראשון של האח מאו הגדול, לפיו פעילות מהפכנית אינה יכולה להצליח ללא שיתוף־הפעולה של העם.

הזילזול שגילו הטרוריסטים בדברי היו"ר עלה להם ביוקר. בהסתערות הכללית שפתחו עליהם השלטונות בעקבות רצח אלרום, נעצרו רבים מהם — ולדברי מקורות מוסמכים רוסק חוט השידרה של האירגון.

למרות זאת, יתכן שהשרידים שנותרו ימשיכו בפעילותם. אך ספק רב אם הצלחתם תהיה רבה יותר: לא כל־כך בגלל יעילותו של שלטון הגנרלים, שלקח על עצמו „לעזור" לשלטון הפרלמנטרי — כמו עקב אי־שיתוף הפעולה מצד האוכלוסיה.

ספרד

ואף־על־פי־כן — ממשיכים לדבר

למרות שנעלמה מכותרות העיתונים, נשארה עדיין בעיית האי גיברלטר בוערת, ללא הרף. היחסים בין ספרד לאנגליה מלאים כרגע ריגשי מרירות ומתח, בשאלת הסלע, כפי שרק מעט בעיות באירופה הולידו, בעת האחרונה. השבוע, אירעה בנושא התפתחות אפורה ביותר, לכאורה — אך הצריכה לעניין כל ישראלי.

מצור טוטאלי. ההתפתחות: בדרכו לליסבון, למועצת שרי־החוץ וההגנה של ברית נאטו המתקיימת שם, יתפנה שר־החוץ של בריטניה, סיר אלק דאגלס־יום, להמשך השיחות בין בריטניה וספרד בשאלת גיברלטר.

המעניין בפרט לא־מעניין זה, הוא הרקע שעליו תתקיים השיחה:

● ספרד הצהירה, עוד לפני פתיחת סידרת השיחות, כי לא תסכים לשום פיתרון — מלבד העברת האי לידיה בשלמותו, במלואו, וללא שום פשרה.

● מצד בריטניה, לא תיתכן הסכמה לדרישה זו. כל זמן שתושבי הסלע מבכרים להיות אזרחים בריטיים, לא תוכל שום ממשלה בריטית להסיר את חסותה מהם, להניח לספרד להשתלט עליהם.

● חילוקי־הדיעות התהומיים מתוגברים גם במעשים: ספרד ממשיכה, זו השנה השנייה, במצור הטוטאלי על גיברלטר, אף הגבירה אותו לאחרונה על־ידי ניתוק קווי־הטלפון בין האי ליבשת.

שיחות — גם ללא טעם. והנה, למרות מעשי האיבה והצהרות האיבה — שלכאורה אינן ניתנות לגישור — ממשיכים הצדדים בשיחות, במטרה למצוא פיתרון. לכאורה — בניגוד לכל הגיון, מאחר שהצהרותיהן הוכיחו שאין טעם בשיחות.

אלא ששני הצדדים יודעים, שהצהרות לחוד ושיחות לחוד. למרבית הצער, אין ידיעה זו גם מנת־חלקם של מנהיגים מסויימים משני צידי הסיכסוך הישראלי—ערבי.

האופנה הפושטת ביבשת השחורה:

כלות לבנות למנהיגים כושים

כפי **שמחייב** הפרוטוקול, הרכין השבוע שר־החוץ אבא אבן את ראשו פעמים אין ספור, בסיורו האפריקאי — בעת פגישתו עם כל ראש מדינה. הוא גם נשק ידיים רבות — ידיהן של רעיותיהן של ראשי מדינה אלה.

בין היתר, נשק את ידיהן הלבנות של מזכירה אנגליה ומורה צרפתייה. שתי הנשים הלבנות היו רעיותיהם של שני ראשי מדינה אפריקאיים — והן היו חלק מקבוצה נדירה של שבע נשים לבנות, הנשיאות לשבעה מנהיגים כושיים באפריקה.

בקרוב, תצטרף אחת נוספת לקבוצה. תהיה זו רגינה סולה, מורה בת 21 בבית־ספר עממי בכפר הרמיני בדרום־צרפת, העומדת להינשא, לדברי העיתון הצרפתי פראנס דימאנש, לשליט ג'יבוטי, עלי עארף בוראהם בן ה־36.

■ ■ ■

הבריחה **שבסיפור**: את הפגישה הראשונה בין השליט לבין הצרפתייה יזמו — נשותיו הכושיות של בוראהם.

נשותיו של השליט הנכבד חשו, מזה זמן מה, בהיעדר גוון ססגוני בחייו מלאי האחריות הממלכתית הכבדה. הן החליטו לשפר את האווירה על־ידי הזמנתן של חתיכות לבנות למסיבה בחצר־המלכות. אחת החתיכות היתה רגינה, שהגיעה לג'יבוטי לאחר רומן אומלל בכפר מולדתה, בעקבות מודעות בעיתונים של משרד החינוך של ג'יבוטי, שחיפש מורות לעבודה שם.

השליט בעל העיניים היוקדות התאהב בה ממבט ראשון. בשעת הליפתן, לחש באוזניה בלהט מזרחי קלאסי: „דלתי פתוחה בפנייך 24 שעות ביממה." מדיניות הדלת הפתוחה הוליכה להצעת נישואין. „שברתי את השיא במהירות אמירת הכן," נזכרת המורה.

שמחתה נפגמה משהו כאשר גילתה כי המחזר הנלהב כבר נשוי — ואפילו פעמיים, בו־זמנית, כפי שמרשים לו חוקי הקוראן — לשתי נשים כושיות נחמדות. רגינה נדהמה, פרשה לכפר כדי להרהר בעתידה.

עלי עארף, נוהג אישית במרצדס היקרה שלו, בראש שיירה ארוכה, הגיע למקום מחבואה, הודיע לה על החלטתו: הוא יגרש את נשיו, יקפיד על מעמדה של הצרפתייה.

שליט ג'יבוטי בורהאם, ואשתו המיועדת רגינה סולה

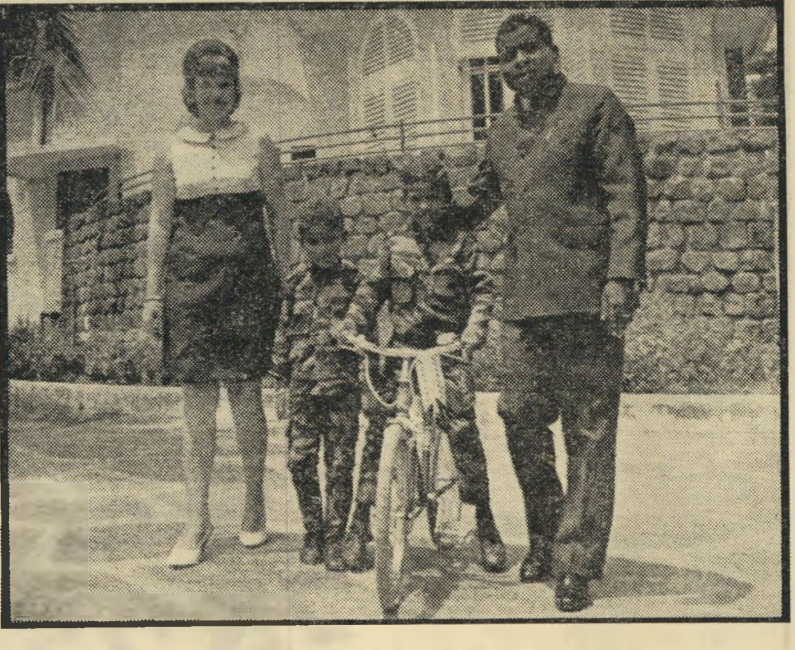

שליט קונגו־ברזוויל נגואבי, אשתו קלוטיוד וילדיהם

■ ■ ■

רגינה **סולה** תהיה החברה השמינית במועדון הכלות הלבנות — והטרייה ביותר. הוותיקה ביותר היא המזכירה האנגליה רות ויליאמס, שנפלה על צווארו של סאראסטה קהאמה, מי שעמד בזמנו בראש חבל בצ'ואנה, בחסות הבריטים, הכריז על עצמאותו לפני שנים אחדות, ומאז הוא שליט מדינת בוטסוואנה.

חצר המלכות הבריטית הפגינה את הסתייגותה, וגם התושבים המקומיים לא הסתירו את מורת־רוחם. אבל הזמן עשה את שלו. כיום, מי־שהיתה רות ויליאמס, אם לארבעה ילדים, מכונה „האמא של כולנו."

קולט הובר הבלונדית נשאה עיניה אל שליטה המלומד של סנגאל, ליאופולד סנגהור, עוד בהיותו סטודנט בפאריז, בתקופת המלחמה. ההתאקלמות של רות בדאקאר, בירת סנגאל, היתה מהירה. שלושת הבנים שהעניק לה מי שמכהן היום כנשיא, רק חיזקו את הברית.

טוב לא פחות מצבה של מי־שהיתה־זבנית בשם קלוטילד נגואבי, — כיום רעייתו של שליט קונגו־בראזאוויל בן ה־32, מריאן נגואבי, ואם לשני בניו. עם זאת, בלחץ החוגים הלאומנים, חייבת הגיורת החמודה להדיר רגליה מן האירועים הממלכתיים.

במצב דומה נימצאת גם רעייתו של מוכתר אולד דדה, ראש ממשלת מאוריטניה. קשה להעלות על הדעת שמישהו מתושבי ארץ מוסלמית זו עודנו זוכר כי גבירתו היתה עלמה פאריזאית בשם מריה תרזה.

שני נישואין נוספים, בהם היו קשורים שליטים אפריקאיים, נסתיימו בגירושין. ה„אריה" של קניה, ג'ומו קניאטה בן ה־81, נפרד מהמורה האנגליה עדנה קלארק, שהיתה לצידו 20 שנה תמימות. ושליטה החולני של תוניסיה, חביב בורגיבה, החליט לנתק, ב־1961, את קשר הנישואין עם רעייתו הצרפתייה בת ה־37, מתילדה.

שני השליטים הללו נישאו, לאחר גירושיהם, לבנותיהם המיוחסות של אנשי חצרם — צעירות יותר מנשואיהם הראשונות.

שליט סנגאל סנקהור, ואשתו רות

שליט תוניס בורגיבה, וגרושתו מתילדה

בעולם

ארה"ב

משגעים פילים

תשעה־עשר הפילים שצעדו בשבוע ש־עבר, במשך כל הלילה במינהרת לינקולן — אחד העורקים הראשיים המחברים את האי מנהטן עם שאר חלקי ניו־יורק — עשו את דרכם בליווי משטרתי כבד, כש־הם זוכים לסיקור לא פחות כבד בטלוויזיה. הפילים אמורים היו להשתתף בהצגת קיר־קס שנפתחה במנהטן, ונאלצו לצעוד בגלל שביתת הרכבות. אלא שהמחזה המסורף — תהלוכת פילים בלב ליבה של הציוויליזציה התעשייתית של המאה העשרים — היה סמלי למתרחש כיום בארצות־הב־רית, בה גורמים זעזועי־האדמה החברתיים לתופעות קירקסיות בכל התחומים.

● בפילדלפיה, הציג מפקד המשטרה ה־מקומית את מועמדותו לראשות העירייה. יריביו פירסמו תמונות בהן הוא נראה כש־הוא עוצר כושים מקומיים, מפשיט אותם ערומים ברחוב הראשי ומכה אותם במקל.

● 13 ממנהיגי הפנתרים השחורים שוח־ררו ממעצר של 16 חודש בכלא ניו־יורקי, אחרי שחבר־מושבעים מקומי פסק, פה אחד, כי הם חפים מפשע. כל הדרגות של בתי־המשפט האמריקאיים סירבו לשחרר את ה־מנהיגים השחורים בערבות, במשך למעלה משנה וחצי.

אחרי ה„מאפיה" — כושים. ראש הליגה להגנה יהודית, הרב מאיר כהנא, הלך

ראש ה„אפ.בי.אי." הובר
שנוא מספר 1

להארלם, כדי לאכול אוכל כשר עם מנהיג קבוצה כושית קיצונית מקומית — זמן קצר אחרי שבריוני הליגה פרעו פרעות ב־200 סטודנטים כושיים בקולג' של ברוק־לין, והשבוע אחרי שכהנא כרת ברית־ידי־דות עם מנהיג המאפיה הניו־יורקית, ג'ו קולומבו. הרב־התוקפני ניצב בפני מצלמות הטלוויזיה ברחוב הראשי של הארלם, במקום בו שום איש לבן מקומי אינו מעיז להציב את כף רגלו. כהנא זכה למקלחת קרה מפי מארחו, שאמר: „ארצות־הברית היא ביתו של האדם השחור. המשלחת הסובייטית היא אורחת האדם השחור ואנו מכבדים את אור־חי האדם השחור... וכו' וכו'" כהנא עזב את הארלם עם פירסום, אך בידיים ריקות.

● ההתקפות על ראש האפ.בי.אי., אדגר הובר, המסמל בעיני רבים את כל השלילה שבמימשל ובמימסד, נמשכו בלהט. עיתונים אמריקאיים גילו כי האפ.בי.אי. שתל בני 14 בשורות אירגון הצופים האמריקאי, כדי לדווח על פעולות „אנטי אמריקאיות" ב־שורות הצופים.

שלום־קומוניזם. הועדה לעניני ביט־חון בסינט האמריקאי — מי שהיתה „ה־ועדה לחקירות אנטי־אמריקאיות" של ה־סנטור ג'ו מק־קארתי — התכנסה כדי לש־מוע מפי נציגים ממשלתיים, כי הפגנות־השלום הענקיות בבירה האמריקאית, בהן עצרה המשטרה 13 אלף מפגינים ביום אחד, עלו לרשות הגנים הלאומית של ארצות־ה־ברית 100 אלף דולארים בנזקים, כי מאחורי מיפגן השלום הענקי — עמדה המפלגה ה־קומוניסטית.

נסתיים עוד שבוע משגע־פילים.

הוויכוח הגדול בכנסת על שיחרור

ההומו-סכסואלים

כל חברי־הכנסת הרגישו כי יהיה זה אחד המיבחנים הגדולים של הכנסת. ההכנות לקראתו נמשכו שבועות.

אורי אבנרי הגיש את הצעת־החוק שלו, שעובדה על־ידי אמנון זכרוני, עוד לפני חצי שנה. היו בה שני חלקים:

(א) החלק הראשון בא לבטל את סעיף 152 של פקודת החוק הפלילי (המנדטורי) משנת 1936, האוסר שלושה מעשים:

- מישכב „עם אדם אחר שלא כדרך הטבע" — כלומר, גם מגע מיני בין בעל ואשתו, שלא בדרך המקובלת.
- מישכב עם בהמה.
- מישכב זכר.

סעיף זה מטיל עשר שנות מאסר.

(ב) החלק השני בא לבטל כל איסור על ביצוע הפלה מלאכותית, בהסכמת האשה ובהשגחת רופא־נשים.

שר־המשפטים, יעקוב שמשון שפירא, הביע כעבור כמה ימים הסכמה עם החלק הראשון של הצעת־החוק. כתוצאה מכך החליטה הממשלה שלא לנקוט עמדה כלפי ההצעה — לחיוב או לשלילה — דבר שהוא נדיר מאוד בכנסת.

חוגי משרד־המשפטים רמזו לאבנרי שכדאי להפריד בין שני חלקי ההצעה, כדי לאפשר למתנגדי ההפלות המלאכותיות להצביע בעד ביטול האיסור על הומו־סכסואליות. כתוצאה מכך מחק אבנרי את הסעיף השני מהצעתו, והגישו מחדש כהצעת־חוק נפרדת (אשר תידון בקרוב).

■ ■ ■

לאחר מכן החלו ההתייעצויות בקרב הסיעות עצמן.

המערך, אחרי דיון סוער, החליט לתת לחבריו חופש־הצבעה, דבר שגם הוא נדיר למדי.

גח"ל החליט ערב הדיון לחייב את חבריו להתנגד להצעה, בתירוץ שאין לבטל את האיסור על מישכב־בהמה. אבנרי פירסם מייד הודעה שיציע שלא לבטל לפי שעה איסור זה. כתוצאה מכך, ובעיקבות לחץ החוגים המתקדמים במפלגה הליברלית, שינה גח"ל ברגע האחרון את החלטתו, והעניק אף הוא חופש־הצבעה לחבריו.

כאשר התחיל הדיון, היו הכל ערוכים לקראתו. „הארץ" פירסם באותו בוקר מאמר ראשי, כתוב בידי הפרופסור אמנון רובינשטיין, שקרא לחברי־הכנסת להצביע בעד הצעת־החוק. עמיתו של רובינשטיין בירושלים, הפרופסור ראובן ירון, שלח לחברי־הכנסת המרכזיים תדפיס של מאמרו, בו קרא אף הוא לקבלת ההצעה.

בפני אבנרי עמדה הבעייה איך לדחוס לנאום של כמה דקות את החומר העצום הקיים בשטח זה — מחקרים פסיכולוגיים ומשפטניים, הדיונים בפרלמנטים אחרים, החומר העובדתי שהצטבר בארץ ובעולם — ובאותו זמן לפנות גם אל הרגש ההומאני של הח"כים.

■ ■ ■

אם היו התכונות של הסיעות השונות רציניות, והכל הכירו בחשיבות ההכרעה — הרי מה שאירע בכנסת באותו יום היה מביש.

כנגד הנאום השקט, המנומק, העובדתי, של בעל־ההצעה, שנמנע מכל ביטוי חריף ועקיצה, לא קם בעל דעה הפוכה הבקי בעניין, משפטן או פסיכולוג. תחת זאת קם אחד הצעקנים הפחות משכילים של הכנסת, מרדכי סורקיס מכפר־סבא, אדם בעל השקפות טוטאליטריות, שהופעותיו מעוררות בדרך כלל חיוך טוב־לב. כאשר קם להשיב, התדרדר הוויכוח למישור של אי־ראציונליות, וכך אבדה כל תקווה שהכנסת תתייחס לעניין ברצינות הדרושה.

כדי לאפשר לקורא לעמוד בעצמו על הדרך בה עמדה הכנסת במיבחן זה, מובא להלן הפרוטוקול במלואו:

אורי אבנרי: כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה.

לפני שנה התאבד צעיר בירריית אקדח בי־ראשו. הוא היה בן 23. אקרא לו יורם.

הכרתיו מילדות כנער עדין־נפש, מוכשר, שקט ועצוב. הוא היה בן יחיד לאמו, יתום מאביו מגיל רך.

„למה מגיע לי עונש?"

אקרא כמה משפטים מן המיכתב שהשאיר אחריו:

„...מאז גיל 16 ידעתי שאני שונה מכל הנערים בגילי. ניסיתי להסתיר זאת מכל העולם, וגם ממך, אמא.

„אבל חיי הפכו לגיהינום. בכל רגע פחדתי שיגלו את הסוד שלי, שיזרקו אותי מבית־הספר, שיגרמו בושה גם לי וגם לך. לכן ברחתי מהחברה, והייתי בודד.

„ניסיתי ללחום נגד הנטייה שלי. באמת ניסיתי. העמדתי פנים ויצאתי עם בנות, אבל זה היה עינוי בשבילי. בסוף התחילו להתלחש מאחורי גבי.

„האסון הכי גדול היה כשלא קיבלו אותי לצה"ל. זה היה כאילו הדביקו אות־קין למיצחי. בכל מקום שאלו אותי מדוע אני לא חייל. הייתי צריך להמציא שקרים. הרגשתי פתאום שכל חיי הפכו לשקר אחד גדול.

„...היו לי כמה פעמים קשרים עם גברים יותר מבוגרים, אבל זה הגעיל אותי. לא ידעתי מה זה אושר — עד שפגשתי את דויד. אהבתי אותו מהרגע הראשון, וזאת היתה אהבה אמיתית. אמרתי לך שאנו סתם חברים, אבל חיינו יחד.

„כשדויד עזב אותי, זו היתה בשבילי מכה נוראה. התחלתי לחפש חברים ברחוב, על שפת־הים ובמקומות כאלה. שלושה התנפלו עלי שם, היכו וגנבו את כל הכסף שלי.

„מה יכולתי לעשות? לא הלכתי למשטרה, מפני שלפי החוק אני פושע. פחדתי ממה שיגלו בחקירה.

„נמאס לי הכל. אני לא יודע מה פשעתי, ולמה מגיע לי עונש. אף פעם לא עשיתי שום רע לאיש. אבל אני מרגיש כפושע, שאני צריך כל הזמן לברוח ולהתחבא, אפילו ממך.

„אני לא מאשים אף אחד. אני פשוט לא יכול יותר. אמא, תסלחי לי!"

חוק נגד חפ'ים-מפשע

„אמא, תסלחי לי!" מה היה לסלוח לאותו נער חף־מפשע — שכל אשמתו היתה שהתפתחה אצלו נטייה שאינה לפי הנורמה שלנו?

אם מישהו זקוק כאן לסליחה ולמחילה — הרי זה אנחנו, הנורמליים־כביכול, המקיימים נידוי חברתי, וחוק פלילי, נגד אנשים חפים־מפשע אלה.

אמו של יורם הראתה לי את המכתב, אחרי שהגשתי הצעת־חוק זו, מפני שהאשימה את עצמה ורצתה לעזור לחבריו של יורם.

כמה הם? אין איש יודע. אם להאמין למחקרים שנעשו

הנערים בחבורה

סצנה מתוך המחזה שזיעזע את הציבור בארץ וברחבי העולם התרבותי, שמתוכו קרא אבנרי קטע קצר. המחזה מתאר מסיבת יום־הולדת, שכל המשתתפים בה הם הומו־סכסואלים, המגלים בהדרגה את יסוריהם. בתמונה: ההומו משמאל (מוטי פליישר) ניתן „במתנה" לחתן המסיבה.

בחו"ל, הרי צריכים להיות בארץ אלפי הומו־סכסואלים גמורים, ורבבות גברים שעברו ועוברים חוויות הומו־סכסואליות מיקריות מדי פעם.

מה אשמתם? אין להם שום שליטה על נטייה זו — „אסון שקרה להם בגיל רך ביותר, לרוב בגלל רקע משפחתי מופרע — אם חזקה מדי, אב חלש מדי, או חוסר אב בכלל.

במה הם מזיקים? אין הם מזיקים לאיש. הומו־סכסואליות אינה מידבקת. איש אינו מציע לעודד אותה, או לשחרר מעונש מי שמפתה קטין, או עושה מעשים בפומבי.

אפילו הטענה שזהו פשע כלפי החברה בגלל צימצום הילודה — אינה תופסת. הרי אין אנו מענישים את אותם המחליטים להישאר רווקים ורווקות כל חייהם, או המשתמשות בגלולות נגד הריון.

אם כן, מדוע אנחנו מתקוממים נגד ההומו־סכסואלים, מנדים אותם, מתעללים בהם, מקפחים אותם, מקיימים נגדם סעיף פלילי המטיל עליהם עשר שנות מאסר — גם כשאינו מופעל?

(לפסיכולוגים יש תשובה. הם טוענים שכל אחד מאיתנו פוחד מפני שרידים הומו־סכסואליים כלשהם הגנוזים בו עצמו — וככל שאדם מתאכזר יותר כלפי ההומו־סכסואלים, הרי חשוד הוא יותר בנטייה מודחקת כזאת בתוך עצמו).*

מדינות התרבות ביטלו!

כבוד היושב־ראש,

המוסר של ימינו אינו יכול להשלים עם הענשת אדם בשל מעשים שאינו אשם בהם,

* אבנרי השמיט קטע זה מנאומו, כדי להימנע מלהעליב את מתנגדי הצעת־החוק.

(המשך מעמוד 13)

שאינם פוגעים באיש, הנעשים בהסכמה הד־דית בתחום הפרט.

בימי הביניים עינו יהילקו חולי־רוח, ושרפו אנשים כדי לגרש את השטן. עתה מתנערת האנושות המתקדמת כולה מן החוקים המענישים מיעוטים מיניים.

הסעיף שהכנסת מתבקשת היום לבטלו, בא לנו מידי ה־מחוקק הבריטי, והוא פרי המוסריות האנגלו־סכסית הפורי־טאנית. אולם חוק זה בוטל לפני ארבע שנים בבריטניה עצמה, ביוזמת בית־הלורדים השמרני. לאחר מכן בוטל ב־גרמניה, שם היה קיים חוק נאצי נגד ההומו־סכסואליות. עכשיו עובר תהליך זה על ארצות־הברית.

עוד לפני כן בוטלו חוקים אלה בבלגיה, דנמארק, צרפת, יוון, איטליה, הולנד, ספרד, שוודיה, שווייץ והרבה ארצות אחרות.

בשום מקום לא הביא ביטול החוק להתגב־רות ההומו־סכסואליות — זוהי עובדה מוכחת ומכרעת.

האם אנחנו נפגר? האם מדינתנו המתקדמת, האם כנסת זו, שביטלה את עונש המוות — תתאכזר בנקודה זו?

עוד לפני שמונה שנים כתב השופט העליון חיים כהן בפסק־דין, לאמור:

„מישכב־אשה שלא כדרכה, וגם מישכב־זכר, כשהמעשה נעשה בצינעה ועל־ידי בני־אדם בגירים מרצון טוב, אינם מעשים שיש עימם קלון, ואינם מעידים על עושיהם שהם פושעים הראויים לעונש...

„מזכויות־היסוד של האזרח בימינו היא, ש־המדינה לא תתערב בחייו הפרטיים ובהתנה־גותו בחדרי־חדרים, כל עוד אינו פוגע בזכות הזולת, כשהלה מסכים להיפגע.

„אדם המוחל על כבודו וגופו, כבודו וגופו מחולים, ואין לבית־המשפט לשים עצמם אפוטרופסים על העריות.”

לפני שש שנים הצטרף לדעה זו שר־המשפ־טים דב יוסף, בתשובה לדברי. עם הגשת הצעת־החוק הנוכחית, הצטרף לדעה זו שר־המשפטים, יעקוב שמשון שפירא, מעל דוכן הכנסת.

באותה רוח התבטאו דיקן הפקולטה למשפטים בירושלים, פרופסור ראובן ירון, המקורב לתנועת החרות, ודיקן ה־פקולטה למשפטים בתל־אביב, פרופסור אמנון רובינשטיין.

עדות חותכת להשקפה המאוחדת של ה־חברה הישראלית בעניין זה היא העובדה ש־אין הסעיף הזה מופעל כלל. המשטרה וה־פרקליטות פשוט מתעלמות מקיומו — ויירשם הדבר לזכותן.

היתר לסחיטה ולשוד

יש השואלים: אם אינו מופעל, מדוע נחוץ לבטלו?

על כך נתנו משפטנים דגולים אלה כמה תשובות חשובות:

(א) עצם קיומו של חוק שאינו מופעל, ושהציבור כולו מתנגד להפעלתו — הוא רע.

(ב) סעיף שאינו מופעל היום — ניתן להפעילו מחר. כך קרה לסעיף האוסר הפלות מלאכותיות, שלא הופעל במשך שנים, ולפתע הוגשו על פיו כתבי־אישום.

(ג) קיומו של הסעיף מאפשר מעשי סחיטה ללא־ספור. מי שנסחט ממנו כסף, באיום של גילוי „פשע” זה, או מי שסובל מהתקפה ו־גניבה על רקע זה — אינו פונה למשטרה. הוא מופקר. הוא עומד כאילו מחוץ לחוק, מחוץ לחברה.

(ד) קיומו של הסעיף מחזק את הדעה הקדומה החברתית, מגביר את הנידוי החברתי, מוסיף על האומללות של אלפי בני אדם חפים מפשע, שהם נורמליים מכל שאר הבחינות, אזרחים נאמנים למדינה ומועילים לחברה.

קשה להיות מיעוט, קשה להיות שונים מן הכלל, קשה להיות קורבן לדעות קדומות.

„לתת למצפון הכנסת לדבר!”

כבוד היושב־ראש,

הצעת־החוק שלי היא פשוטה בתכלית: יימחק האיסור על יחסים הומו־סכסואליים בין מבוגרים, בהסכמה ובצינעת־הפרט, על־ידי ביטול הסעיף 152(2), א' ו־ג'.

אבקש את הועדה, אם החוק יעבור אליה לדיון טרומי, שלא לנגוע בסעיף־מישנה ב', העוסק במישכב־בהמה, מפני שזה אינו חשוב, ואני מבין שהוא מפריע לכמה חברי־כנסת להצביע בעד ההצעה.

יוסף תמיר: רק מפני זה?

אורי אבנרי: כן, כדי להקל על מי שמתנגד להצעתי רק בגלל עניין זה.

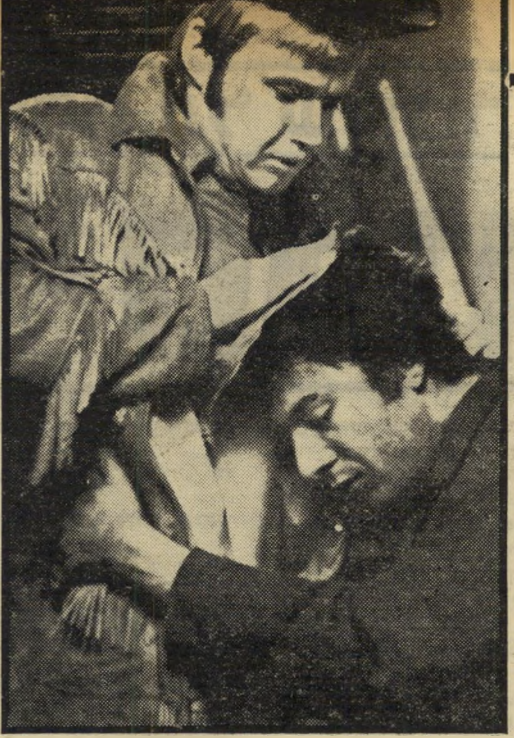

קאובוי של חצות

סרט מצטיין, המתאר את היין של יצאן הומו־סכסואלי צעיר, ואהבתו לחבר־בצרה. בסרט מתואר איך מתנפל הצעיר על „לקוחותיו” האומללים ושודד אותם באכ־זריות — מבלי שאלה יעזו לפנות בתלונה כלשהי למשטרה.

ביטלתי את הסעיף השני של הצעתי המקורית, בדבר התרת הפלות מלאכותיות, כדי להימנע מלערבב דברים. אעלה עניין זה לחוד, בעוד שבועיים, בהצעת־חוק נפרדת.

אני מאמין, כבוד היושב־ראש, שזהו אחד מאותם רגעים בהם חייבת הכנסת להתעלם מכל חשבון פוליטי, ולתת למצפון שלה לדבר.

„השאירו זאת בידי שמיים!”

אני רוצה לפנות במיוחד אל החברים הדתיים בבית.

אין אני נימנה עם אותם המתיימרים ללמד הלכה לאנשי ההלכה, ולהגיד לרבנים איך לפסוק. אתם צריכים לפעול לפי מצפונכם.

מחוקק התורה הטיל עונש־מיתה על מישכבי־זכר. אך האם משה רבנו היה עושה זאת גם כיום, במציאות של היום? האם הילל הזקן היה עושה זאת? האם גדולי המפרשים היו עושים זאת?

ההלכה קבעה שזהו חטא. אבל חטא הוא עניין שבין אדם לבוראו, בין אדם למצפונו. לא המחוקק החילוני, ובוודאי לא הבריטי, צריך להתערב בכך. השאירו את הדבר בידי שמיים.

אני מבקש מכם — נהגו לפי מידת הרחמים: מעולם לא דרשתם גם אתם להפעיל חוק זה — ועל כך תבוא עליכם הברכה. תנו יד לבי־טולו, והעליתם את כבוד הדת בעיני רבים, הרחוקים ממנה כיום.

מרדכי סורקים

מכתב של זיגמונד פרויד

פתחתי במיכתב שנכתב לאם, אסיים במיכתב שנכתב לאם אחרת, לפני 36 שנה, על־ידי אחד מגדולי היהודים, זיגמונד פרויד. אביא כמה פסוקים ממנו:

„גברת יקרה... אני לומד ממכתבך שבנך הוא הומו־סכסואל. מדוע אינך משתמשת במילה זו?

„ההומו־סכסואליות בוודאי אינה יתרון, אך לבטח אינה בושה, וגם לא השפלה. אי־אפשר להגדירה כמחלה.

„אנו רואים בה ואריאציה של התיפקוד המיני, כתוצאה מהתפתחות שנעצרה... את שואלת: האם אני יכול לבטל את ההומו־סכסואליות ולהביא במקומה הטרו־סכסואליות נורמלית? התשובה היא: ברוב המיקרים, אין הדבר אפשרי.

„...אי־צדק גדול הוא לרדוף את ההומו־סכסואליות כפשע, וזוהי גם אכזריות.

„אנשים נכבדים רבים בימי קדם ובימינו היו הומו־סכסוא־ליים, כמה מגדולי האנושות כמו אפלטון, מיכלאנג'לו, ליאו־נרדו דה־וינצ'י וכו'.”

(אוסיף מצדי: יוליוס קיסר, מארלו, בייקון, הנס כריסטיאן אנדרסן, ואלט ויטמן, אוסקאר ויילד, ורליין, אנדרה גיד, אראסמוס, צליני ודאג האמרשילד).

„עד יום מותך!”

אסיים בקטע ממחזהו הגדול של מארט קראוליי, הנערים בחבורה, שזיעזע גם את הקהל הישראלי:

„אתה אדם עצוב ופאתטי. אתה הומו־סכסו־אל, ואינך רוצה להיות כזה. אבל אינך יכול לעשות שום דבר כדי לשנות זאת. כל תפילו־תיך לאלוהיך, וכל האנאליזות שתוכל לקנות, לא יעזרו לך. תהיה תמיד הומו־סכסואל — תמיד — עד יום מותך!”

כבוד היושב־ראש, איננו יכולים לעזור להם, אנחנו יכולים לעשות רק דבר אחד — לבטל סעיף שלא יכירנו מקומו בספר החוקים בחברה מודרנית.

היו"ר יצחק נבון: חברי־הכנסת, הממשלה לא נקטה עמדה בנושא זה, ולפי התקנון יכול חבר־כנסת להציע להסיר אותה מסדר־היום.

רשות הדיבור לחבר־הכנסת סורקיס.

מרדכי סורקים: כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה.

אני מודה ומתודה שלא היה קל לי לקחת על עצמי את התפקיד להציע להסיר את ההצעה מסדר־היום, לא משום שאיני שלם עם עצמי.

פודגורני, סמים וסרסורי זונות

בימים אלה מתאספת כנסת ישראל כדי לדון על חוק שאין מבצעים אותו. בימים אלה אין לחברי־הכנסת דאגות אחרות — רק לטפל בחוק הזה; כל הבעיות שלנו כבר נפתרו.

הוא כבר סתר את בעיותיו ב„עולם הזה”, ובעולם הבא ועם חבר־הכנסת שלום כהן. הוא התפנה לעניין זה ומעסיק בכך את כנסת ישראל. יש לנו עניינים הרבה יותר רציניים.

איני יודע מה הביא פודגורני לקאהיר. הוא בוודאי לא בא לבדוק אם ביטלו שם חוקים. איני בא להשיא עצות בנוגע לבעיות שונות.

בימים אלה, כאשר הנוער שלנו וחיילינו שומרים על קיומנו, עתידנו וביטחוננו, צריך להודיע שהכל בטל ומבוטל?

מחר יוקמו מועדונים, יימכרו כרטיסים. בהארץ היתה השבוע רשימה נכבדה מאוד על קופנהאגן. האם הנוער לא ינוצל? האם לא יפתו אותו כאשר לא יהיה חוק, כאשר לא יהיה צפוי עונש לאיש? מה עושים בנערים בבתי־הסוהר? מעשי־סדום.

ניתן מתנה לנוער — שהכל הפקר? למה רק זה? למה לא לבטל את העונשים על סמים?

קריאה (מספסלי חרות): זה יבוא עוד מעט!

מרדכי סורקים: הנשיא ניכסון דיבר הלילה על שלושה דברים: על המלחמה בויאט־נאם, הוא דיבר אל האמהות ואמר איך יוחזרו הבנים מהר יותר; על המזרח־התיכון ועל מכת הסמים במדינה.

לא נחכה הרבה זמן וחבר־הכנסת אבנרי יביא הצעת־חוק גם בנוגע לסרסורי זונות.

מנחם ידיד (חרות): עבירה גוררת עבירה.

מרדכי סורקים: יש הרבה דברים „נחמדים” שאנחנו עדים להם בעולם. אנחנו רוצים להידמות לעולם הגדול.

אני רוצה לשאול את חברי הבית ואת חבר־הכנסת אבנרי:

„אנחנו מוקפים אויבים”

היש עוד מדינה שכל־כך זקוקה לבריאות הגוף והנפש של הנוער? מי יודע מה יהיה עתיד הנוער! איננו יודעים אילו ימים מחכים להם, לנכדים ואפילו לנינים במדינה.

אני מקווה שהנוער יתגבר ויוכל להגן על עתידנו וכבודנו.

אפלטון

ידיד

מיכאלאנג'לו

רזיאל־נאור

יושב כאן שר־הבריאות. מיטב הרופאים יתנו דעתם לבעייה איך לרפא אנשים החולים במחלה זו.

האם זו תרופה? האם לא נגרור על־ידי כך הפקרות? יש מעשים רבים של שוד ושימוש בנשק, ביחוד בהשפעת הסמים המסוכנים.

חברי ועדת הפנים שמעו על־כך פרטים — בוודאי לא רק חברי ועדת הפנים. בוודאי גם חברי ועדת השירותים וחברי ועדות אחרות. זה לא רק עניין של מיליונים. זה עניין של אחירה, של חינוך, של כבוד, של יחס, של דרך־ארץ, של תורה ועבודה ושל הקרבה עצמית.

האם לזה אנחנו צריכים לקרוא את הנוער? לא לדבר אחר? האם אנחנו רוצים שיקרה כאן מה שקורה בארצות־הברית ומה שקורה באנגליה? במשך שנים עסקה ועדת חקירה בנושא זה. זה מעסיק את העולם כולו.

אף מדינה אינה מוקפת שונאים, שינאה ושיטנה כמו שאנחנו. מבחינה פסיכולוגית — זה ישפיע לרעה, להרס ולהפקרות הנוער.

חבר־הכנסת אבנרי אומר: רק למבוגרים. אם מבטלים חוק לגבי מבוגרים, איזו זכות יש אחר־כך להגיד משהו לצעירים העושים זאת?

מי יגן עליהם? חבר־הכנסת אבנרי עשה טובה והסכים, ברוח נדיבה, למחוק את המילים „השוכב עם בהמה"; הוא עשה זאת על־מנת לרכך במיקצת את עמדת חברי־הכנסת, כדי שלא יהיו אנשים שאינם פרוגרסיביים, מתקדמים — הכל בשם הקידמה. אני מתפלא שלא השתמש בזה: קידמה, התפתחות.

קראתי היום במאמר בהארץ שרק באפריקה זה עדיין קיים.

הרבה דברים לא למדנו מן העולם. הרבה דברים לומדים מאיתנו. אנחנו גאים על כך.

אנחנו גאים על העובדה שבאים ללמוד מאתנו על הנעשה בהתיישבות העובדת. זה פאר היצירה של העם היהודי. באים גם גויים מארצות שונות. הורים שולחים את בניהם ובנותיהם על־מנת להצילם מן הסמים וכדי שיכירו את היצירה של ההתיישבות העובדת. גם לא־יהודים באים לכאן ללמוד.

לא באים לכאן ללמוד איך להשתמש בסמים, ולא באים לכאן ללמוד על יחסים הומו־סכסואליים.

גם הקולנוע גדוש בסרטים ממין זה, סרטים לא רציניים. האם רק את זה רוצה הנוער לראות? הייתי עד גם ליחס אחר לסרטים שמגישים לנו. אנחנו מפתחים דחליל כזה, כאילו הנוער שלנו שואף ללכת רק בדרכי אחרים. זה צריך להדאיג אותנו, את ממשלת ישראל ואת החברה הישראלית. תופעות אלה זרות לנו. עלינו ללחום בזה באמצעות חינוך והסברה. עלינו לדאוג לכך שלא תהיה הפקרות בארץ.

„בשם הקידמה והתפתחות"

לפיכך, רבותי חברי הכנסת, בשם הקידמה וההתפתחות של מדינת־ישראל, אני קורא לכם להסיר את החוק הזה מסדר־יומנו.

היו"ר יצחק נבון: חבר־הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי: כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה.

אם נקבל את ההגיון שאין הכנסת צריכה לטפל בימי־חירום בריפורמה של החוק הפלילי, כי אז הכנסת צריכה להתפזר בכלל, ורק לדון מדי פעם בענייני ביטחון וחוץ.

קיבלנו על עצמנו לנהל את חיינו ולתקן את חברתנו גם בימי־חירום, ולכן השאלה של ימי־חירום איננה שייכת כלל לנושא זה.

חבר־הכנסת סורקים אמר: הנוער שומר על קיומנו. האם אתה יודע, חבר־הכנסת סורקים, האם מישהו יודע, כמה מן השומרים על קיומנו הם קורבנות חשאיים של החוק הזה?

האם מותר למישהו מאיתנו לפקפק...

מנחם ידיד: זוהי עלילה על הנוער!

קריאה: מה זה נוגע לחוק?

אורי אבנרי: גם אני חושב שזה לא נוגע לחוק. אני רק עונה לחבר־הכנסת סורקים, אשר העלה טענות שונות שאינן נוגעות לחוק.

חבר־הכנסת סורקים הזכיר מעשי־סדום בנערים בבתי־סוהר. הרי אין איש המציע, ואין איש המעלה על דעתו..

אסתר רזיאל־נאור (חרות): למה לא?

אורי אבנרי: ...לבטל את האיסורים החלים על אינוס קטינים וקטינות, ואין מבחינה זו שום הבדל בין קטין לקטינה.

ובכן, אין כל קשר בין סמים לבין התופעה שאנחנו דנים עליה. שום קשר שהוא.

אמר חבר־הכנסת סורקיס שדרושים „אווירה, חינוך, כבוד, דרך־ארץ." רבותי, כל האווירה, כל החינוך, כל הכבוד, כל הדרך־ארץ, כולם ביחד, אין בהם עזרה כלשהי לגבי קורבנות התופעה הזאת, כשם שאין בהם מרפא למחלות ולנכות.

ההצבעה

באותו בוקר, עדיין לא היה איש בטוח איך יפול דבר. עצם העובדה ששתי הסיעות הגדולות נתנו חופש־הצבעה לחבריהן, התפרש כנצחון להצעה.

אילו היתה נוכחות מלאה בכנסת, יתכן כי היה להצעה סיכוי סביר להתקבל. אולם כמו תמיד, קרה גם הפעם: הדתיים והחוגים הריאקציוניים גייסו את כל חבריהם, ואילו החוגים המתקדמים בכנסת לא טרחו להופיע במלואם. כך נוצר באופן מלאכותי רוב ניכר נגד ההצעה. אולם המיעוט היה מרשים בהרכבו ובמישקלו הסגולי.

הסיעות הדתיות והליברלים העצמאיים(!) הצביעו במלוכד נגד ההצעה. כל שאר הסיעות — המערך, חרות, הליברלים, ע"מ — התפלגו. קו הפילוג היה בדרך־כלל לפי קו ההשכלה, עם כמה יוצאים מהכלל.

בין החריגים בולטים: השופט־לשעבר בנימין הלוי שהצביע נגד, בניגוד לדעתם המאוחדת של כל המשפטנים בבית ובעולם. דיקן החוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת בר־אילן, הח"כ החדש ד"ר יהודה רוזנברג, הצביע נגד ההצעה, דבר שעורר למחרת היום שערוריה בחוגי הפסיכולוגים ברחבי המדינה.

וכך התחלקו הקולות:

בעד: 15

המערך: המשפטנים חיים **צדוק**, ויזהר **הררי**; המחנך שלום **לוין**, מזכיר הסתדרות המורים; הכלכלן מרדכי **עופר**; סגן־שר־הבריאות עבד־אל־עזיז **זועבי**; חברות־הכנסת חייקה **גרוסמן**, זינה **הרמן** ועדה **סירני־פיינברג**.

חרות: המשפטן ד"ר יוחנן **באדר**.

ליברלים: המשפטנים פרופסור הנס **קלינג־הופר** וצבי **צימרמן**, המחנכים אלימלך **רימלט** ואברהם **כץ**.

ע"מ: הכלכלן זלמן **שובל**.

וכמובן, אורי **אבנרי** עצמו.

רשימת המחייבים כוללת שלושה יושבי־ראש של ועדות: צדוק (חוץ וביטחון), גרוסמן (שרותים ציבוריים), רימלט (חינוך), ויו"ר לשעבר: כץ (חינוך).

יו"ר הישיבה, יצחק **נבון**, לא השתתף בהצבעה, אך הודיע שהיה מצביע בעד.

שר־המשפטים, יעקוב שמשון **שפירא**, הגיע במיוחד להצבעה אך איחר בכמה דקות. מקורביו הודיעו שהתכוון להצביע בעד.

שמואל **תמיר** ועדי **אמוראי**, שנעדרו, הודיעו שהיו מצביעים בעד.

שר־הבריאות, ויקטור **שם־טוב**, אינו חבר־כנסת ולכן לא יכול היה להשתתף בהצבעה, אך הוא נכח בדיון והודיע שהוא תומך בהצעה.

נגד: 38

המערך: קרגמן, ברעם, אנקוריון, בן־פורת, זילברברג, גרשוני, גז, יצחק קורן, הר־ג, סורקיס, ביבי.

חרות: רזיאל־נאור, ידיד, הלוי, קשת, קורפו, נחושתן, מילמן, דויד לוי.

ליברלים: יוסף תמיר, נסים.

ע"מ: איסר הראל.

המרכז החופשי: שוסטק.

ל"ע: גולן, אליעד.

דתיים: לוין, לורנץ, פרוש, סנהדראי, רפאל, דניאל לוי, מלמד, המר, גולדשמידט, פרידמן, רוזנברג, נריה, כהנא.

נמנע יורם ארידור (חרות). משה סנה יצא מן האולם לפני ההצבעה. רק"ח נעדרה כולה, וכמו־כן נעדרו כל שאר השרים, מנחם בגין, יוסף ספיר. בסך הכל נכחו בזמן ההצבעה 55 מתוך 120 ח"כים.

נסים אליעד (ל"ע): אבל ככה זה מתחיל. זה רק הצעד הראשון.

אורי אבנרי: אין הבדל בין הומו־סכסואליות לבין הטרו־סכסואליות מבחינת החובה להגן על קטינים. הכנסת מגינה על קטינות, והיא תגן גם על קטינים. אין איש מציע לבטל את האיסורים האלה.

אסתר רזיאל־נאור: זוהי ריאקציה.

„חרפה ובושה!"

אורי אבנרי: אני מציע לכם לא לתת לערפל את ההגיון שלכם על־ידי הכנסת דברים שאין להם שום שייכות לעניין, כגון „סמים וליכלוך", אם לצטט את חבר־הכנסת סורקיס.

אין כל קשר שהוא בין תופעת הסמים לבין תופעת ההומו־סכסואליות.

יצחק מאיר לוין: — — —

אורי אבנרי: לצערי לא הבנתי, כבוד הרב.

שלמה לורנץ: חרפה ובושה לשמוע דברים כאלה, ולשבת איתך ביחד — זאת אמר הרב חבר־הכנסת לוין, ואנחנו מסכימים איתו.

אורי אבנרי: זכותו להביע דעתו, וזה לא יפחית את כבודי אליו.

אין מרפא — וזו עובדה מצערת — אין מרפא ידוע בימינו להומו־סכסואליות.

רק סיעה בלתי־תלוייה

אני גם מציע לחברי־הכנסת, אשר יצטרכו להכריע, לא להתחשב בזהות הסיעה שהגישה את הצעת־החוק.

אין זה מיקרה שבכל מקום בעולם, בו הוצעה הרפורמה ובו בוצעה הרפורמה, היו אלה בדרך כלל סיעות קטנות או חברי־כנסת בלתי־תלויים, שהגישו את ההצעות לתיקון.

קשה לסיעות הגדולות, וקשה לממשלות, להגיש את ההצעה, הפוגעת בדעות קדומות הרווחות בשכבות רחבות. חובה זו נופלת תמיד על חברי־כנסת בלתי־תלויים.

אזכיר שוב את דברי שר־המשפטים. יעקב שמשון שפירא שאמר מעל הדוכן הזה, אחרי הגשת הצעת־החוק שלי, ב־22 בדצמבר 1970: „אני יודע שיש הצעת־חוק פרטית, הבאה לבטל את העבירה על הומו־סכסואליות, הנעשית מרצון בין

(המשך בעמוד 27)

במדינה

העם

שישה ימים ועוד ארבע שנים

בחמישי ביוני 1967 יצאו חיילי צה״ל למלחמה שהיתה מלחמת התגוננ ת. בין ה־שטחים שנכבשו במלחמת ששת־הימים הי־תה גם הברון, עיר האבות. בעקבות ה־חיילים באו לשם המתנחלים. חיילי צה״ל יושבים שם עד היום, כדי לשמור על המת־נחלים. עוד יותר מזה: אזרחים ישראליים מתגייסים למילואים, יוצאים לשמור בחברון על המתנחלים היושבים שם בתחום מצודת המימשל הצבאי.

בחמישי ביוני 1971, במלאות ארבע שנים למלחמה, הותקף חייל צה״ל בחברון. מי תקף אותו? חבלן ערבי? תושב מקומי ש־נפשו מאסה בכיבוש?

התשובה היא שונה וסמלית הרבה יותר. היא מופיעה בכרוניקה שהתפרסמה השבוע בעיתונות: „חייל מילואים, שביקש להשתמש בשבת בטלפון ציבורי, הנמצא ליד שיכונם של המתנחלים בחברון, הותקף על ידי אחד המתנחלים. המתנחל יצחק שמעון תקף את החייל, שביקש להשתמש בטלפון כדי לש־אול לשלום משפחתו, משום שראה בשימוש בטלפון חילול שבת.״

מי פה הפחדן?

בתום מלחמת ששת־הימים, עוד לפני ש־הספיק העולם לתפוס את משמעותו של נצחון צה״ל, הוא ניצב בהתפעלות מול נצ־חון הבזק המפתיע. מצביאי המלחמה הפכו בן־לילה לגיבורים בכל קצווי העולם, ולא רק בקרב הקהילות היהודיות.

משה דיין הפך לדמות נערצת של גיבור מודרני. הרבה פחות ממנו זכה בתחילה גם עזר וייצמן, כאיש שהכין את מהלומות ה־אוויר של חיל־האוויר הישראלי, שקבע את תוצאות המלחמה בשעותיה הראשונות. ה־שבוע, כשמלאו ארבע שנים למלחמה, זכה מאורע זה לציון בעיתונות המערבית ב־צורה שונה לחלוטין מזו שתוארד לפני אר־בע שנים.

איפיינה אותה כותרת, שהתייחסה למלח־מת הגיסים, בין עזר וייצמן למשה דיין, ש־אמרה: „גנרל ישראלי לשעבר תובע את התפטרות דיין בגלל פחדנות.״

The 13 prisoners, who were re- granted

Israeli Ex-General Demands Dayan Resign for Cowardice

TEL AVIV, June 4 (UPI).—On the eve of the anniversary of

does not believe in the ability of a military victory to lead to a

„דיין הפחדן"
כותרת ב„הראלד טריביון״

יחסים מרחביים

דיבור מעבר לתהום

משרד־החוץ התנפל על נאומו של אנוואר אל־סאדאת כאדם צמא על נאד מים. כי מאז הכריז נשיא מצריים כי הוא מוכן לחוזה־שלום עם ישראל, תמורת נסיגה לגבולות שמהם פרצה ישראל לפני ארבע שנים ב־דיוק, נשמטת הקרקע מתחת למאמץ המדיני וההסברתי של ממשלת גולדה מאיר.

והנה סיפק אל־סאדאת את התחמושת ה־דרושה. בנאום בפני עמו הכריז: גם חוזה־שלום ונסיגה לגבולות הקודמים לא יביאו את השלום. הציונים הם כמו הצלבנים.

המסקנה המתבקשת מאליה: אל־סאדאת מתכוון לחסל את ישראל, כפי שמשרד־החוץ הירושלמי טען תמיד.

ציונים וצלבנים. אלא שאל־סאדאת לא אמר שום דבר כזה.

האם היה פה סילוף מכוון? לאו דווקא. קרה מה שקורה לעיתים קרובות במרחב: לאותן מילים, לאותם מושגים, לאותם סמ־לים יש משמעות שונה לגמרי משני עברי החזית. דבר היוצא מפיו של צד אחד, מצל־צל לגמרי אחרת באוזני הצד השני.

מה אמר אל־סאדאת? הוא לא נסוג מעמ־דתו הקודמת. הוא דיבר בזכות הסדר עם ישראל, שיחזיר לערבים את השטחים ה־מוחזקים — תמורת הכרת הערבים במדינת ישראל.

אולם, הוסיף, אין לקוות שדבר זה יביא את השלום האמיתי. כי הציונים הם כמו הצלבנים. וכשם שהצלבנים התקיפו את ה־עולם המוסלמי בלי הרף, כך יעשו הציונים שוחרי־הסיפות. העולם הערבי יצטרך גם אחרי ההסדר להיות מוכן בכל רגע להתקפה ציונית.

כלומר: לא הערבים יתקיפו את ישראל, אלא ישראל תתקיף את הערבים — לפי גירסת אל־סאדאת.

רינו ודיין. הצרה היא, כמובן, שהמו־שג „צלבנים" מסמל בעיני שני הצדדים שני גורלות שונים לגמרי.

בעיני הערבים, התנפלו הצלבנים על ה־ערבים. במשך 200 שנות שהותם בארץ, תקפו את הערבים פעמים ללא־ספור, לרוב

(המשך בעמוד 22)

הצלבנים כובשים את ירושלים
נאום בקאהיר

.העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי •
המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע״מ, תל־אביב, רח׳ פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כססי בע״מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע״מ

הגנגסטרים היהודים צילום מפורסם זה צולם על־ידי משטרת ניו־יורק אחרי פשיטה שנערכה במלון **כרנקוניה** בניו־יורק בשנת 1931, שם התכנסו אנשי הפשע המאורגן של מאיר לנסקי. לנסקי עצמו אינו מופיע בתמונה. הוא לא נתפס. כמינהגו, הוא נתן הוראות ואילו שני עוזריו באותם ימים הם שהעבירו את הפקודות לראשי האגפים. בתמונה נראים, משמאל לימין: ג'ו רוזן, בן סיגל, מי שהיה שותפו הראשון של לנסקי ונרצח מאוחר יותר בלאס ואגאס. הארי טייטלבאום, לואיס (לפקה) בוכהלטר, מייסד כנופיית **רצח בע"מ**, הארי גרינברג, שנרצח מאוחר יותר בפקודת לנסקי, לואיס קרבץ, ז'אק שפירו, פיל קובוליק, שהיה שנים רבות שומר־ראשו ונהגו של לנסקי, והיימן הולץ. אף אחד מכל חבריו אלה של לנסקי לא נותר כיום בחיים. בדרכים שונות ומשונות, חוסלו אחד אחרי השני, לפי פקודתו של הבוס, לנסקי.

סינדיקאט הפשע מתיישב בישראל!

ידיעה שהופצה ביום שישי האחרון על ידי סיכנויות הידיעות הבינלאומיות, העלתה את ישראל, אולי בפעם הראשונה בתולדותיה, על מפת הפשע המאורגן הבינלאומי.

היה זה כאשר בבוקר אותו יום נחת מטוס סילון בנמל התעופה הבינלאומי של לונדון, בדרכו מניו־יורק ללוד. לפי ידיעות שקיבלו אנשי הסקוטלאנד יארד בבריטניה מהאינטרפול, נמצאה באותו מטוס קבוצה גדולה של אורחים אמריקאיים, הידועים כראשי כנופיות הקשורות לסינדיקאט הפשע המאורגן בארצות־הברית, ששלוחותיו מתפשטות על פני העולם המערבי כולו.

הבלשים האנגלים, שנזעקו לנמל התעופה בלונדון, שם חנה המטוס, לא יכלו לעשות דבר, אלא לעקוב אחר החבורה שמפניה הוזהרו, ששהתה באולם הנוסעים של נמל־התעופה. הם נמצאו שם בטרנזיט, בדרכם לישראל. במעמד כזה לא יכלו אפילו פקידי ההגירה והמכס לבדוק אותם ולפשפש בחפציהם, למרות שלסקוטלאנד יארד יש סיבות טובות מאוד לשאול ברנשים אלה כמה שאלות הנוגעות לעסקים שהם מנהלים גם בלונדון, שם משתייכים כמעט כל מועדוני ההימורים, לסינדיקאט הפשע האמריקאי.

אבל הסיפור לא הסתיים בכך. הסתבר שגם משטרת ישראל הוזהרה על ידי האינטרפול מפני ראשי הסינדיקאט העומדים להגיע ללוד. וכפי שהודלף מחוגי המשטרה, לא הורשו שניים מהם להיכנס לתחומי ישראל. הם הועלו על המטוס הראשון שיצא בדרכו לארצות־הברית.

הם לא היו היחידים. במשך השבוע האחרון התגלו בדרכם לארץ לא פחות מעשרה גאנגסטרים, השייכים לסינדיקאט. רק אחד מהם לא הורשה להיכנס. הנותרים, או שהצליחו להסתנן לארץ, או שביטלו את הביקור המיועד, אחרי ששמעו מה אירע לחבריהם. חגיגת הגאנגסטרים שעמדה להערך השבוע בארץ — בוטלה.

כך הופנו השבוע זרקורי דעת הקהל העולמית לעובדה המתקשרת לאחרונה יותר ויותר לתדמיתה של ישראל בעולם הרחב: העובדה שישראל תופסת עתה את המקום שמילאו בעבר מדינות כמו קובה של בטיסטה וטהיטי של פאפא דוק, כמרכז הפיקוד ומקום המיקלט של מנהיגי סינדיקאט הפשע.

הכסף חשוב מן הכבוד

לפני שבאים לבדוק את משמעותה של הידיעה הנ"ל ואת המסתתר מאחוריה, יש להבהיר כמה מושגים ולנתץ כמה דיעות קדומות.

מאז ימי אל קאפונה הנוראי, השתרשה הדיעה המוטעית כי הפשע המאורגן בארצות־הברית הוא נחלתם ואחוותם הפרטית של האיטלקים ובעיקר הסיציליאנים. מושגים כמו „לה קוזה נוסטרה" (העניין שלנו) והמאפיה, שהם כינויים לארגוני פשע של המשפחות הסיציליאניות, הפכו למושגים נרדפים לכל כנופית פשע. העובדה שלא אל־קאפונה ולא מרבית הפושעים הגדולים בתולדות הפשע המאורגן בארצות־הברית, לא היו שייכים למאפיה, אין בה כדי לשנות דבר.

מאות ואלפי סרטים הוליבודיים ולא פחות ספרות פשע מסוג רב־המכר האחרון הסנדק (דון קורליאונה), סייעו ליצור תדמית מוטעית לפיה המאפיה היא ארגון הגג העליון של כל כניפיות הפושעים בארצות־הברית, שלא לדבר על איטליה וסיציליה. המעניין הוא שאפילו אותם מוסדות ושירותי בטחון אמריקאיים, שתפקידם להילחם בפשע המאורגן, נפלו קורבן לתפיסה זו.

האמת היא שונה לחלוטין. המאפיה היא בסך הכל אחת השלוחות של ארגון הפשע בארצות־הברית הנקרא בשם סינדיקאט הפשע הלאומי. מוסד זה הוא כמובן פיקציה, שכן אין זה ארגון עם משרדים וכתובת. אבל זה הכינוי שהודבק למועצה העליונה של ראשי כנופיות הפשע השונות, שבארבעים השנים האחרונות מתאמים ביניהם את שטחי פעולתם ואת שיתוף הפעולה ביניהם.

לא נעים אולי להודות בכך, אבל רובם המכריע של אנשי סינדיקאט הפשע היו בכל התקופות יהודים, בעלי שמות יהודיים מובהקים; יותר מאשר סיציליאנית ניתן היה לשמוע בפגישותיהם אידיש, והמלך הבלתי מוכתר של הסינדיקאט הוא מזה שלושים שנה לפחות, אותו יהודי השוהה עתה במלון אכדיה בהרצליה — מאיר לאנסקי (העולם הזה 1761).

הסינדיקאט עצמו היה מעוניין במשך כל השנים להסב את תשומת־לב הציבור ממנו אל המאפיה. על טכסיה המיסתוריים והמורשת הפטריארכלית שהביאה עמה מסיציליה, שימשה חזית נאות, שהלהיבה את דמיון הקהל והשוטרים כאחד, מאחוריה יכולים היו שאר אנשי הסינדיקאט לפעול בשקט.

כי בניגוד לכנופיות המאפיה, שהתפרסמו בעיקר ברציחות אכזריות, בחטיפות ובמלחמות חיסול פנימיות, הרי שאר אנשי הסינדיקאט מעוניינים יותר בעסקים מאשר באלימות. יעודם אינו הכבוד, אלא הכסף.

7 מיליארד בשנה

מרבית אנשי הסינדיקאט משתדלים להיראות כאנשי עסקים מכובדים, המנהלים חיי חברה ועוסקים גם בפוליטיקה. בעזרת הכסף הם קונים השפעה ועמדות־כוח, המאפשרות להם לעשות כסף נוסף.

אם בשנות ה־20 וה־30 עסקו אנשי הסינדיקאט בעיקר בתחום הברחת המשקאות החריפים לארצות־הברית, בה היה קיים איסור של מכירת אלכוהול, הרי מאוחר יותר הם עברו לעיסקי הימורים, להפצת סמים, לזנות ועסקים דומים. ואילו כיום מהווים בתי ההימורים הגדולים (הקאזינוס) הפזורים בכל רחבי העולם, את ענף הפעילות העיקרי של הסינדיקאט.

ברוב המקומות, עסקי הימורים אלה הם חוקיים בהחלט. הפשע הוא רק בכך שהרווחים שאילי הפשע גורפים באותם בתי־הימורים, רווחים המסתכמים במיליארדים של דולארים, אינם מוצהרים, מועלמים משלטונות המס, מוברחים מהמדינות בהן מרוויחים אותם החוצה, וחוזרים חזרה בצורת השקעות והלוואות, ההופכות אותם לכסף לבן.

זהו, על רגל אחת, תיאור הפעילות של הגוף המטיל את חיתתו כמעט מאז ראשית המאה על ארצות־הברית, ושבשנים האחרונות הסתעפו עסקיו עד שהם מקיפים רבות ממדינות העולם. כי הכסף הבלתי חוקי של אנשי הסינדיקאט מושקע בעסקים ובמפעלים, רובם ככולם חוקיים, על פני העולם כולו, כולל ישראל.

מיליונר אמריקאי - מראשי המגבית - לוחץ על הממשלה להניח ללנסקי

הבוס מאיר לנסקי, כפי שצולם לפני כארבע שנים בארצות־הברית, בעת שעמד בראש מסע להתרת חוקיות ההימורים במיאמי ביץ׳, מסע בו נכשל כישלון חרוץ — שהיה הראשון בחייו.

(המשך מעמוד 17)

בישראל אין בתי הימורים. משום סיבה שהיא, אין ישראל יכולה להיראות ככר־פעילות כלשהו לאנשי הסינדיקאט. למרות זאת נקשר שמה של ישראל יותר ויותר בפעילות הפשע המאורגן הבינלאומי.

בפעם הראשונה הופנו הזרקורים אל ישראל, בהקשר זה, בסוף שנת 1967. היה זה כשהשבועון האמריקאי הנפוץ והנודע לייף, גילה כי מרבית כספי הסינדיקאט, המסתכמים בסכום של כ־7 מיליארד דולאר בשנה, מוברחים מארצות־הברית ומועברים בעיקר לבנק הבינלאומי לאשראי, שמושבו בג׳נבה בשווייץ. כמנהל הבנק ואיש אימונם של ראשי הסינדיקאט זיהה הלייף את הד״ר טיבור רוזנבאום, פליט יהודי, שנמלט מ־הונגריה ב־1944 ברכבת המיוחסים שקיבל הד״ר קסטנר מידי אדולף אייכמן.

היתה זו ההוכחה הראשונה לשמועות ש־הילכו בחשאי מזה זמן רב, לפיהן משקיע סינדיקאט הפשע האמריקאי חלק מהכספים המוברחים מארצות־הברית, בעסקים בישראל.

כי הד״ר טיבור רוזנבאום, איש אימונם והבנקאי מספר 1 של הגאנגסטרים של סינ־דיקאט הפשע האמריקאי, הוא אחד מהמש־קיעים הגדולים ביותר בישראל, אם באמצ־עות הבנק שלו ואם באמצעות אמצעיו שלו.

הבנקאי של לנסקי משקיע בישראל

כדאי לחזור בהזדמנות זו על ה־תפקיד החשוב שממלא הד״ר טיבור רוזנבאום בחיים הכלכליים והפוליטיים של ישראל, ולוא רק כדי להבין שהתעניינותו של סינדיקאט הפשע בישראל אינה תופעה חדשה שהתגלתה רק השבוע, כפי שניתן ללמוד מעיתוני ישראל.

העולם הזה היה העיתון הראשון והיחיד בארץ שהעלה, עוד ב־1967, את ההשלכות החמורות המתחייבות מעובדת היותו של אדם כטיבור רוזנבאום קשור בקשרים כה הדוקים לסינדיקאט הפשע. אורי אבנרי היפ־נה אז שורה של שאילתות לשרי הממשלה, שהסתמכו על פירסומי הלייף. כל השרים השיבו על השאילתות תשובות מתחמקות.

כי הד״ר טיבור רוזנבאום, אינו רק איל־כלכלה אדיר כוח בישראל, הוא גם בעל קשרים מצויינים בצמרת, ובין ידידיו נמנים אישים כשר־האוצר פנחס ספיר.

טיבור רוזנבאום הוא אחד המאורות ה־גדולים של המפלגה הדתית הלאומית. כרב בן רבנים, הוא נמנה על ההנהלה העולמית של תנועת המזרחי, הוא חבר מועצת ה־מנהלים של אוניברסיטת בר־אילן, חבר הנ־הלת הקונגרס היהודי העולמי וחבר הועד הפועל הציוני. כמי שהחל את הקאריירה הציבורית שלו כשליח מחלקת־העלייה של הסוכנות היהודית בג׳נבה, שבראשה עמד אז יצחק רפאל, נחשב כיום רוזנבאום כ־אחד המולטימיליונרים היהודים התומכים בכלכלת ישראל.

בישראל מסתעפים עסקיו לאינסוף של השקעות בחברות ובמיפעלים קטנים וגדו־לים. הוא בעל המניות העיקרי של חברת אתא, ושל בנק קופת־עם, הוא שותפו וידידו של מולטימיליונר ישראלי כמו עובד בן־עמי, המחזיק יחד עמו בבעלות חברת אש־דוד, שהיא הבעלים של רוב אדמות אשדוד.

נוסף לכל אלה מיודד רוזנבאום עם מנ־היג אגודת ישראל, ח״כ שלמה לורנץ, ש־הוא בעל עסקים ממולח בעצמו. באחת ה־חברות המסחריות של רוזנבאום שותפים כמה מאנשי הכספים הבכירים ביותר של מפלגת העבודה. ואילו נציגו הבכיר בארץ

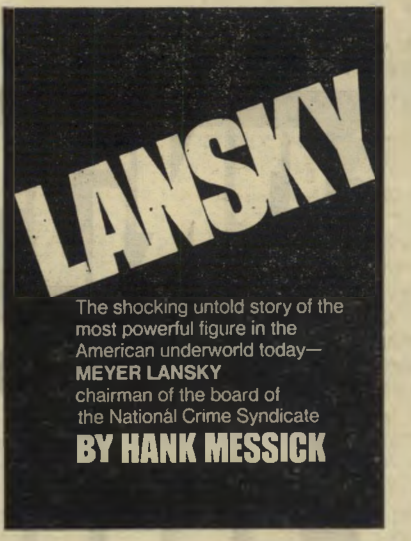

כתב האישום זוהי מעטפת הספר לנסקי, שהופיע לאחרונה בארצות־הברית והכולל פירוט על עלייתו של מאיר לנסקי בעולם הפשע האמריקאי, עד היותו יו״ר הסינדיקט.

היה עמוס מנור, דמות שמילאה במשך שנים רבות תפקיד מרכזי באחד המוסדות החשובים ביותר של המדינה.

קבר האבא בהר הזיתים

גם מאיר לנסקי עצמו, גילה את ישראל הרבה זמן לפני שישראל גילתה מי הוא מאיר לנסקי. בשנת 1967 ידעו רק ישראלים מעטים מאוד את שמו של לנס־קי. אפילו בארצות־הברית מיאנו רבים, ביניהם מבכירי החוקרים של האפ.בי.איי., להאמין כי היהודי הקשיש המתקרב כיום לגיל 70, הוא דמות כה מרכזית בסינדיקאט הפשע האמריקאי.

אבל הטבעת הלכה והתהדקה סביב מאיר לנסקי. ועדות חקירה למיניהן, שקמו כדי לחקור את הפשע המאורגן בארצות־הברית, גילו יותר ויותר את התפקיד המרכזי של לנסקי בכל עניין מלוכלך שחקרו בו, על פני כל ארצות־הברית.

ביחוד ודפו אחריו שלטונות מס־ההכנסה, שחיפשו את ההוכחה המכרעת, אותה ניסו להשיג במשך עשרות שנים לשוא, כדי להר־שיעו על העלמת מס.

לנסקי חיפש מקום שייראה כאילו מיקלט לימי הפרישה שלו, ואשר ממנו יוכל להמ־שיך למלא את תפקידו כמרכז הרשת ה־עולמית של סינדיקאט הפשע, וכיועץ הפינא־נסי הראשי לכל כנופיות הפשע המאורגן.

וכך הגיע לנסקי לישראל זמן קצר אחרי מלחמת ששת־הימים, במבול התיירים שהגי־עו אז לארץ. למרות שביקורו לא עורר תשומת־לב, זיהה אותו כאן עיתונאי ששאל אותו לסיבת הביקור. השיב לו לנסקי: „אבי קבור בהר הזיתים. באתי לראות את הקבר שלו.״

נראה שאותו ביקור היה סיור לימודים, כפי שנהג לנסקי לערוך מאז ומתמיד, בכל מקום בו התכונן להשתקע או לפעול ברבות הימים. רק כשהקרקע החלה לבעור מתחת לרגליו באמצע 1970, כששלטונות מס ההכ־נסה הצליחו לתפוס את חבריו וסגניו ב־סינדיקאט הפשע בזה אחר זה ולהרשיעם, החליט לנסקי לעקור לישראל.

הממשלה מתכנסת לדון בלנסקי

כאשר התבקשו השבוע גורמים ממשלתיים ישראליים להגיב מדוע לא התירו את כניסתם של אנשי סינדיקאט ה־פשע, הם השיבו תשובות ראויות לציון. אמר דובר משרד־הפנים יצחק אגסי: „ה־ממשלה אינה מעוניינת שאנשים בלתי רצו־יים ימצאו כאן קרקע פוריה למעשיהם.״ ו־אילו ראש לשכת מפכ״ל המשטרה אמר: „המשטרה יכולה למנוע כניסתם לארץ של אנשים בעלי עבר פלילי וכן לבקש ממשרד הפנים למנוע הארכת אשרת תושב או להמ־ליץ בפני שר־הפנים על גירוש בלתי רצו־יים.״

השאלה היא מדוע מה שהיה יפה לגבי הפקידים הקטנים בסינדיקאט, לא תפס גם לגבי לנסקי עצמו. כאשר נשאל על כך דובר משרד־הפנים, הוא השיב: „לנסקי הצליח ל־היכנס לישראל בשקט, תוך שמירה על כללי

בישראל מאיר לנסקי כפי שצולם לפני שבוע ליד מלון אכדיה בהרצליה. יתכן שבמלון זה עמדו ראשי סינדיקט הפשע לערוך את כינוסם, אשר הופרע בגלל התערבותה של המשטרה.

החוק. לא היתה עד עתה כל עילה חוקית לגרשו.״

היתה זו בדיחה מוצלחת, שהיתה רחוקה מאוד מהאמת. האמת היא כמובן שבית־משפט אמריקאי דרש מלנסקי להתייצב ב־פניו לחקירה ואף שלח ללנסקי כרטיס טי־סה לישראל כדי להופיע בפני בית־המשפט. לנסקי כמובן ציפצף על ההזמנה, נדון לקנס של 200 אלף דולאר על בזיון בית־המשפט.

הוא יכול היה להיות שליו ובטוח כי ממשלת ישראל לא תסגירו לארצות־הברית, כפי שעשתה לפני שנים לאזרח יהודי אמרי־קאי אחר — רוברט סובלן.

כי ללנסקי היו הקשרים הדרושים שלא היו לסובלן. הוא לא היה זקוק לפרוטקציה אצל פקידים בכירים או מנהלי משרדים ממשלתיים. היתה לו גישה, באמצעות האנ־שים הנכונים, ישר לממשלת־ישראל. אין זה סוד כי בחודשי שהותו של לנסקי בישראל, דנה ממשלת ישראל מספר פעמים בבעייתו ובשאלה אם להאריך את אשרת התושב ה־ארעי שלו.

בבואה לדון בבעייה זו לא פעלה ממשלת ישראל רק על סמך שיקולים אובייקטיבים, אלא גם בהתחשב בבקשות של מספר אי־שים רבי השפעה. יתכן, וקרוב לודאי, ש־גם טיבור רוזנבאום הפעיל את השפעתו למען ידידו שהזרים במרוצת השנים מיל־יארדים של דולארים לבנק שלו בשוויץ.

אבל ההתערבות העיקרית לטובת לנסקי באה מצד אישיות אחרת לגמרי.

איש המיסתורין מליץ יושר ללנסקי

בדיונים הבינמשרדיים, שהתנהלו בפרשת לנסקי, היתה עמדת משרד־ה־משפטים, שלא להאריך את רשיון השהייה של לנסקי בישראל ולהשתדל לגרום ליציאתו המהירה מן הארץ.

אולם דווקא שר־הפנים, כפי שטוענים חוגים במשרד־המשפטים, הוא שתמך בהא־רכת רשיון השהייה של לנסקי. הסיבה: הוא קיבל המלצה חמה ממולטימיליונר אמריקאי, השוהה עתה בישראל ומתגורר במלון ה־מלך דויד בירושלים.

מולטימליונר זה הוא אחד התורמים ה־גדולים ביותר לישראל. הוא מזרים עשרות מיליונים למוסדות חינוך שונים בארץ, בהם האוניברסיטה העברית בירושלים, קשור ל־אחד העיתונים היומיים המופיעים בישראל וניצב בראש פעולות איסוף הכספים למען ישראל במקום מגוריו בארצות־הברית. הוא גם דמות מרכזית בחברה לישראל.

אין לדעת אם חלק מהכספים שאותו מיל־יונר מזרים לישראל, אינם במקרה כספי הסינדיקאט. אבל ברור שהוא רואה את עצ־מו כידידו האישי של לנסקי, כך שיכול היה לשמש לו מליץ יושר ולדבר בשבחו לא רק באוזני השר יוסף בורג אלא גם באוזני ראש־הממשלה גולדה מאיר.

הטיעון העיקרי לטובת הענקת אזרחות ישראלית למאיר לנסקי לפי חוק השבות, או לפחות להענקת רשיון ישיבה בארץ, היה בערך כזה: לנסקי הוא יהודי זקן, בן 69, שפרש מכל עסקיו בעבר. אין לו אף הר־שעה פלילית של ממש, מלבד כמה הרשעות בנעוריו ומאסר של שלושה חודשים בשנת 1952 על הימור בלתי חוקי. הוא פשוט רוצה לבלות את שארית ימיו בשקט בחברת אשתו וכלבו בנחלת אבותיו. חוץ מזה שהיי־תו בישראל לא תזיק למדינה. הוא יביא ל־ארץ ואולי ישקיע בה חלק מרכושו ב־דולארים.

יתכן וטיעון זה היה משכנע את שרי ה־ממשלה והם היו מניחים ללנסקי, לולא התרחשו בעת האחרונה כמה מאורעות בל־תי צפויים, שהעמידו שוב את לנסקי במוקד תשומת־הלב.

הגאנגסטרים בורחים לישראל

לפני מספר חודשים יצא לאור ב־ארצות־הברית ספר, שהפך תוך זמן קצר לרב־מכר, והמתחרה בהסנדק של מריו פוצ׳י. מחברו של הספר, שבניגוד לסנדק אינו רומן אלא ספר תיעודי, הוא הנק מסיק, שכבר פירסם חמישה ספרים על הפשע ה־מאורגן בארצות־הברית. מסיק, שהשתלם על חשבון קרן פורד בחקירת הפשע המאורגן הוא יועץ לועדת המשפטנים של מדינת ניו־יורק לחקירת הפשע. ושם הספר שלו הוא: לנסקי

בספרו עושה מסיק שני דברים:

- הוא מוכיח שסינדיקאט הפשע הלאו־מי של ארצות־הברית הוא אירגון־העל הרצי־ני ביותר של הפשע המאורגן והוא נשלט מאז ומתמיד בידי יהודים.
- הוא מוציא את מאיר לנסקי מאלמו־ניותו כדמות צדדית ובלתי חשובה בעולם הפשע האמריקאי, מציג אותו כדמות השל־טת בעולם התחתון האמריקאי כיום ומזכה

אותו בתואר של יושב־ראש סינדיקאט הפשע.

זהו ספר מדהים בגילוייו, המייחס ללנסקי גם שורה ארוכה של מעשי רצח נוראים שנעשו בפקודתו ובמצוותו. אולם הדבר הנורא ביותר בספר הוא זה שהוא מקשר בצורה ישירה את שמה של ישראל לסינדיקאט הפשע האמריקאי.

כותב מסיק בספרו בין השאר:

„כיהודי, יכול מאיר לנסקי לנצל את חוק השבות בישראל ולהיות מיד אזרח ישראלי. צעד כזה אינו ללא תקדים. ב־1964 הורשע שותפו הותיק של לנסקי, ג'וזף („דוק") סטאשר, בעבירה על חוקי מס הכנסה. ביולי של אותה שנה נקנס סטאשר בסכום של 10 אלפים דולאר ונידון לחמש שנות מאסר. ביצוע פסק הדין בוטל בתנאי שסטאשר יעזוב לישראל וישאר שם. וכך עשה. (אגב, סטאשר מתגורר עד היום במלון שרתון בתל־אביב, מנהל, למרות גילו המתקרב ל־70, רומנים עם צעירות תל־אביביות).

„אל מונס," ממשיך מסיק ואומר בספרו, „מהמר ידוע ושותפו של לנסקי, ברח לישראל אחרי שהואשם במיאמי ב־1970. באופן רשמי הוא עבריין נמלט. ב־1967, נעלמו שניים מעוזריו הבכירים של לנסקי באיי באהמה — מקס קרטניי ופראנק ריטר — והתגלו בישראל. נגד שניהם הוגשו כתבי אישום בניו־יורק ושניהם הוכרזו כ„בלתי רצויים" על־ידי ממשלתה החדשה של באהמה.

„... לנסקי ידע שהגשת כתב אישום נגדו, על העלמת מס מההכנסות של קאזינו פלמנגו בלאס ואגאס, היא עניין של זמן בלבד...

קווזה נוסטרה לסיציליה, מהמרים כמה משקיפים על האפשרות שאנשים כמו לנסקי מנסים לקנות לעצמם מקלט אחרון בישראל — מקום שם יזכו בהערכה ויניחו אותם לנפשם. ניתן לומר בודאות שהגאנגסטרים היהודים תומכים מזה זמן רב ובגלוי בעניינים יהודיים ובמדינת ישראל.

„בלילה בו הוצא להורג שותפו של מאיר לנסקי, באגסי סיגל, נלקחה הנהלת קאזינו פלמנגו על ידי מו סדווי. כאשר נשאל איך הצליח להגיע במהירות כזו ללאס־ואגאס, השיב כי הגיע לשם כדי לערוך מסע למען המגבית היהודית המאוחדת. אנשים כמו לנסקי הם תורמים לאוניברסיטת בראנדייס. במיאמי־ביץ' תרמו גאנגסטרים יהודים סכומים גדולים למסעות ההתרמה הענקיים של הבונדס.

„ללאנסקי יש הרבה חברים בישראל... אין להטיל ספק בכך שיוכל להמשיך לנהל את האימפריה הבינלאומית שלו מישראל. למעשה, זמן קצר אחרי בואו לישראל, החל זרם של בלדרים, שכמה מהם הם ידידיו הותיקים והנאמנים, לבקר בישראל. האפ.בי.איי., מסרה על בואם וצאתם מישראל של אנשים כמו הימי סיגל, ידי בלום, הארי סטרומברג וכמובן ג'ק לנסקי (אחיו הצעיר של מאיר לנסקי ויד ימינו בניהול עסקי ההימורים).

„חברים של קבוצת מיאמי, המונהגת בידי מאקס הורוביץ — האיש שבמשרדו שבמיאמיביץ' תיכנן לנסקי את הקאזינו של גראנד בהאמה — הופיעו לפתע שוב בישראל. הם הודיעו שהם באו לשם כדי להשגיח על „השקעותיהם."

„כשהוא חולה אולקוס וכשלא נותרו עוד עבורו עולמות לכיבוש, יכול לנסקי לטייל עם כלבו בתל־אביב באותה קלות כמו ב־

הבנקאי זהו טיבור רוזנבאום (מימין), ממנהיגי המפד"ל, המשמש כמנהל הבנק הבינלאומי לאשראי בג'נבה, שהוא המוסד הפינאנסי של מאיר לנסקי, אליו מועברים מיליארדי דולארים שחורים ללא כל דיווח. חלק מכסף זה הושקע בישראל.

ממלונו בהרצליה יכול מאיר לנסקי להמשיך ולנהל בשקט את עסקי סינדיקאט הפשע הבינלאומי המאורגן

כאשר למד מה מתרחש החליט בפשטות לעזוב את המדינה."

גאנגסטרים תורמים למגבית

כאן מפרסם מסיק קטע, בגללו הואשם בארה"ב כבעל דיעות אנטישמיות. „בנסיון לערוך השוואה בקשרים של המיאמי. מאחוריו, בארצות־הברית, הוא הותיר ארגון יעיל עם צוות צעיר ורענן של עוזרים, בוגרי קולג'ים, ללא הרשעות פליליות, שיעבור זמן רב לפני שיזהו אותם.

בעיקר הודות לגאוניותו של אדם אחד, הפך הסינדיקאט הבינלאומי למציאות נוראה."

קל לתאר איזה רושם משאיר סיום זה של הספר על מיליוני קוראיו בארצות־הברית. קל לתאר גם איזה רושם הוא השאיר על שרי ממשלת ישראל, שודאי שמעו אודותיו.

מי הוא בני ציגלבאום?

אם היה מישהו שניסה לטעון כי כל המסופר בספר לנסקי אינו אלא פרי דמיון, באו מאורעות השבועיים האחרונים וטפחו על פניו. ההתכנסות של ראשי הסינדיקאט* באירופה ויציאתם לכיוון ישראל, העידו כאלף עדים שהסינדיקאט התכוון לערוך בישראל את אחת מכינוסיו הידועים. למעשה היה זה לנסקי עצמו, שהגה את רעיון הכינוס של ראשי ארגוני הפשע עוד בתקופת ה„יובש" של שנות ה־20. לנסקי, שהחל את הקאריירה שלו בעולם הפשע כספק מכוניות גנובות למובילי משקאות מוברחים וכמוביל משקאות כאלה בעצמו, כינס את ראשי המבריחים כדי לתאם את חלוקת העבודה ביניהם. הכינוסים נערכו מאז ומתמיד בבתי־מלון מפוארים והפכו למסורת.

בכינוסים אלה היו ראשי הסינדיקאט מחליטים על חלוקת איזורי השפעה ביניהם, מכריעים בסיכסוכים שפרצו בין כנופיות שונות, מחליטים על השקעות חדשות, וגוזרים דין מוות על מי מחברי הסינדיקאט שהואשם במרידה בסמכותו או בהאשמות אחרות.

במשך שנים רבות היו ראשי הסינדיקאט, כולל ראשי משפחות המאפיה, נוהגים להתכנס במלון ולדורף אסטוריה בניו־יורק. עתה, כשיושב־ראש הסינדיקאט מתגורר במלון אכדיה בהרצליה, הם לא ראו כל סיבה מדוע לא לערוך כינוס כזה בישראל, מה עוד שרובם הגדול של ראשי הסינדיקאט הם יהודים, היכולים לשלב בביקור כזה גם ביקור בכותל המערבי, למשל. מבין שלושת חברי הסינדיקאט שנעצרו בנמל התעופה בלוד והוחזרו כלעומת שבאו, ידוע בעיקר בנימין ציגלבאום. ציגלבאום בן ה־68, בן גילו של לנסקי, הוא מאעכר במיאמי־ביץ' שעבד בשעתו עם ג'ימי הופה, הבוס הידוע לשימצה והמושחת של מובילי המשקאות בארצות־הברית, ויש לו קשרים בעסקי ההימורים של לנסקי בלאס ואגאס.

ציגלבאום נחשב בשנים האחרונות כאחד משלושת עוזריו החשובים ביותר של לנסקי. בשעתו הוטל עליו תפקיד מפתח — להכניס לתלם את יד ימינו של מי שהיה מזכירו של מנהיג הרוב בסינאט האמריקאי — בובי ג'נה בקר.

בקר קיבל פני עבור כל ליברה של בשר שנשחטה בהאיטי של „פפה דוק" ליצוא לארצות־הברית. כתמורה הוא סייע למשטרו של פאפא דוק לקבל הלואה של כמה מיליוני דולארים מאחד הבנקים לפיתוח של ממשלת ארצות־הברית.

היה זה ציגלבאום שהצליח להשיג ללנסקי ממקורות רשמיים העתק של הקלטות, שנעשו במשרדי פרקליטיו בידי סוכנים חשאיים של האפ.בי.איי. ציגלבאום גם שימש כסוכנו של לנסקי ברכישת קרקעות באזור המפתח של כף קנדי.

עובדת הימצאו של ציגלבאום בין אנשי הסינדיקאט שהיו בדרכם לישראל, העידה יותר מכל כי מטרת הביקור היתה כינוס של הסינדיקאט בישראל.

* סינדיקאט הוא מושג הגזור מחמילת היוונית סינדטיקוס, שפירושה — להיות קשור יחד. מובנו של המושג הוא — קבוצה הפועלת לביצוע משימה אחת.

לחצים בממשלה

הפירסומת העולמית השלילית לה זכתה ישראל השבוע, היא שהבהילה זאת ממשלת ישראל. כי זה בדיוק מה שחסר עתה למדינת ישראל ולממשלה — שלתדמיתה השלילית של ישראל בעולם כמדינת כובשים, תתווסף גם התדמית של מדינת גאנגסטרים, ממנה מנוהל הפשע המאורגן הבינלאומי.

כתוצאה מכך גברו הלחצים בתוך הממשלה שלא להאריך רשיון השהייה של לנסקי, שתוקפו יפוג בעוד כחודשיים ולא לאפשר לו להמשיך לשהות בישראל.

אלא שהחלטה זו אינה כל כך פשוטה. אם יחליט לעמוד על זכויותיו, יכול לנסקי לפנות באמצעות פרקליטיו הישראלים לבית־הדין הגבוה לצדק, לתבוע אזרחות לפי חוק השבות. לפי החוק אי־אפשר למנוע ממנו זכות זו, כיוון שאין בידי משרד־הפנים הוכחות שמצבו הבריאותי של לנסקי מסכן את אזרחי המדינה, או שמעשיו עלולים לפגוע בביטחונה.

למרות ששר־המשפטים, יעקב שמשון שפירא, עומד בראש המתנגדים לשהותו של לנסקי בישראל, נמסר לו על־ידי יועציו המשפטיים שכל התחכמות עם לנסקי עשוייה להביא להתמודדות משפטית, בה עלולה המדינה להפסיד.

שם־טוב או שמן טוב?

במצב כזה נותרה לממשלה רק אפשרות אחת: לתקן את חוק השבות, או לכלול בו סעיף נוסף שיתייחס למיקרים כמו של לנסקי, כדי לאפשר את גירושו מן הארץ.

אם תחליט הממשלה על צעד זה, היא עלולה למצוא את עצמה במצב בלתי נוח ביותר, בין הפטיש והסדן. מצד אחד יופעל עליה לחץ של שלטונות ארצות־הברית — שאינם יכולים לדרוש את הסגרתו הרשמית של לנסקי, כיוון שאין להם עילה לכך — לגרש את לנסקי מישראל. לחץ נוסף הוא לחץ דעת הקהל בארצות־הברית ובעולם כולו, העלולה להזיק מאוד לישראל.

מצד שני, כל נסיון להתנכל בלנסקי ולמנוע ממנו אפשרות לחיות בארץ, עשוי לגרום לא רק למאבק משפטי פומבי, שממשלת־ישראל אינה מעוניינת בו, אלא גם למאבק גלוי עם כמה מהתורמים הגדולים ביותר למגבית והמשקיעים הגדולים ביותר במדינת־ישראל.

אם יגורש לנסקי, אין סכנה שטיבור רוזנבאום יחסל את עסקיו בישראל, בהם מושקעים כבר מאות מיליוני דולארים. אולם לעומת זאת, קיימת סכנה מוחשית מאוד שכמה מפעילי המגבית והבונדס בארצות־הברית, המזרימים מדי שנה מאות מיליוני דולארים לקופתה של המדינה, יפסיקו את פעילותם וייצאו בגלוי למסע בין יהודי ארצות־הברית להפסקת התרומות.

זוהי הדילמה בפניה תצטרך ממשלת־ישראל להתייצב בזמן הקרוב ביותר. היא תצטרך להחליט מה חשוב יותר למדינת ישראל: שם טוב או שמן טוב?

לוצ'יאנו זהו לאקי לוצ'יאנו, הפטרון העליון של המאפיה בשנות ה־30, שהיה ידידו הקרוב של לנסקי והעניק לו את ההכרה כמנהיג סינדיקט הפשע. לוצ'יאנו נדון בשעתו ל־50 שנות מאסר על ניהול בתי בושת בניו־יורק, חולץ מהכלא כעבור חמש שנים בעזרת טכסיס חוקי של מאיר לנסקי, גורש לאיטליה, משם הוא מפקח על הברחת הסמים לאמריקה.

השערו

פנתרים שחורים מפגינים נגד העוני בירושלים
ואריות הממון מפגינים את עושרם בתל־אביב

חת

ה'הכ

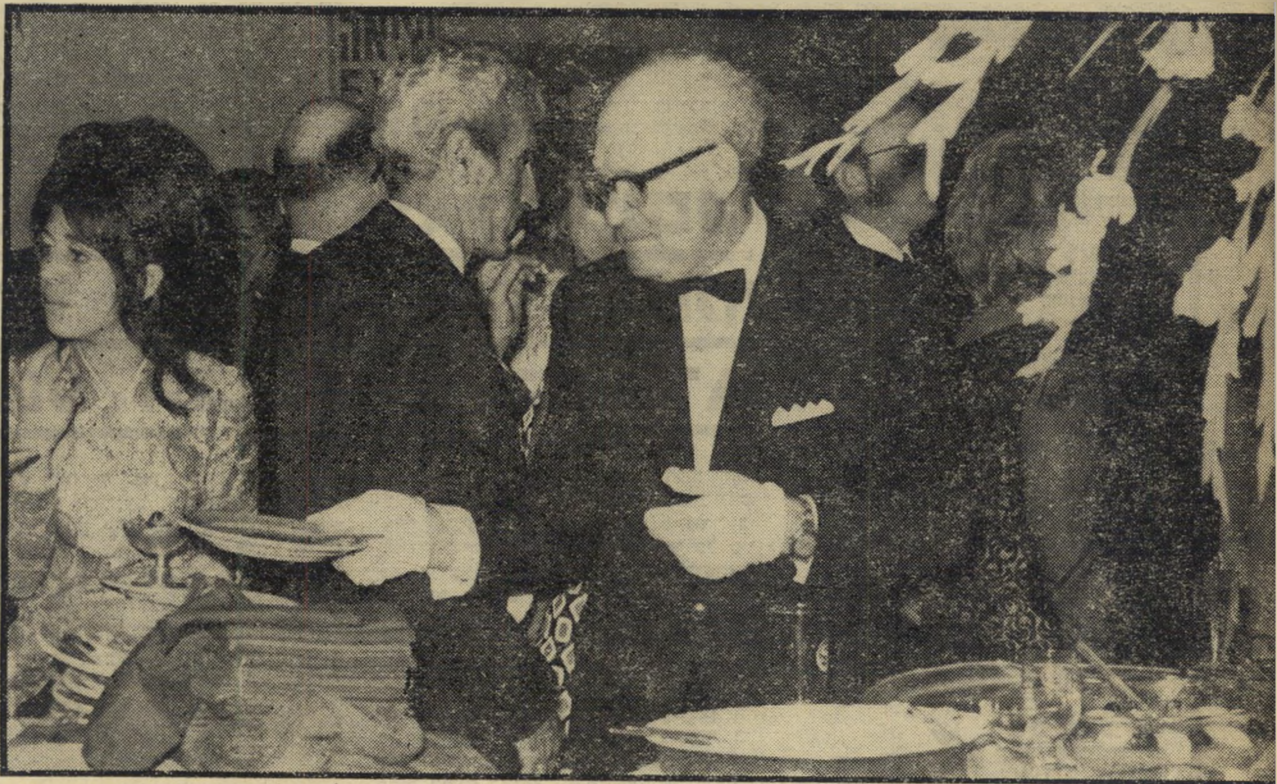

כיבוד כבד המכבד את בעליו, הוגש בחתונה. האור־חים הצטופפו מסביב למיזנוני הענק ה־מלאים, הלעיטו עצמם באוכל משובח ועשיר. מלבד מיזנונים לאורכו של כל „אולם העצמאות" הענק, וב„אולם הנישאים", היו גם בארים למשקאות, חריפים ורגילים, ודוכנים מיוחדים מלאים קרח, עליהם הונחו פירות מפירות שונים. השפע ממש בלט ושטף מכל עבר.

„מ **עולם לא** נערכה בשרתון חתונה בממדים כאלה."

כשקובעת זאת אשת יחסי־הציבור של ה־מלון, תמר מנדלסברג, אפשר לסמוך על הערכתה. אך גם ללא אישור מוסמך זה, לא היה ספק: החתונה המדהימה־בפארה, ש־נערכה ביום השלישי האחרון במלון־הפאר התל־אביבי — היתה בפירוש חתונת השנה. היקרה ביותר. המפוארת ביותר. הנוצצת ביותר.

היא היתה גם השערורייה של השנה.

■ ■ ■

ל **פי הערכה** זהירה ביותר, עלה ה־תענוג מאה אלף ל"י.

הפרחים בלבד, שסופקו וסודרו על־ידי חנות היוקרה כ"ץ, עלו 5,500. להשוואה: ההשקעה המקסימלית, עד היום, בקישוט פרחים באולם־החתונות הענקי של מלון־פאר אחר, המלך דויד — הסתכמה באלף ל"י בלבד.

ייתכן כמובן, שחתונתם של חנה שניצר — בתו של משה שניצר, נשיא בורסת ה־יהלומים התל־אביבית והעולמית — ואשר גרטלר, גם הוא בנו של יהלומן עשיר — דרשה הרבה יותר פרחים. שכן היא לא הצטמצמה לאולם אחד, ענק ככל שיהיה. היא גלשה — יחד עם האוכל, יחד עם 1700 האורחים הנוצצים בצפיפות, יחד עם המש־קאות, היהלומים, השומרים, והמלצרים בע־

5.500 ל"י פרחים הציפו את המ־ני החוגגים שהתקהלו בשתי אולמות החתונה. מפואר במיוחד היה שער עשוי כולו מפר־חים, שדרכו עברו החוגגים מן הבריכה, שלידה נערכה החופה, אל אולמות השימחה והאוכל.

החברה הגבוהה יוצגה בחתונה יצירות רבות ש עמוסים בשפע מדהים, הוסיפו כמתוכנן למצב־הרוח

ייה של השנה

לי הכפפות הלבנות — אל חמישה אולמות נוספים.

מעט האורחים התפרנים, שהגיעו לחתונה בזכות קשריהם עם אבי החתן עוד מן ה־ימים הטובים ה־ם, כאשר גדול היהלומנים בארץ עבד בתור מלטש יהלומים פשוט — או קשריהם הספורטיביים עם החתן, ששיחק בזמנו בקבוצת כדורגל בליגה הראשונה — הגיעו לחתונה מודאגים למדי: „כל הימים

הכלה לבושה כש־מלה פשוטת־קווים, אך מעוטרת בהרבה יהלומים, מחייכת אל אחד מ־1700 אורחיה.

החתן המעושר (באמצע) זוכה לחיבוקים ונשיקות מחבריו הטובים — רוני שטן, מלך הפלסטיק, ואבי יודקובסקי, שגם הוריהם נחשבים לעשירים מופלגים. לחתונה הוזמנו גם עובדיהם הרבים של הורי החתן והכלה.

ונת

יומ'ם

האבא נשיא בורסת היהלומים ה־ישראלית והעולמית, משה שניצר, במצב רוח נהדר בחתונת בתו חנה, אשר נערכה השבוע במלון „שרתון".

לפני החתונה הייתי עסוקה בחשבונות על גודל המתנה," סיפרה אחת האורחות. „כמה מצפים שאוציא על מתנה לחתונה כזו? ידע־תי שזו תהיה החתונה הכי מפוארת בארץ. מה שנירא? בעיני כסכום גדול, יכול רק להצחיק אנשים עשירים. מצד שני — זה היה מגוחך, אילו קניתי מתנה ב־25 לירות. בסוף, הרסתי לי את כל התקציב החודשי וקניתי מתנה ב־100 ל"י."

כאשר ראתה אותה אשה את מתנתה ני־שאת, לצידן של מאות המתנות האחרות, על אחת מעשרות העגלות שהוכנו במיוחד למשימה זו — הצטערה שהוציאה את מאה הל"י. מספיק היה לה לראות את שני ה־שומרים החמושים שליוו כל עגלה למקום מיבטחים, כדי להבין את חוסר־ערכו הכס־פי של הקורבן שלה.

■ ■ ■

חישובים **מסוג אחר** הטרידו את רוב האורחים האחרים. תותחים כבדים כמו היהלומנים גולדמן, גולדפינגר, חוצ'נר וקלימן — ונשותיהם — ושמות מפורסמים בעולם הכספים והתעשייה כמו איזוניר, מכ־נס, וגורדון — ונשותיהם — איפשרו לצמ־רת החברה הישראלית שנאספה בחתונה, השוואות מעניינות.

כמו השוואות השמלות למשל. מיספר ה־שמלות בחתונת־הפאר, שהגיע ישר מבתי־האופנה הבלעדיים בחו"ל, אל גופן הבלעדי לא פחות של נשות צמרת החברה — היה ללא תקדים. אם לוקחים בחשבון את ה־עובדה, כי רבות מנשים אלה הופיעו לפני פחות מחודשיים בטקס פתיחת מוזיאון תל־אביב — שוב ביצירות אופנתיות בלעדיות, שונות לגמרי כמובן — אי אפשר שלא לה־יות נדהמים.

נערות הזוהר לא החמיצו את ה־אירוע החברתי ה־נוצץ ביותר של השנה. הבולטות שבהן, כמו הדוגמנית שרה גורן (בתמונה, ב־שורטס מתחת לשימלה שחורה), נצצו לא פחות מים היהלומים ששטף את פני השטח.

■ ■ ■

אלף **שבע מאות** האורחים היוו את רשימת המי־ומי השלמה של ישראל.

„מי בכלל איננו כאן?" התפלא חייט ה־צמרת, ישראל צווארן. לפי המדידות שלו — כולם היו.

אישר זאת חברו הטוב של החתן, רוני שטן: „אני למשל — מלך הפלסטיק" הס־ביר. „שם בפינה עומד יענקל'ה גורדון, מלך הקבלנים. וזה שאוכל שם הוא איזוניר. אבל הוא לא מלך. את מלך השעונים טיסו, לא רואים הרגע. אבל גם הוא נימצא כאן. ויש

(המשך בעמוד 22)

פאר מלא. בין התלבושות היקרות שנראו שם, היו אופנאי צמרת מחו"ל. בתמונה למעלה: השולחנות ה־הנהדר. בתמונה משמאל: אורחת במצב־רוח מתאים.

חתונת היהלומים

(המשך מעמוד 21)

עוד בחורים כבדים. כולם חברים שלי."

מלבד אילי הון היו גם אח"מים אחרים בחתונה: מלך הכדורגל גיורא שפיגל, מלכה רוזנשטיין הניצחית, מכנס הניצחית פלוס, עזר וייצמן, מנחם בגין, דיילים, דוגמניות, וכן הלאה וכן הלאה.

והיה שם האוכל. גם ניצנוציהם של היהלומים והשמות החשובים לא צליחו להשכיח אותו מתודעתם של אלפי המוזמנים בעלי אינסטינקט ההתנפלות על המיזנון בחתונות. שלושת מיזנוני ענק, שאורכם המשותף הגיע לאורך של עשרות מטרים, היו מלאים בכל מה שהיה לתפריט האכסקלוסיבי והיקר ביותר של המלון להציע.

■ ■ ■

בתוך כל ההתרגשות הזאת, שהונצחה במצלמותיהם של שישה צלמים (כל אחד מן האורחים יקבל תמונה לביתו), קשה היה קצת להבחין בחתן ובכלה המאושרים.

„כל השמועות האלה, כאילו החתונה עלתה לי 200 אלף ל"י, הן שטויות" אומר האב המאושר, משה שניצר. „לא הוצאתי יותר מ־40 אלף." אפילו את 10,000 הלירות שנידרשו ממנו, על פי השמועה, מכס עבור המתנה ששיגרה לחתונה בורסת היהלומים העולמית — לא שילם.

אלא שעובדה זו, כמו כל העובדות הכספיות האחרות — היא בלתי מאושרת.

■ ■ ■

החתונה המפוארת, שהפכה בשנים האחרונות לסמל מעמד בישראל, הצליחה להפוך את הרגעים המאושרים ביותר בחייהם של החתן והכלה הצעירים — לסיוט עבור הוריהם.

התרעה חמורה נגד נוהג זה, בליוויית 15 הוראות המסבירות כיצד יש לנהוג בצניעות בעת עריכת חגיגות מישפחתיות, פורסמה בשבוע שעבר — על־ידי רבניה הראשיים של בני־ברק. בפסק־הלכה, שפורסם מעל לוחות המודעות בעיר, קבעו הרבנים כי „ההליטות אחרי הלוקסוס גורמת לכילוי ממונם של ישראל, ומאיימת על אושרן של משפחות רבות. הורים רבים כורעים תחת עומס החובות העצומים שנשתעבדו לפרוע, ושימחתם מושבתת, עקב המצוקה האיומה שהם מסתבכים בה בעל־כורחם..."

ההתרעה — צודקת בכל מילה ממילותיה — היתה בבחינת מעט מדי, מאוחר מדי. אולם לפחות, לא עשתה עוול ל ק ו ר ב נ ו ת התופעה, כמו שעשתה התרעה דומה, לפני חודשים ספורים, של שר השיכון זאב שרף — שיצא גם הוא בהתקפה על הנוהג הפסול הזה של חתונות־ראווה בזבזניות ומיותרות. הבדיחה, בדבריו של שרף: הוא היפנה את דבריו דווקא אל — השכבות מיעוטות היכולת.

■ ■ ■

למרבית הצער, פיספס השר הנכבד את המען. השכבות מיעוטות־היכולת הן ה ק ו ר ב ן — ולא ג ו ר ם התופעה. הגורם לתופעה טמון דווקא בחתונות־הפאר של אלה שיכולים להרשות אותן לעצמם.

איש אינו חולק על כך שזוהי זכותו המלאה של כל מיליונר בישראל לערוך חתונה מפוארת לילדיו.

עד כאן הכל טוב ויפה. הצרה היחידה היא, ששום מיליונר, וביחוד לא בישראל הקטנה, אינו חי בחלל ריק. הוא חי בישראל — וישראל, לפחות של היום, כוללת גם את עוזרת־הבית המשתכרת 200 ל"י לחודש, ואת הפנתרים השחורים, ואת משפחותיהם של הפנתרים השחורים. אלה נמצאים בקצה הסולם החברתי — ובקצה מירוץ העכברים. מירוץ, שתחילתו בחתונת בן המיליונר, וסופו בחתונת בנם שלהם.

ממירוץ עכברים זה — איש אינו חופשי. ההבדל היחידי הוא: המיליונר שיוזם, מגביר וממריץ מירוץ טרגי זה — הוא היחידי שאינו נפגע מכך.

■ ■ ■

איש כמובן אינו מבקש מהמיליונר שבמקום להשקיע מאה אלף ל"י בחתונה מפוארת, ייתן את הכסף למשפחות מיעוטות־יכולת. לא צריך להגזים. איש גם אינו מבקש ממנו שיהיה בעל מצפון חברתי ער עד כדי כך, שיעלה בדעתו שאולי היה זה תפקידו, כאישיות ציבורית, לקום ולהתריע נגד נוהג חתונות־הפאר המשחיתות, ולהציב דוגמה אישית בעריכת חתונה צנועה — בתקווה שאחרים יילכו בעקבותיו.

מה שכן אפשר היה לבקש, מהמיליונר הישראלי המצוי, שאם איתרע מזלו, לא עלינו, ועליו לערוך חתונת־פאר חסרת־תקדים דווקא שבוע לאחר הפגנות פנתרים — לפחות שיעשה זאת בצינעה.

במדינה

(המשך מעמוד 16)

ללא שום סיבה, מלבד חדוות מלחמה, ותאוות שוד.

הפרשה שחרתה את הרישום העמוק ביותר בתודעה הערבית, מאז ועד היום, היתה מיבצע זדוני של אלוף צלבני, רינו דה־שאטיון, שבנה צי בים־המלח, העביר אותו על גבי גמלים לאילת, השיט אותו בים־סוף, התנפל על ספינות הצליינים המוסלמים שהיו בדרכם למכה, הרג אותם ושדד את רכושם. הערבים משווים אותו לדיין.

לבסוף פלשו הצלבנים למצריים עצמה, וכימעט כבשו את קאהיר.

לכן, כאשר ערבי משווה את ישראל לצלבנים, הוא מתכוון לומר: גוף תוקפני, שלעולם לא יסכים לשלום של ממש, שיילחם בערבים בלי הרף. ואילו הערבים הם, בעיני עצמם, הצד המתגונן.

המזח של עכו. בעיני הישראלים, כל הפרשה מצטיירת בצורה הפוכה.

השוואת ישראל לצלבנים, נראית לישראלים כאיום על עצם קיום המדינה. במשך 200 שנה לא השלימו הערבים עם קיום ממלכת הצלבנים בארץ, תקפו אותה בלי הרף, ולבסוף הצליחו לגרשם, בקרבות עקובים מדם, ולזרוק את אחרון הצלבנים לים, מן המזח של עכו.

לכן אך טבעי הוא כי ההשוואה של אל־סאדאת צילצלה באוזני ישראלים רבים כאיום בהשמדת ישראל.

על מה הוויכוח? אולם הוויכוח האמיתי כיום אינו על זכרונות היסטוריים. העיקר הוא שגם אחרי חתימת ההסכם שלו עם פודגורני, לא שינה אל־סאדאת את עמדתו הבסיסית: הסדר־ביניים תמורת נסיגה חלקית, שלום רשמי תמורת נסיגה שלמה לגבולות ה־5 ביוני 1967.

על כך יש צורך להתוכח, בתום השנה הרביעית של המלחמה שלא נגמרה.

התפרעויות

„רק מטרור צדק ישרור!"

„אילו זה היה קורה בירושלים, זר היה נגמר בעשרות פצועים ועשרות עצורים. המשטרה שם לא היתה מרחמת עליהם," אמר סמל משטרה תל־אביבי ותיק, כשמחה את הזיעה מעל מצחו. הוא היה אחד מכוח של כ־200 שוטרים, שהגנו השבוע על משרדי ההתאחדות הישראלית לכדורגל מפני התקפה של כמה מאות מצע"ר שכונת התקוה, אוהדי קבוצת הכדורגל בני־יהודה, ששחקניה הם מיוצאי השכונה.

היתה לאוהדים הנלהבים סיבה טובה למחות נגד עסקני ההתאחדות לכדורגל. סידרת החלטות מוזרות במוסדות שונים של ההתאחדות לכדורגל, שהתעלמו מהחוקה ומהשחיתות שפשטה בשבועות האחרונים בכל משחקי קבוצות הליגה הלאומית, שיכנעה את אוהדי בני־יהודה כי העסקנים מושחתים לא פחות מאחרים, וכי „האשכנזים" חברו יחד כדי לסלק קבוצה „ספרדית" מהליגה הלאומית ולהורידה לליגה נמוכה.

התאפקות ראויה לציון. ביום השני השבוע, כאשר במשרדי ההתאחדות לכדורגל ברחוב קרליבך עמדה להתכנס ישיבת בית־הדין של ההתאחדות, כדי לדון בגורל המשחק שלא התקיים בשבת האחרונה, בין בני־יהודה לבין הפועל חולון, נאספו כמה מאות מתושבי שכונת התקוה להפגנת־לחץ מכוונת, שנועדה מראש להתפרעות.

המפגינים נשאו עימם שלטים כמו „רק בטרור — צדק ישרור!" והם התכוונו להפוך סיסמא זו הלכה למעשה. נסיונות ההסתערות שלהם לעבר בנין משרדי ההתאחדות נהדפו בידי כוח שוטרים לטן. גם כשהמפגינים החלו להתפרע, להטיל אבנים לחלונות הבנין, לידות גזרי עץ בסוסי המשטרה, להפוך מחסומים של המשטרה ולהכות שוטרים, נשארו השוטרים מאופקים.

רק בתום שעתיים, כאשר המפגינים החלו מידים אבנים בשוטרים, הוזעקו למקום יחידות שוטרים חמושות בקסדות, מגינים ואלות, שהחלו להדוף את המתפרעים — בהתאפקות ראויה לציון וללא מעצרים.

חגיגות בתוך המהומות. בינתיים בוטלה ישיבת בית־הדין של ההתאחדות, אולם הנסיונות לפזר את המתקהלים נכשלו.

אותה שעה, כיון שאזור זה היא אזור של אולמי חתונות, נהרו למקים מאות מוזמני חתונות בשמלות נשף וחליפות ערב כהות, כשזרי פרחים ומתנות בידיהם. היה זה מחזה, שנלקח כאילו מסרט דימיוני, בו פילסו לעצמם אורחי חגיגות החתונה דרך בין נערי שכונת התקוה המתפרעים מצד אחד וחומת השוטרים החמושה מצד שני.

כאשר בשעת לילה מאוחרת נרגעו הרוחות, הוכרזה שביתת־נשק בין המפגינים לשוטרים. יחד הם התגודדו בפינות הרחובות, שנראו כמו שדות־קרב נטושים, ביכו מרה בצוותא את גורלה של קבוצת הכדורגל בני־יהודה, המקופחת על ידי עסקני התאחדות הכדורגל.

שוטרים מכים בהפגנת בני־יהודה
שחיתות בכדורגל

פרש הודף מפגינים מסתערים
החלטות מוזרות

מרכז
עדשות מגע
CONTACT LENS CENTER
„גרוזובסקי — אישון לנפ"
תל־אביב, רח׳ שניאור 5, פנת רח׳ פינסקר 20, טל. 55029. שעות הקבלה — 17—9. נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה.

פקידות כללית בירושלים:
NATIONAL — I.B.M.
כתיבה במכונה — הודש!
פנקסנות:
ביה"ס „הפקיד", י. פורמן, בצלאל 18.

אשתו של אריק איינשטיין בחודש הרביעי בהריון, נתפשה בצריף-הסמים, הושלכה לכלא

אריק איינשטיין וצבי שיסל

בחשאי, ללא מהומה, בלי שום אורות מהבהבים וצופרים מייבבים, גלשו ה־מכוניות לעבר שורת הצריפים העלובים שליד חוף שרתון, בסמוך לנמל תל־אביב הישן והסגור. השעה היתה שש בערב, ב־יום השני השבוע.

השוטרים, שמלבד הקצינים מנו כשמונה בלשים מן השורה, ידעו בדיוק לאן פניהם מועדות. בצעד מהיר פנו לעבר אחד ה־צריפים, הקיפו אותו מכל צד.

■ ■ ■

שבעה אנשים נמצאו אותה שעה בתוך הצריף: שישה גברים ואשה. ה־גברים: אליל־הנוער אריק איינשטיין, אורי זוהר, מפיקו ושותפו של איינשטיין, צבי שיסל, סוחר־בשר, אחד מחוסר עבודה. ואדם נוסף, שלטענת מקורות מקורבים למשטרה, הינו פורץ ידוע.

האשה היתה אלונה, אשתו של אריק איינ־שטיין. אלונה נמצאת כרגע בחודש הרביעי

אלונה לשם־איינשטיין

להריונה, יחייבת להימצא במישטר של שמי־רת־הריון. יאכן, לאחרונה יושבים היא ו־אריק הרבה בבית. יציאתה הפעם החוצה היתה אחת המעטות בחודשים האחרינים.

היא היתה וגם גורלית: כי הבלשים עצרו אותה, יחד עם ששת הגברים, השאירו את כל השבעה במעצר באבו־כביר, עד יום ה־רביעי בבוקר, שאז הובאו בפני שופט ל־הארכת מעצרם.

■ ■ ■

מעצרם של השבעה גרם זעזוע חמור בחוגי הבוהמה התל־אביבית, נישל כ־אילו התפוצצה עליהם פצצה אדירה. הכל ידעו כי היתה זו הכרזת מלחמת חורמה, ללא שום סייגים, מצד משטרת תל־אביב על הבוהמה של עיר זו.

הידיעות הראשונות שפורסמו בעיתונות, מייד אחרי המעצר, גילו כי אכן היה ה־צריף — הנמצא בסמוך לביתו של שיסל, ושייך לאחד ממכריו — בעיקוב זה זמן מה, לאחר שמיחלק הסמים גילה כי הוא משמש מקום מיפגש למעשני סמים. אלא שידברי אותן ידיעות, הופתעו השוטרים עצמם כאשר גילו מי הם העצורים.

פרט אחרון זה היה לא מדוייק ביותר, אם לנקוט לשון של המעטה. לדברי הזגים ה־מקורבים לנושא, התלבשה משטרת תל־אביב, מזה מספר חודשים, בצירה רצינית ביותר על צמרת הבוהמה.

משטרת תל־אביב החליטה על הטיפול ה־דראסטי, ספציפית, לאחר הצגת הסרט לול בטלויזיה. רבים, ביניהם מבקרי עיתונות, טענו או רמזו כי סצינות רבות בסרט נערכו בהשפעת סמים. „לא ייתכן שכל ה־שחקנים התעלו פתאום לרמת מישחק מפ־ליאה בשיכנועה,” טענו. „החבר׳ה היו פ־שוט מסוממים, בלי חוכמות.”

■ ■ ■

בעקבות קש זה, נשבר גבו של ה־גמל. המשטרה החליטה לקצץ את רא־שיהם של מלכי הבוהמה התל־אביבית. שמו־ליק קראוס וג׳וזי כץ אשתו נפלו ראשו־נים. עתה הוכנה קבוצה נוספת.

הסיבה למאמץ המלחמתי הכביר של ה־משטרה היא טעותה שראשי הבוהמה הפכו לגורם המעודד הפצת שימוש סמים ביש־ראל — ביחוד בקרב קטינים. לדברי המש־טרה, היה נגע הסמים מוגבל בעבר לתיירים, עולים מארצות הרווחה, וביטניקים באילת. הוא פסק להיות מוגבל, הפך נחלת רבים, לאחר שהבוהמה החדירה את הנוהג לחב־רה הנורמלית והממוסדת.

■ ■ ■

אך מטרתם העיקרית של השוטרים, במעצר האחרון, לא היתה דווקא אלילי נוער — אלא איש מסויים אחד: אורי זוהר.

אורי זוהר הוא כיום מלך הבוהמה, לפ־חות מבחינה זו שהוא מנהיג החבורה. הוא בעל אופי חזק, דעות מגובשות, מצפצף על כל העולם — כולל אמצעי התיקשורת, דעת הקהל, והמשטרה גם יחד.

לדעת המשטרה, אורי זוהר הוא האיש שנתן תנופה וגב מוסרי להתנהגותם של חבריו. ובמילה „התנהגותם”, מתכוונת ה־משטרה בעיקר ל פ ו מ ב י ו ת השימוש ב־סמים של חברי החבורה. עובדות נוספות עליהן מצביעים גורמים אלה:

- תקליטו החדש של אריק איינשטיין, היוצא לאור בימים אלה, נקרא אביגדור על הדשא. יודעי דבר מסבירים, שאביגדור הוא ספק־סמים תל־אביבי ידוע, המעורה בחוגי הבוהמה, ודשא כמובן הוא סם (GRASS).
- עיינה אילון, בשעתו שדרנית ראשית בגלי צה״ל, שנעצרה גם היא לפני זמן מה, יחד עם שמוליק קראוס, כחשודה בהחזקת סמים, משתייכת גם היא לצמרת הבוהמה, מתגוררת בביתם של שמוליק קראוס וג׳וזי כץ. במשך תקופה ארוכה, מושמעו הטע־נה, השמיעו גלי צה״ל, כמעט ללא הרף, שוב ושוב את שיריהם של איינשטיין ו־קראוס. מיקריות?

■ ■ ■

לא ייתכן לעבור על טענות אלה, ו־על המעצר עצמו, בשתיקה.

נקודה ראשונה:

ייתכן שהמחוקק במדינת ישראל אכן הת־תפקידיה המרכזיים, כאשר הרחובות פרו־צים לכל פושע, כאשר הפריצות לבתים ו־למכוניות הגיעו לממדים של מגיפה — מכחנת המשטרה חלק נכבד מאמצעיה ה־דלים לתפוס מעשני חשיש, אנשים מבוגרים.

קיימות כאן שתי שאלות: לא רק זו ה־מוסרית — האם יש לחברה זכות בכלל להתערב במעשיו הפרטיים של הפרט ה־

המשטרה החליטה לחסל את אורי זוהר וחבריו

כחן כי שישה גברים, שנמצאו בצריף בו היו סמים וכלי עישון, יוחזקו בעקבות זאת במעצר — קודם 48 שעות, ואחר־כך כ־אשר יחליט השופט. אולם ספק אם זה גם הטיפול הנאות, במדינה נאורה, לאשה ב־הריון, החייבת השגחה מיוחדת.

אלא שזו רק נקודה אישית. נקודה הר־בה יותר עקרונית, היא שאלת זכותה של המשטרה לצאת למלחמת קודש, להקדיש מאמצים כבדים בזמן וכוח אדם — כדי לתפוס ולחסל ל א את ראשי סוחרי ה־סמים, אלא את ראשי עולם הבידור, ש־אפילו לטענת המשטרה, אינם סוחרים ב־סמים, אלא צרכנים בלבד. וזה — בימים כאשר בטענה — נכונה כשלעצמה — של מחסור בכוח־אדם, מזניחה המשטרה את מבוגר, כל זמן שאינו פוגע באחרים — אלא גם הרבה יותר מעשית: האם, לאור התקרית המגוחכת האחרונה, ייתכן להשאיר את קביעת סדר העדיפויות, בהפעלת כוח־האדם המשטרתי, בידי אלה הקובעים אותן כיום. האם לא היה מקום להכחנה ציבו־רית, בעלת בסיס רחב יותר, להפעלת ה־משטרה? הכחנה שתורה למשטרה להפעיל את מיחלק הסמים שלה קודם כדי לחסל את ס ו ח ר י הסמים, ורק אחר־כך — א ם ב כ ל ל — את הצרכנים.

אשר לטענת המשטרה כי מלכי הבוהמה מעודדים את השימוש בסמים בקרב קטינים — קשה להאמין כי מישהו במשטרה מאמין בכנות, כי מאסר של האלילים יחסל את הנגע. אם כבר, יהפוך את האלילים העצו־רים לקדושים מעונים, ורק יגביר את ה־פופולריות שלהם. (אותה תוצאה, אגב, גרם גם פירסום המעצר בעיתונות — פירסום שלא יכול היה להתבצע ללא שיתוף־פעולה מצד המשטרה). הטיפול בנוער הוא נושא חינוכי, ולא משטרתי. אם נתן אליל־נוער בפועל סיגריית השיש לקטין — מן הראוי שיבוא על מלוא העונש — בדיוק כמו אם פיתה קטינה. אך אם לא עשה זאת — זכותו לעשן חשיש לא קטנה מזכותו של נהג מונית או פועל במה. זה עסקו הפרטי.

קשה היה, השבוע, לראות כל סיבה ממ־שית להתקפת המשטרה על שבעת שוכני הצריף. כמו שניצב יהודה פראג, הבוס של משטרת תל־אביב, לא עצר את מעשני ה־חשיש בני החברה הגבוהה, שעישנו בנוכחו־תו במסיבת־הצמרת בה נכח — כן לא היה מקום לעצור את השבעה במסיבה בצריף.

למרבית הצער, קשה לראות מה יעצור בעד התנהגותה של המשטרה. כרגע, הת־קפתה על הבוהמה נמשכת במלוא המרץ: שמוליק קראוס נמצא בין משפט למשפט, ג׳וזי כץ עומדת בימים הקרובים לפני משפט. אריק ואלונה איינשטיין ואורי זוהר יכולים כבר להתכונן למשפטם שלהם. נר־אה שאוספי האוטוגראפים במדינת־ישראל ייאלצו, בתקופה הקרובה, להעתיק את עמ־דותיהם מבמות הבידור לבתי־המעצר.

אורי זוהר וצבי שיסל

הנהלת חשבונות

הישגי הפסטיבל

במשך שבועיים ראיתי בקאן קרוב למאה סרטים ושוב, כמו בפסטיבלים הקודמים, נתאשר הכלל שאת הסרטים הטובים ביותר ניתן לראות דווקא מחוץ למיסגרת הפסטיבל.

מבין הסרטים שעמדו לתחרות, וזכו בפרסים, רק הסרט ההונגרי „אהבה" של קרולי מאק, נראה בעיני כיצירה גדולה ויוצאת־דופן. לעומת כל הסרטים הצבעוניים שהוקרנו ב„ארמון־הקולנוע' (שום מפיק המקווה להצלחה מיסחרית לא מעז היום לעשות סרט בשחור־לבן), היה הסרט ההונגרי, שצולם בשחור־לבן, יצירת אמנות, שמבחינה ויזואלית דווקא עלה על כולם.

הסרט של ויסקונטי „מוות בוונציה", שזכה בפרס יובל ה־25 של הפסטיבל, היה בעיני סרט קצר באורך של שעתיים, שעיקרו התבוננות רגישה ביותר בקומפוזיטור מזדקן (גוסטב מאהלר), הנמשך אל נער פולני יפה־תואר בוונציה.

הסרט של לוזי, „הנער השליח", שזכה בפרס הגדול, הוא אמנם סרט טוב, המתאר בנאמנות רבה ובפירוט ניכר את האריסטוקרטיה הבריטית בתחילת המאה, אך בשום פנים לא הייתי אומר שזהו הישג יוצא־דופן באמנות הקולנוע. הוא איטי, מתמשך ובלתי־מסעיר מבחינה דרמטית, ומכל בחינה אחרת.

על אף כל המאמצים, לא הצליח הפסטיבל גם השנה לחרוג ולהתעלות מעל הממוצע המיסחרי, שהיה קיים בו בשנים הקודמות, ושוב, מי שרצה לראות סרטים יוצאי־דופן, יצירות חדשניות החורגות מן השיגרה, חייב היה לחפש אותן בין הסרטים שהוצגו במיסגרת „שבוע הביקורת" ו„שבוע המבקרים".

הסרט הטוב ביותר, שהוצג ב„שבוע המבקרים", היה סרטו של מאקאבייב היוגוסלבי, „מיסתורי האורגאניזם". סרט זה, ה־עוסק בביקורת הדוגמות הקומוניסטיות לאור מישנתו של הסקסולוג ויליאם רייך — היה אחד הסרטים הרציניים, המשעשעים, האנושיים והביקורתיים ביותר שנוצר אי־פעם בארץ סוציאליסטית, מאחורי מסך הברזל.

ויליאם רייך, שעיקר מישנתו מבוססת על ההנחה שהמין משחרר את האדם, נרדף באירופה על דעותיו המופקרות, ברח לארצות־הברית, ושם, לאחר שהקים לעצמו חוג גדול של חסידים ומעריצים, נאסר והואשם באחיזת־עיניים, ומת בבית־כלא, לאחר שספריו הועלו על מוקד.

את החלק הראשון של הסרט מקדיש מאקאבייב למישנתו של רייך, באמצעות ראיונות עם אנשים שהכירו אותו מקרוב (כולל אשתו ובנו), וצילומים דוקומנטריים של פעולות שיחרור מיני, הנערכות בקליניקות הקיימות עד היום על שמו.

בחלק השני בוחן מאקאבייב את מישנתו של רייך לאור המישטר הקומוניסטי ביוגוסלביה, ובעזרת שתי נערות מכבבות ומשוחררות, מצליח לקבוע בהומור רב שליחסי־מין משוחררים מדעות קדומות יש ערך רב גם במישטר קומוניסטי.

יצירת מופת מכסיקאית

במאי יהודי צעיר בשם אלכסנדרו חודורובסקי, יליד צ'ילי ממוצא רוסי, חניך צרפת ותושב מכסיקו, תרם לפסטיבל את היצירה הקולנועית החשובה ביותר שנוצרה בעשר אם לא בעשרים השנים האחרונות. הסרט „אל־טופו".

מכסיקו סירבה לשלוח אותו כמייצגה הרשמי בתחרות בגלל פגיעותיו בדת הנוצרית. הוא הוצג מחוץ למיסגרת הפסטיבל, וזכה לשבחים הנלהבים ביותר של מבקרי הקולנוע והסיניאסטים המושבעים.

דניס הופר מה„טיימס" של לונדון כינה את חודורובסקי „יוצר הקולנוע הגדול ביותר של המאה העשרים." מבקר הקולנוע של ה„אובסרבר" מוצא שעל אף האכזריות, העירום, הפרברסיות והאלימות — „אל־טופו" הוא יצירת־אמנות רצינית מכל הבחינות. מבקר ה„אסקוואייר מאגאזין" כתב: „תארו לעצמכם את סרג'יו ליאונה כנזיר בודהיסטי, את פליני מביים מערבון איטלקי עבור חופן דולארים, את בונואל מעבד סיפור גאנגסטרי למסע אנטי־קלריקאלי, את הסמוראי של קוראסאווה יוצא למסע־צלב ברגמני בחיפוש אחר ישו — ואז, רק אז תקבלו אולי מושג על המטרות הענקיות שהציב לפניו הבמאי המכסיקאי המטורף הזה, אלכסנדרו חודורובסקי."

אני משוכנע ש„אל־טופו" יהפוך לסרט הקונטרוברסלי ביותר של שנת 1971. יהיו מבקרים רבים שיגמרו עליו את ההלל, ויכתירו אותו בזרי־הניצחון המפוארים ביותר של הקולנוע. אך אין ספק שרבים יזדעזעו מן האלימות שבו.

יופי הצילומים הצבעוניים שובה את ליבך מהרגע הראשון. בלב מידבר לבן ואין־סופי, תחת שמש מכסיקאית לוהטת, רוכב המיקצוען חודורובסקי (שגם כתב את התסריט), לבוש שחור מכף רגל ועד ראש, וכשמאחוריו, על גבי הסוס השחור, יושב בנו העירום.

הם מבצעים במידבר טקס אילם, בו קובר הנער בחולות את בובתו ואת תמונת אמו, ונכנסים ברכיבה לתוך עיירה שכל תושביה נשחטו ושוכבים בשלוליות, בנהרות דם.

מבחינה ויזואלית משתווה „אל־טופו", ולפעמים אף עולה, על „סאטיריקון". מבחינת סיווגו הטמאטי זהו מערבון מיקצועי, המגמד והופך למישחק־ילדים את כל המערבונים שנוצרו עד כה, ומבחינה מוסרית ופילוסופית זו אחת היצירות העמוקות והרציניות ביותר שיצר הקולנוע.

„אל־טופו" (שמה של הפרפרת, המתעוורת כשהיא יוצאת ממחילותיה ונתקלת באור השמש) הוא סרט סוריאליסטי, גדוש סמלים, שכדי לעמוד על כולם יש לחזור ולראות את הסרט פעמים מיספר. זה סרט המעורר זעזוע אסתטי ומוסרי עמוק, והבמאי לא חוסך שום אמצעי כדי לעורר את חושיו ושכלו של הצופה.

נחלים של דם זורמים בסרט, אנשים נהרגים על ימין ועל שמאל, בהמות נשחטות, חיות מתות ומועלות על המוקד. „אל־טופו", שהוא שם הגיבור בסרט, הוא מלך השולפים, היוצא להילחם בשליטי המידבר, גובר על כולם והופך למין ישו קדוש, המתנזר מכל תענוגות החיים (הוא נהרג כשאחד מאויביו פוגע בו במקומות בהם תקעו הרומאים מסמרים בגופו של ישו וקם לתחייה), כדי להציל את האנשים בעזרת הרחמים והנקמה האכזרית.

הסרט גדוש נכים, מיפלצות ושלדי־אדם, אשר בתמונה אחת לפחות מזכירים לנו את קורבנות השואה ומחנות־הריכוז. אחד השודדים האכזריים בסרט מורכב משני קאובויים. אחד קטוע ידיים, מרכיב על גבו קטוע רגליים, ושניהם פועלים כאדם אחד.

הסרט, המורכב משלושה חלקים (בראשית, נביאים ואפוקאליפסה) מתחיל כמערבון מיקצועי, ולאט־לאט הופך ליצירה דתית ומוסרית עמוקה, הגדושה השלכות ספרותיות, פילוסופיות וקולנועיות בשפע בלתי־רגיל. עם כל הדם שנשפך בו, אין זה סרט ואמפירי, ועם כל העירום והמין שבו, אין זה סרט פורנוגראפי.

אלכסנדרו חודורובסקי, שביקר בארץ לפני כעשר שנים כחבר בלהקתו של מרסל מרסו (לדבריו, כתב חודורובסקי עבור מרסו את הקטעים המפורסמים „הכלוב" ו„המסיכות"), ביים כמאה מחזות בתיאטרון שלו „פאניק", אשר במכסיקו סיטי. אביו הזקן מתגורר בארץ, וחודורובסקי מקווה לבקר אצלנו בקרוב ולביים כאן סרט.

אני מקווה מאוד שהסרט יגיע ארצה, ויעבור את המיכשולים שייערמו לפניו בנתיב־היסורים של הצנזורה. לפסול סרט כזה, או לקצץ אפילו דקה אחת מתוך השעתיים וחצי שלו — יהיה פשע אמנותי שאין ולא היה כדוגמתו.

הערה לדויד אבידן

מיכתבו של המגאלומאן המקומי דויד אבידן בגליון האחרון של „העולם הזה", בעניין ההערה העובדתית שהערתי על הפיטפוט הקולנועי היומרני שלו „מין", שהוצג בקאן — הובא לתשומת ליבי, ובחדווה רבה ארשה לעצמי להעיר הערה נוספת בנושא.

את הרעיון הנועז ש„מין" הוזמן ל„שבוע הבמאים" רק בגלל שהוא נפסל על־ידי הצנזורה בארץ, שאבתי ממנהל „שבוע הבמאים" עצמו אשר טרח, לא אחת, נוכח השריקות וקריאות־הבוז בהן נתקבלו סרטים אחדים, להצהיר שחלק ממדיניות הפסטיבל שלהם הוא להקרין סרטים אשר נפסלו בארצות מוצאם, מבלי להתחשב לפעמים בטיבם ובערכם האמנותי.

אני חושב שעקרונית זוהי מדיניות נכונה. „שבוע הבמאים", המבקש להציג לקהל הכל וחינם, חייב לשמש במה לסרטים הנפסלים בארצות מוצאם בגלל חישובים פוליטיים ומוסריים. אני מסופק מאד אם סרטו של אבידן היה מתקבל על ידיהם, לולא נפסל כאן על־ידי הצנזורה המטומטמת, אם לדון לפי תגובות הקהל שקיבל את הסרטון בחיוכים סלחניים, ובחצי תריסר מחיאות־כפיים נדיבות־לב.

מר אבידן, המאוהב בעצמו עד כדי דמעות, והמעריץ כל מילה היוצאת מפיו וכל אבר מתוק של גופו המשגע, חושב מן הסתם שהוא זיעזע את העולם הפוריטני בסרטונו הפרובינציאלי, המטופש והיומרני „מין", ואולי זה נכון לגבי סביון, פתח־תקווה, מישמר־העמק ומייבשי המוח הדבוקים לכיסאות הצנזורה — אך באירופה, שכבר שבעה סרטי עירום ימין, באירופה אשר בה את תפקידו הזכרי של אבידן על גבי מסך הקולנוע ממלאים בהצלחה הרבה יותר גדולה קופי גורילה וכלבים דניים, סרטון־נפל כמו „מין" אינו עושה רושם על אף אחד.

נדמה לי שמר אבידן לא יחטא הרבה לאמת אם הוא יחליף את שם חברת הסרטים שלו מ„סרטי המאה השלושים" ל„סרטי שנות השלושים". סליחה. טעות שלי. בשנות השלושים נוצרו סרטים גדולים בעולם, ואפילו למיסגרת זו אי־אפשר לדחוק את פיטפוטיו הנרקיסיסטיים של איש הקולנוע הבינוני־מינוס דויד אבידן.

אינני טוען, כמובן, שיש לאסור את נסיונותיו העילגים והמתנפחים של מר אבידן בשטח הקולנוע. להיפך, יש לאפשר את הקרנת סרטונו בכל אולם שבעליו יסכים להקרין בו יצירה מגוחכת זו. רק על־ידי עימות עם קהל הצופים ילמד, אולי, מר אבידן לראות את הישגיו הקולנועיים בפרספקטיבה הנכונה.

זה לא מספיק שאבידן יעריץ את עצמו. מאהבה לוהטת כזו לא נולדים ילדים, גם אם אבידן מנשק את ידיו ואת כל אברי גופו המקסים שלוש פעמים ביום.

האיש שלנו בקאן: דן בן־אמוץ והבמאי־שחקן אלכסנדרו חודורובסקי (בשיער ארוך)

דן בן אמוץ
מנהל חשבונות

פניו השרוטים של שלומיק גרמו לי להמון בעיות. תודה לאל הוא החליט להשתמש בסכיני גילוח טובים יותר.

מלטף מושלם מהיר – לגילוחים רבים דיפלומט
פלטינום פלוס

אמנות

מוסיקה

המנצחת בלי הקרחת

„הוא ניגש אלי בהצגת־הבכורה של לופו, ושאל אותי בחשדנות: מה, זו את שכתבת את המוסיקה?.. ואת גם מתזמרת?.. ו־את גם מנצחת ?.. בעצמך ?.. תמיד חש־בתי שמנצח צריך להיות קרח, או, לפחות, מישהו עם זקן...״

כך מתארת נורית הירש את פגישתה ה־ראשונה עם אפריים קישון. השבוע סיימה את הקלטות המוסיקה לסרטו החדש השוטר אזולאי. והיא שכתבה, עיבדה, תיזמרה ו־ניצחה על הנגנים והזמרים (אוש־ק לוי, צילה דגן, אלכסנדרה).

איש לא התייחס. ואכן, נורית הירש נראית ההיפך־הגמור ממוסיקאי בעל הדרת־פנים. היא קטנה, בעלת עיניים כחולות, ה־פקוחות תמיד במבט של ילד משתומם. איש לא יחשוד בה שהיא בעצם אשת־מיקצוע מובהקת, שכל צעד שלה מתוכנן ושקול. שהיא לעולם אינה באה לאולפן לערוך אכס־פרימנטים. והיא יודעת בעל־פה את התפקי־דים שהכינה לכינור, לקרן או לקול אנושי.

„כשנסעתי לגרמניה להקליט עם אילן ו־אילנית את הביצוע הלועזי הראשון של ב־שנה הבאה, נכנסתי לאולפן, ואיש לא הת־ייחס אלי. חשבו שבאתי עם ההורים להסת־כל איך מקליטים. וכהציגו אותי במסיבות־קוקטייל כ,מלחינה מוכשרת מישראל,׳ אף אחד לא לקח אותי ברצינות.״

היום, מספרת נורית בחיוך של ניצחון על הרושם שלא עשתה אז, בגרמניה. ניצ־חון, כי היא אומנם נראית עדיין כילדה קט־נה, אבל קרה לה מה שלא קרה לגדולים וחכמים ממנה. בשנה הבאה הפך למין הימ־נון יהודי חדש באמריקה. אי־אפשר להת־פטר ממנו, מספרים ישראלים החוזרים משם.

הוא בוקע יומם ולילה מחנויות־התקלי־טים, מן הרדיו ומן הטלוויזיה. הוא זכה במיספר הביצועים הרב ביותר שהיה אי־פעם לשיר עברי, חוץ מצאנה צאנה. הקליטו אותו כבר אידי גורמה, פרסי פיית, בארי סיסטארס, להקת ג׳וי, ריי קוניף, הרב אל־פרט, קוני פרנסיס, דליה לביא, רוברטו בלאנקו, קלודין לואנג׳ה — ובעלה של ה־זמרת האחרונה אנדי ויליאמס. ומי יודע אם בינתיים לא התוספו עוד כמה לרשימה.

באמצע דיקלום. „בן־אדם יכול להיות חרוץ כמוני כל החיים, ולא יקרה לו משהו

מלחינה הירש
זה בא מהשמיים

ממשי,״ מודה נורית, „עד שפתאום בא אי־זה קומרשל בטלוויזיה, והופך את העולם.״

כי מה שקרה לא היה קורה, אילו מיש־רד התיירות לא היה עושה מבשנה הבאה סרטון מיסחרי עם אל־על בשביל הטלוויזיה האמריקאית. וכך, באמצע התוכנית הפופו־לרית של דויד פרוסט, שרים חדווה ודויד את השיר עם דיקלום פטריוטי באמצע.

שנאמר: אל־על בא לנורית ישר מהשמיים.

מחול

איזוהי חכמי? הרוקדת על חשבונה

יש אנשים העוסקים באמנות מתוך עוני, ויש העוסקים למרות שיש להם כסף.

אבל, כדי להיות עשיר ולעסוק באמנות, צריך אומץ. כי כיצד אפשר לספר לעיתונ־אים שהיתה ילדות קשה, שאבא הרביץ ל־אמא, שהיה צורך להתפלח לקירקס ולקבל מכות מהמנהל, ושבלילה, בחושך, היה חלום להיות פרימה־דונה?

ולכן, סיפור־חייה של הרקדנית ליאורה חכמי מאכזב מאוד. הוא מתחיל בלונדון, עם מטפלת אנגליה צמודה. הוא נמשך ב־פנימיה אכסלוסיבית לילדות מבתים טובים. פנימיה שכזאת, כמו שרואים באלבום־הזכ־רונות של המלכה אליזבט, מין ארמון עתיק מוקף ביערות ובאגמים. משם עברה ליאו־רה, בצינורות האציליים, לאקדמיה המלכו־תית לבאלט בלונדון. יחד עם ילדה אחרת, המוכרת בציבור כנסיכה מרגרט.

תשעה חודשי הריון. אבל היא לא הצטרפה לחצר המלוכה הבריטי, כי אם חזרה לחיק משפחתה האצילית בירושלים. היא המשיכה לרקוד, שלא על־מנת לקבל פרס, ושלא על־מנת לקבל משכורת. היתה סולנית של להקה חסיה לוי שליד האקדמיה למוסיקה בירושלים, אבל אחרי כמה שנים חיפשה משהו חדש. משהו שכולו שלה.

אחרי הרפתקה צדדית בסרט התרנגול (זוכרים את טריו־העירום ב„הבה נגילה", בין הסירות? טופול רוקד עם הלית קטמור מצד אחד, ועם ליאורה, מצד שני), פתחה לה סטודיו בתל־אביב. היא החלה לאמן רקדניות, ולאט־לאט מצאה לה אתגר: להקים להקת ריקוד בסיגנון ג׳ז.

במשך תשעה חודשים רוקדות ליאורה ו־שלוש מתלמידותיה לקראת הצגת־הבכורה. וכדרך ההריון הטבעי — התינוק כבר מוכן לצאת אל אוויר־העולם. אפילו שם כבר יש לו: רביעית שי־גל.

אצל הנ"ל. ובינתיים, הפך ביתה של ליאורה למתפירה. כי לא זו בלבד שהיא תיכננה את הריקודים בעצמה, היא גם תיכ־ננה את התלבושות ואת 130 הפריטים השו־נים, שיקשטו את ההופעה. ומי שמכיר את סיגנון לבושה היוצא־דופן של ליאורה, יכול לצפות להמצאות רבות־דמיון.

את המוסיקה, אם כי לא חיברה בעצמה, הרי בחרה בעצמה. כמה יצירות של קאונט בייסי, יצירה מקורית של רפי גבאי, ו־עיבודים שהזמינה אצל נורית הירש הנ"ל.

רקדנית חכמי
עירומה ליד טופול

מה שנשאר עכשיו, זה להשתלב במרחב.

מה דעתכם על כדור־פורח מעל עיריית תל־אביב?

מה זה כדור־פורח ממוסגר בקוביית־חו־טים?

„אנדרטה לטייסי חלל.״

מה פתאום?

„אם אנדרטה של פרש רוכבת על סוס, אז מדוע שאנדרטה של טייסי־חלל לא תר־חף באוויר?״

ומה עושים עם דבר שכזה,

„מה שעושים עם כל אנדרטה! מדוע, ל־משל, שלא תעופף מעל כיכר־העירייה ב־תל־אביב. זה יחיה את מישטחי־הבטון!״

■ ■ ■

כך טוען פרדי פביאן, אחד האמנים ה־משתתפים בתערוכה המוצגת בימים אלה במוזיאון רמת־גן. נושא השיחה, הוא ה־

פסל
בגלל טריקת דלת —

אובייקט המרחף מתחת לתיקרת המוזיאון. בסביבה מרחפים כל מיני אובייקטים אחרים: רצועת־בד ענקית משתלשלת מן התיקרה, קשורה בקשר ענק, ונסחבת לה על הריצפה. בפינה, פסל מודרני אחר: מדפים עמוסים בתיקים ישנים. על מדרגות הכניסה: קולב, ועליו כובעים, עומד לפני שתי מראות. שתי בובות של דישאמפ (האב הרעיוני של האופ, הפופ, הסוריאליזם, ועוד) משחקות שח־מת, ועוד צעצועים דומים.

איך קוראים לזה? בשפה מיקצועית, מכ־נים את כל הדברים הללו „אמנות סביב־תית," אמנות קונספטואלית, עם קמצוץ של אופ וכמה תבליני פופ. בקיצור, אוונ־גארד.

כלומר: אמנות הנוצרת בעינו של המת־בונן בה, יותר מאשר בידי האמן עצמו. ה־מציגים בתערוכה, ביניהם אמנים כמו מיכ־אל ארגוב, רן שחורי או הניה גרדי (וכמו־בן, פביאן עצמו), חושבים כי החפצים צרי־כים לעורר באדם המבוגר תחושה דומה לזו של ילד המגיע לגן־מישחקים.

כל תגובה מתקבלת בברכה, ובלבד ש־תהייה תגובה. אשה מבוגרת נכנסה למקום, מתבוננת מסביב, מעקמת את האף, אבל, בסופו של דבר, מודה: „מי יודע, הרי גם רנואר וסטראווינסקי הפחידו את העולם!"

ישישה, שבוודאי מתקרבת לגיל שמונים, פנתה אל האמנים וביקשה הסברים מדויי־קים על כל מוצג ומוצג.

האמנים נמצאים במקום ומוכנים להסביר. זאת אחת המטרות שלהם בתערוכה נסיונית זאת. לקבל קהל, להסביר, ולפתוח בפניו אופקים חדשים. „אולי כך ישתכנעו כל מיני מוסדות ציבוריים שפסל מודרני, אפילו אם אינו בנוי לפי מירשמים מיושנים, אך הוא שובה את העין, מתאים בהחלט לקשט מקום ציבורי. ואז, אולי, יגיע היום שבמקום פרחי פלסטיק, ירכשו כאן גם פסלים של ממש."

■ ■ ■

אלא שלאומנים המסבירים, קמה תחרות שכימעט וגרמה לשערוריה. שומר, שנשלח למקום כדי לדאוג שלא ייעלמו חפצים, הח־ליט כי הוא מבין מספיק בעניין כדי לחלק הסברים לכל דיכפין.

הוא נטפל לשתי בחורות צעירות, וטען בפניהן בכל הרצינות ש„התערוכה נעשתה בידי אנשים חולים." אחת האמניות, שקלטה את ההסברים מרחוק, מיהרה לתקן את ה־שומר. אבל השתיים ענו לה בכעס: „מה יש, אנחנו במדינה דמוקרטית, וכל אחד

מקום טוב באמצע

יכול לדבר כאוות נפשו."

סקאנדל אחר כמעט ונגרם על־ידי המל־חין סרג׳יו נאטרא שהלחין מוסיקת־רקע, המלווה במשך כל הזמן את התערוכה. נאט־רא, שכבר התפרסם בעולם בשדה המוסיקה המודרנית, הכין במיקרה זה פס־קול, המור־כב כולו מצלילים ממשיים, המווכבים זה על גבי זה כמו קולאג׳ באמנות הפופ.

מוסיקה זו הרגיזה את אחד מפעילי עי־ריית רמת־גן, אשר בא למקום והתלונן: „איך אני יכול להטיף מוסר לבן שלי, ה־טורק בבית דלתות ומרעיש עולמות, אם

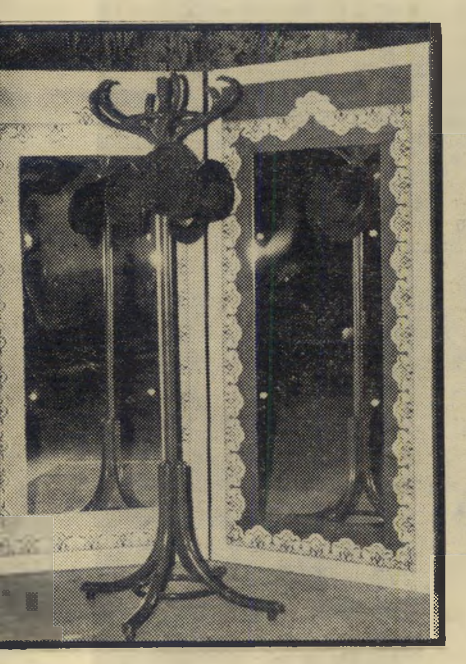

פסל
— בקבוקי שמפניה

הוא בא לתערוכה הזאת ושומע שלכל ה־רעשים האלו קוראים מוסיקה?"

במשך כחצי שעה קיבל אותו פעיל הסבר מוסיקלי אמנותי כל־כך, שהוא השתכנע לגמרי, והזמין עשרה בקבוקי שמפנייה לכל הנוכחים.

מי יודע, אם אפשר היה לטפל בצורה כזאת בכל הלקוחות הפוטנציאליים, אולי היתה נוצרת איזו תודעה אמנותית בארץ.

איזבל

בידור

הראיון תלוי ברעיון

למי שמחפש גיוון מערבי־הראיונות של זוהר־שי, המוצלחים בהחלט, הנערכים ב־קולנוע דקל בתל־אביב, ידיעה משמחת.

המומחה הבלעדי בשטח זה, והאיש ה־מוסמך ביותר, מבחינת נסיון, לארגונם, הלא הוא דן בן־אמוץ, ישוב ויתייצב בפני הקהל מדי יום שישי, בעזרתו הפעילה וה־מלאה של שייקה אופיר, אשר סיים זה עתה את הסרטת השוטר אזולאי. השניים, אשר יחלו להופיע יחד החל מן ה־18 ליוני באולם בת־דור, בפסג׳ החדש ברח׳ אבן־גבירול שליד בית־ציוני־אמריקה, מתחייבים להגיש ערבים של בידור ספונטני, אימפרו־ביזציות, הומור, סאטירה ושיחות מאולת־רות על נושאי דיומא.

במידה ויגיעו לשם גם אומנים, מתכוונים השניים לשתף בעיקר כשרונות צעירים ו־בלתי־מוכרים, ואם יופיע גם מרואיין אחד או שניים יהיה זה בתנאי שהדבר יגע ב־נושא אקטואלי דחוף ומרתק במיוחד.

אבל העיקר, מדי ליל־שבת, תהיה האימ־פרוביזציה. ומאחר וידוע היטב כי זה ה־שטח החזק גם אצל דן בן־אמוץ, וגם אצל שייקה אופיר, ויש להניח שלא תחסר להם חברה.

(המשך מעמוד 15)
אנשים מבוגרים. אינני רואה סיבה מדוע לא תתקבל.״

אני חוזר — שר־המשפטים אי־מר: „אינני רואה סיבה מדוע לא תתקבל.״

מרדכי ביבי: האם תמיד אתה מקבל את דברי שר־המשפטים?

אורי אבנרי: אני שמח שבעניין זה דעתי כדעתו.

השר המשיך: „אני חושב שעבירה פלילית אינה יכולה לחול על דברים שעושים מבוגרים בינם לבין עצמם מרצון ובצינעה.״

הייתי רוצה להביא גם פסוק אחד מדבריו של פרופסור ראובן ירון, דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, איש ארץ־ישראל השלמה. (צחוק באולם).

בנימין הלוי (חרות): תסכים קודם לארץ־ישראל שלמה!

אורי אבנרי: אני מביא בכוונה דברים מאנשים הרחוקים מדעותי.

במאמר שהתפרסם אומר הפרופסור ירון: „אני דוגל בצורך בפשרה בין חילוניים ודתיים, אך רק למטרות רציניות, ולא לצורך קפריזה. התורה אינה תלוייה...״

יצחק גולן: זו אינה שאלה דתית בלבד. אינני יודע מדוע אתה מתווכח רק עם חברי־הכנסת הדתיים.

אורי אבנרי: „...התורה אינה תלוייה בפקודת החוק הפלילי, וכוח מיצוותיה אינו גובר בעיקבות אישרור בידי המחוקק הבריטי. אני משוכנע שהצבעה חופשית בכנסת תקבור רוח רעה זו.״

„יצביע כל אחד לפי מצפונו"

כבוד היושב־ראש, אסיים.

הלחאי והייתי מוכשר יותר בתורת הריטוריקה. אני מרגיש שנפלה עלי, בעניין זה, אחריות כבדה לגורלם של רבים וטובים והלחאי ויכולתי לומר כל אשר בליבי.

אם תקבל הכנסת הצעה זו, נוכל לחזור על הדברים שאמר הלורד אראן, בסיום נאומו בדיון שהביא לביטול החוק בבריטניה:

„רבותי הלורדים, אוסקר ויילד צדק. הדרך ארוכה וסבל הקורבנות רב, מיפלצתי, עקוב מדם, אולם בעזרת אלוהים, נראה עכשיו את סופה של הדרך הזאת.״

שלמה לורנץ: „בעזרת אלוקים״ — תתבייש לך!

היו״ר יצחק נבון: הוא מצטט.

בנימין הלוי: בעזרת אלוהים ובעזרת ארץ־ישראל השלמה.

אורי אבנרי: הלחאי והכנסת תלך גם היא בדרך זו. אני שמח שכמעט כל הסיעות נתנו חופש־מצפון וחופש־הצבעה לחבריהן. הדבר הוא לכבוד הכנסת.

אני מקווה שכל אחד מאיתנו ימצא את הדרך הנכונה ויצביע לפי מצפונו.

היו״ר יצחק נבון: חברי־הכנסת, אנו ניגשים להצבעה. מי תומך בהעברת הצעת־החוק של חבר־הכנסת אבנרי לוועדה — ירים את ידו.

אורי אבנרי: אבקש למנות.

היו״ר יצחק נבון: אבקש את חברי־הכנסת דניאל לוי וחייקה גרוסמן למנות את הקולות. מי בעד העברת הצעת החוק של חבר־הכנסת אבנרי לוועדה — ירים את ידו.

הצבעה.
בעד — 15.
נגד — 38.

ההצעה להעביר לוועדה את הצעת־החוק של חבר־הכנסת אורי אבנרי — „חוק לתיקון דיני העונשין — ביטול האיסור על יחסים הומו־סכסואליים, תשל״א—1971״ — לא נתקבלה.

ההצעה הוסרה מסדר־היום.

פרשת אשת מנהל „צופיה"

החטופה המפורסמת ביותר במדינת ישראל — לפחות השבוע — נראתה, ביום השני בבוקר, כאילו הצליחה להתאושש כהלכה מהנסיון המזעזע שעבר עליה. לבושה שמלה פירחונית ירוקה, כשהופעתה הנאה שופעת חיים, קיבלה רחל סלונים, אשתו של מנהל מוסד צופייה לנערות סוטות, את פניו של כתב העולם הזה באנחה, על הטרדות שפקדו אותה דווקא אחרי ההטיפה: „המשטרה לא נותנת מנוח. מטלטלים אותי ממקום למקום, לעזור בזיהוי. גם היום אני צריכה לצאת שוב פעם למיסדר־זיהוי של מכוניות. זהו כבר מיסדר־הזיהוי השני של מכוניות שאני עושה. ולפני זה כבר עברתי אחרי החקירה הראשונה גם חקירה חוזרת קשה.״

הכתב: „האם ידוע לך כי הועלתה גירסה לפיה לא נחטפת כלל, אלא ביימת את כל העניין?״

רחל, בשלווה, לא מופתעת: „המשטרה חוקרת עדיין. היא תחליט.״

חטיפה או ביום

■ ■ ■

אין ספק שהיא תחליט. בינתיים, חוזרה ועלתה שוב ושוב השאלה: מה בדיוק קרה לרחל סלונים ביום השני האחרון?

לדבריה של רחל עצמה, 35 ואם לארבעה, היא נחטפה בקירבת ביתה בבני־ברק על־ידי שני צעירים, שהמתינו לה במכונית ירוקה. הם סתמו את פיה, הכניס: אותה למכונית והסיעו אותה לצריף עזיב, כשעיניה קשורות.

בצריף, הסביר לה אחד משוביה, כי נחטפה כבת־ערובה עד שבעלה, צבי סלונים, מנהל מוסד צופייה, ישחרר מהמוסד אי אלו צעירות מסויימות הכלואות שם. כאשר נותר הצריף לרגע ללא איש מהשומרים, זינקה רחל מבעד לחלון, נמלטה מהמקום, עלתה על אוטובוס שמצאה בסמוך, מספר 24, נסעה לבית קרובי משפחה, ומשם טילפנה לבעלה, סיפרה לו את הקורות עימה באותו יום.

לדברי אלה שאינם נוטים להאמין בגירסתה — לא היו דברים מעולם.

■ ■ ■

מה הוליד את הפיקפוק בנכונות סיפורה של רחל?

מספר נקודות. המכריעה בהן — סיפורה של מנוחה סלומון, בת־דודתה של רחל.

מספרת מנוחה על פגישתה עם החטופה ביום החטיפה:

הייתי בעיר התחתית למטה, ולקחתי אוטובוס 24 שנוסע לרוממה. פתאום ראיתי באוטובוס את רחל. הופתעתי לראות אותה. הרבה זמן כבר לא ראיתי אותה. שאלתי אותה: ,מה את עושה בחיפה?׳ היא ענתה לי שהיא נמצאת בשליחות של בעלה. המשכנו בשיחה, ודיברנו על המשפחה, והקרובים, ודברים דומים.

הכל כרגיל.

ברוממה ירדתי, נפרדתי מרחל, והיא המשיכה לנסוע.

רבע שעה אולי אחרי שהגעתי הביתה, פתאום צילצול בדלת. אני פותחת והנה עומדת רחל, בוכה כולה. נכנסה, וסיפרה לי איך שחטפו אותה. היא אמרה שלא רצתה לספר לי קודם, כשנסענו באוטובוס, ושהיא נסעה עד התחנה האחרונה, ישבה קצת על ספסל שם, ורק אחרי שנרגעה, באה אלי בשביל לטלפן לבעלה להודיע לו על החטיפה.

עד כאן, סיפורה של מנוחה.

■ ■ ■

הפגישה בין שתי הקרובות יכולה להתפרש כמובן לפי הגירסה של רחל: שהיא אומנם נחטפה, וכאשר פגשה את בת־דודתה באוטובוס, היתה כל־כך מבולבלת, שלא יכלה לספר לה על כך.

המפקפקים מצביעים על העובדה שרחל היא צעירה בעלת שליטה עצמית ותושייה, ותיאור ההלם הזה אינו מתאים לה. הסברה המועלית על ידם:

רחל הגיעה אותו בוקר לחיפה למטרה פרטית משלה, עליה רצתה לשמור בסוד. כאשר פגשה באקראי את קרובתה, וידעה שביקורה בחיפה יתגלה לבעלה, החלה מתכננת מציאת הסבר, החליטה על סיפור החטיפה, חזרה לבית הקרובה, וסיפרה אותו.

נקודות תמוהות אחרות בפרשת חטיפת אשת המנהל:

● למרות שהיתה לה נקודת־ציון ברורה לכאורה, לצריף שבו הוחזקה — דהיינו, מסלול אוטובוס 24 שעליו קפצה — לא הצליחה רחל לאתר את המקום.

● לדבריה, נחטפה בתשע בבוקר, בדרכה לגן־הילדים של בנה. הרחוב, באותה שעה, היה מלא עוברי־אורח, בעיקר אימהות המטיילות עם ילדיהן. למרות זאת, לא הבחינה נפש חיה בחטיפה.

● לאחר החטיפה, הודיע בעלה של רחל כי אינו מתכונן להתלונן במשטרה, הכחיש לאחר מכן את דבריו אלה. מה הסיבה שהתכוון לא להתלונן על מעשה פשע כה חמור? האם חשד במשהו? האם יש לכך קשר עם דיווחי השכנים, לפיהם אירעה בבית בני הזוג סלונים, בלילה שלפני החטיפה, מריבה קולנית?

● כאשר התלוננה רחל במשטרה, ביקשה המשטרה לערוך לה בדיקה במכונת־אמת. מדוע? ומדוע ביקש בעלה מהמשטרה לדחות את הבדיקה, בהסבירו כי רחל עייפה מאוד?

כל סימני השאלה הללו — הניתנים להתפרש לכאן או לכאן — יישארו תלויים באוויר — לפחות עד שהמשטרה תסיים את חקירתה.

עד אז, הסכים מקור מוסמך במשטרת רמת־גן, המנהלת את החקירה, לאשר רק כי המשטרה אכן חוקרת גם את האפשרות, כי החטיפה לא היתה חטיפה כלל — אלא ביום.

בדרך לזיהוי רחל סלונים, בלוויית חוקר משטרה, עומדת להיכנס לג׳יפ משטרתי שיוביל אותה לזיהוי נוסף של כלי־רכב, בנסיון לאתר את המכונית שבה נחטפה. מאז החטיפה, הציבה המשטרה שוטר ליד ביתה. בתמונה למעלה, יוצאת רחל מביתה בדרכה להגיש את התלונה על החטיפה. משמאל (מזוקן), בעלה צבי.

במדינה

עסקים

מי צריך

לשלם מיסים בכלל!

נוריאלי לב,* סוחר מכוניות־משומשות תל־אביבי, התפרנס במשך שנים מהמגרש למכירת מכוניות שהיה לו בנקודה מרכזית בעיר. קנה בזול, מכר ביוקר, והוציא את מחייתו בכבוד. פחות או יותר.

לפני מספר חודשים הגיע לסיומו מועד חוזה השכירות של המגרש. במפתיע, דרש בעל המגרש עבור הארכת החוזה, סכום אסטרונומי — בגלל הצעה פנטסטית שקיבל מקבלן בניין. נוריאלי המופתע החל מחפש בקדחתנות מגרש אחר — ללא הצלחה. הוא נאלץ להוציא את מכוניותיו לרחוב.

גילוי אמריקה. הוא לקח ארבע מה־מכוניות והחנה אותן ליד ביתו. שלוש נוס־פות הציב ליד בית הוריו, ארבע אחרות ליד בית אחותו.

אולם העסקים חייבים להימשך, ועד ש־ימצא מגרש, פירסם נוריאלי את מודעותיו בעיתונות עם מספר הטלפון במענו דפרט'.

כך גילה את אמריקה: שלמעשה אין לו כלל צורך במגרש. אדרבא — העסקים הלכו אפילו טוב יותר. הלקוחות שבאו, חשבו שהוא בעל רכב פרטי, קנו ביתר אמון מ־אשר מסוחר מיקצועי.

עובדה זו הניעה אותו לוותר על המשך חיפושי המגרש. עובדה זו — ועוד אחת: ללא מגרש, הוא פטור מהמיסים העירוניים הכבדים. „הייתי צריך להיות משוגע, להחזיק מגרש כל השנים," סיכם השבוע.

יחסי עבודה

ערפל

בלוד

בתחילה, היו השמועות. כאשר גברו, נכ־נסה המשטרה לתמונה, פתחה בחקירה: כיצד זכתה חברת הפירסום סהר בזכיון ל־פירסום בלעדי של מינהל התעופה האזרחי — זיכיון הכולל בין היתר את הזכות ה־בלעדית לפירסום בנמל־התעופה לוד, המופ־על על־ידי המינהל.

בין היתר, מופנה כיוון החקירה גם לעברו של עזרא בלאס, פקיד בכיר במינהל, ה־אחראי על תיק הנכסים והמינהל הפנימי, שהוא גם יו"ר ועד־העובדים של המינהל.

פגיעה קשה. חקירת המשטרה נסתיי־מה לפני כחצי שנה, אך תוצאותיה לא פור־סמו עד היום. לעומת זאת, אירעה מיד ל־אחריה התפתחות אחרת בנמל־התעופה לוד: היחסים בין ועד־העובדים לבין מנהל הנמל, יצחק ורדי, הורעו בבת אחת בצורה חמו־רה, ואווירה עכורה השתררה במקום. חלק מהעובדים יודעים לספר, כי הסיבה היתה חשדו של בלאס כי היה זה ורדי שיזם את החקירה. כך או כך, הידרדרות היחסים הגי־עה לשיאה בדרישת הוועד לפטר את ורדי.

הנהלת משרד התחבורה סירבה להיעתר לתביעה. היחסים המעורערים, שפגעו קשות בעבודה התקינה בנמל־התעופה הבינלאומי היחיד של ישראל, נמשכו ללא הרף. לפני שבועות מספר חידשו העובדים את התקפתם בפגישה עם שר התחבורה שמעון פרס. ב־פגישה, תבעו חברי ועד העובדים הטבות שכר — ואת פיטוריו של מנהל הנמל. שוב, סירב פרס לתביעת הפיטורים, אך הקים ועדה לחקירת האווירה העכורה.

הטוב הפך לרע. מה תגלה חקירת הוועדה? האומנם קיים קשר — מלבד זה של העיתוי — בין חקירת המשטרה, מלפני חצי שנה, לבין הרעת היחסים שלאחריה?

ורדי עצמו לא שש להגיב על הנושא, טען כי אינו יודע מאומה בקשר לאותה חקירה. גם משרד התחבורה היה מעורפל, היפנה את כתב העולם הזה לעזרא בלאס.

בלאס היה היחיד שלא חשש לדבר: „נכון שהתנהלה חקירה בקשר להענקת הזיכיון ל־חברת סהר," אישר, „אך באותה עת הייתי אני בתפקיד אחר בכלל. הסיכסוך הנוכחי הוא רק על רקע תביעות השכר שלנו."

מה שלא מסביר עדיין כל־כך את התביעה לפיטוריו של ורדי. ביחוד — לאור ה־עובדה, ששנתיים קודם לכן היה זה הוועד עצמו, בראשותו של בלאס עצמו, שתבע בכל תוקף כי את תפקיד מנהל הנמל, שהת־פנה אז, יקבל — יצחק ורדי.

* השם מוסווה.

חדש! בין-אור דה לוקס
מכבסת יותר לבן ויותר מהר

- ★ מכילה אנזימים פעילים בפורמולה דינמית: — ACTIVATOR FR—4
- ★ SUPER ריחנית.
- ★ תעניק לך כביסה לבנה כפי שלא היתה לך מעולם.
- ★ מסירה במהירות, תוך השרייה, לכלוך, כתמי שומן, זיעה ודם.

דרשי בין-אור דה-לוקס בקופסה הכחולה!

מוצר מצויין - של "שמן" כמובן!

בינג־ליניאל

פגישות סניפי התנועה — ואוהדים

● קריות עכו:

ביום ד', 9.6.71, בשעה 20.30, בבית משפחת ארלינג, רח' אילת 21, קריית מוצקין.
בהשתתפות:
נפתלי רז (חבר הוועדה המרכזת)
צבי בן־דב (חבר ההנהלה המדינית)
בסדר היום:
1. רבין מול גולדה — **מציאות או אשליות.**
2. דו"ח מישיבות המרכז, ההנהלה המדינית והוועדה המרכזת
3. הפעילות בסניף

● פתח-תקווה:

ביום ב', 14.6.71, בשעה 20.30, ברחוב הנשיאים 10, כפר־גנים ב', פתח־תקווה.
בהשתתפות:
פרץ עופר (חבר הוועדה המרכזת)
נפתלי רז (חבר הוועדה המרכזת)
בסדר היום:
1. רוג'רס, פודגורני — ומה הלאה?
2. דו"ח מישיבות מוסדות התנועה
3. הפעילות בסניף

● ברחובות:

ביום א', 20.6.71, בשעה 20.30, בבית משפחת בלום, רחוב טרומפלדור 13, רחובות.
בהשתתפות: **רפאל אשכול** (יו"ר הוועדה המרכזת)
הנושא: הערכות מדיניות בקיץ 1971.

● בירושלים:

ביום ג', 22.6.71, בשעה 20.30, בבית אמנון שגיב, רחוב הרב עוזיאל 1, בית וגן.
בהשתתפות: **אמנון זכרוני** (מזכ"ל התנועה)
דב ברנשטיין (חבר ההנהלה המדינית)
בסדר היום:
1. משנתו של מרקוזה — והשמאל החדש
2. דו"ח מישיבות מוסדות התנועה
3. פעילות הסניף — והנוער

● באילת:

ביום ה', 1.7.71, בשעה 20.30, במרכז הקהילתי (מועצת הפועלות), אילת 195.
בהשתתפות: **ח"כ אורי אבנרי** (יו"ר התנועה)
בסדר היום: 1. שארם־אל־שייך או שלום
2. הסניף — והתנועה

לכל האספות מוזמנים חברים, אוהדים וסקרנים

במדינה

הווי

דווקא כן משאירים פצוע בשדה

היבואן התל־אביבי משה אליהו היה במרחק דקות ספורות אחרי צומת גולני, בואך טבריה בכביש נצרת—טבריה, כאשר הבחין לפתע בפקק מכוניות לפניו. כעבור שניות ספורות ראה את הסיבה לפקק: בתעלה משמאל לכביש שכבה סוסיתא הפוכה.

לא הרחק מהטנדר ההפוך, תמך גבר בצעיר וצעירה שותתי־דם, עזר להם לחצות את הכביש מהסוסיתא שלהם, שהתהפכה שניות לפני כן, לעבר הצד השני של הכביש, שם עצרו המכוניות החולפות למראה התאונה.

שיירה עגומה. המכוניות החונות, עשר במספר, היו כולן פרטיות. סביר להניח שנהגיהן כאליהו עצמו, היו בדרכם, באותה שבת לפני הצהריים, לנופש בכינרת.

הגבר שתמך בשני הפצועים, קרב איתם למכונית הראשונה בשורה, ביקש מהנהג לקחת את הפצועים. הנהג הצביע על כך שמכוניתו מלאה בבני משפחה, התנצל, התניע ונסע. כך עשה גם השני, וגם זה שאחריו. עשר מכוניות — עשרה סירובים.

כאשר הגיע השיירה העגומה למכונית ה־11, כבר פינה אליהו, סרן שריון במילואים, את ילדיו מהמושב האחורי של הקורטינה שלו, העבירם למכונית של חבר שנסע במכונית אחריו, העביר את הפצועים לבית־החולים פוריה.

דם וטירדה. כאשר הגיע לבית־החולים, גילה סיבה נוספת, מלבד מושבים מלוכלכים בדם, מדוע מוכן הנהג הישראלי להפקיר פצוע בכביש: בית־החולים דיווח מיד על המקרה למשטרה, וזו תבעה שאליהו לא יזוז מהמקום עד שיגיעו לשם השוטרים. אליהו מחה שהוא בדרכו לנופש, והשוטרים יוכלו לגבות ממנו עדות לפי פרטיו האישיים שהשאיר אצל האחראי בחדר העזרה־הראשונה. האחראי תמך בחריפות בעמדתו, ורק לאחר ויכוח טלפוני ויתרה המשטרה, הירשתה לאליהו לעזוב.

למרות סיבות אלה, המסבירות את רתיעת הנהג מהגשת עזרה, קשה להימנע מהירהור עגום, בדבר השוני המזעזע בין הישראלי כחייל, המוכן להקריב את נפשו תוך מילוי הצו העליון שאין משאירים פצוע בשדה — לבין הישראלי כאזרח.

מיעוטים

הסבר פניך לתייר

מסעוד פריד אבו חטום, תושב הכפר יפיע, החליט, ביום הולדתו ה־23, לחגוג את המאורע בטיול לאילת.

מסעוד נהנה ביותר מהטיול. בסופו, בא למשרד ארקיע המקומי, על־מנת לנצל את כרטיס ה„חזור" שלו.

פקיד הקבלה העיף בו מבט, ביקשו להציג תעודת־זהות, והזעיק שני זקיפי הג"א, הורה להם לערוך חיפוש על גופו של מסעוד. בנוסף התקשר הפקיד עם המשטרה.

במקום טיול — מעצר. שוטר מספר 20402 הגיע בחופזה, לקח את מסעוד אחר כבוד לתחנת המשטרה, חקר אותו שם ארוכות, אחר האשים אותו בכניסה לשטח סגור ללא רישיון. הוא בילה את הלילה בתחנת המשטרה.

למחרת נשלח מברק לאביו, שחתם על ערבות למענו, רק אז נלקח למשרדי ארקיע.

מתלונן מסעוד: „איזה שטחים במדינת ישראל סגורים לערבים? מדוע תייר יכול להסתובב באילת — ורק ערבי צריך, במולדתו, רישיון מיוחד? ובכלל — מדוע לא הודיעה לי ארקיע שאילת היא שטח סגור — לפני שקניתי כרטיס טיסה?

זהירות! דובר ארקיע, אברהם שפילמן, הודה באמיתות סיפורו של מסעוד. רק מה? האיש שהורה לאנשי הג"א לערוך חיפוש על גופו היה קצין בטחון וקצין הבטחון רשאי היה להתנהג בצורה כזו. „אומנם כל אחד יכול לרכוש אצלנו כרטיס טיסה," הסביר, „אך יש לנו הוראות שכאשר אנו נתקלים ברישום ,ערבי' בתעודת־זהות, עלינו להודיע לשלטונות."

הזהירות היא חיינו. אך השאלה היא עדיין, כפי שהציג אותה מסעוד: למה שתקה ארקיע כשמסעוד קנה את הכרטיס?

הישמרי ביחסייך האינטימיים עימו, אם אינך נשואה לו ואם לא תיכננתם חיי־משפחה לעתיד. הוא אוהב בכנות. השתדליע להיות מבינה ולהתאזר בסבלנות, כי בסופו של דבר זה ישתלם לך. השבוע תוכלי ליהנות יותר בעזרת חושייך. האזנה למוסיקה טובה תפתח אופקים חדשים.

התקדמות בעבודה. אבל רק בתנאי שתדע מה רוצים הבוסים שלך. אם תיכנע לדרישות שלהם, תצא נישכר. מצב בריאותך הלקוי משתפר, אבל המשך להיזהר עוד כמה ימים. את, בת שור, השתדלי לנצל כל רגע במחיצתו. אתה מנסה לשכוח אותה אך אין הדבר עולה בידך, ובצדק. לא כל אחת תסבול את שגעונותיך.

שבוע שקט יחסית, שיאפשר לך לנוח מבחינה רגשית ולאגור כוח לקראת אתגרים גדולים שיוצבו לפניך בעתיד הקרוב ביותר. אתה יכול, אמנם, לפתוח במאמצים ולקצור הישגים נאים כבר עתה, אך מאחר שכושר שיפוטך רחוק משיאו, האינטואיציה שלך בוגדת בך לעיתים קרובות.

קשריך עם קבוצת אנשים בלתי־שיגרתיים, שניתן להגדירם במילים עדינות כ„תמהונים", עלולים לסבך אותך השבוע במצבים בלתי־נעימים ובקשיים שונים. אתה מתקשה להתרכז בעבודתך, חש את עצמך זר ובמיוחד בבית, ועלול לדבוק ברעיונות תלושים, כמו בריחה מן המציאות. הצלחה רבה בשטח הרומנטי.

אל תהיה יותר מדי ביקורתי לגבי מאמציהם ועבודתם של האחרים. אם יש לך מה להעיר, אמור זאת, אך בצורה עניינית ולא בנימה מבטלת. שמור על יחסי עבודה תקינים ותזכה לתמורה באותו מטבע. גישה פילוסופית לבעיות תוכיח את עצמה כמשתלמת בימים אלה. היה סבלני.

השבוע התרכז עד כמה שאפשר בעבודתך. בעוד שבוע־שבועיים תוכל לעבור למעשים. השתדל לתקן קשרים שניתקת. התרכז בסילוק דובות קטנים ומטרידים וסלק כל מיכשול מן הדרך. עשה הכל בכוחות עצמך ואל תהיה תלוי ברצונות של אחרים. צפוי לך רומן עם בן מזל גדי — אך לא לזמן ארוך ביותר.

הצלחה בקאריירה האישית. כישלון בחיי המשפחה. רומן צדדי אותו ניהלת, התגלה לבעלך. הוא ינסה לעבור על כך לסדר היום. אבל הוא לא יצליח. הדבר מטריד את מוחו. הוא כועס עלייך. בסוף השבוע יצופו מחשבות נקמה בליבו, ואז יבוא המשבר הסופי ביחסים שבינך לבינו. בשטח העסקי יש לך סיכויים טובים להתחיל לראות את הניצנים הראשונים של ההצלחה המיוחלת. כל מה שתחליט השבוע, אם רק תקדיש לו מחשבה — יהיה מוצלח וטוב.

היומיים הראשונים של השבוע מתאימים לעריכת חשבון נפש ולהבהרת מטרות לטווח ארוך. דאג לכך שתימצא בחברתם של ידידים מהימנים וריאליסטיים, שיוכלו להדריכך ולסייע לך בקבלת החלטות חשובות. היה זהיר בכל הנוגע להוצאות כספיות שתקבענה את עתידך מבחינה חומרית. לעומת זאת, השבוע הקרוב יהיה מעניין ואולי מסעיר בשטח הרומנטי, בתנאי שתנהג בהגיון.

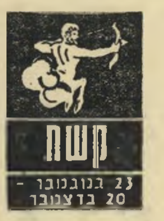

חיכוכים ואי־הבנות, המכבידים עליך במשך השבועות האחרונים, עשויים להיעלם השבוע. אם יקום בך האומץ לומר את הדברים הנכונים בשעה הנכונה, למרות שבזאת אתה חושף את עצמך לביקורת וללחצים. ביקורת ולחצים אלה צפויים מגורמים שאינם מהווים צד בבעיותיך האישיות. גם שותפך יידידך עשוי השבוע להראות סימנים ראשונים של חוסר־נאמנות. הימנע להמר השבוע על כל סכום.

הקפד לשמור על יציבות רגשותיך. צפויים לך השבוע שינויים מרחיקי לכת בחוג משפחתך. אצלך, בת גדי רווקה, עלול הדבר להתבטא בקרע עם בן הזוג. הימנע מהוצאות כספיות בלתי נחוצות, והעדף השקעות בטוחות על סיכונים העשויים אולי להשתלם יותר בעתיד הרחוק יותר. כל מעשה פזיז וחסר מחשבה עלול להעמידך במצב מסוכן; לכן סמוך רק על מחשבתך העצמית.

אתם נמצאים על פרשת דרכים. השתדלו לשקול היטב את הצעד אותו אתם עומדים לנקוט. טעות קלה תהיה גורלית. היזהרו. לך, בת דלי, מצפות בשבוע זה כמה היתקלויות בלתי־נעימות. אם תדעי איך לטפל במקור הרע, תיחלצי מכל אי־נעימות. אבל אם תנהגי בפזיזות, המצב יילך ויחמיר עד לסיום הטראגי. ועוד פעם — היזהרי! במישור הפינאנסי מצבך השבוע לא מזהיר ביותר. היזהר וחשוב לפני שתעשה עיסקה כלשהי.

בריאותך הלקוייה לאחרונה תלך ותשתפר. אבל אל תעז לאמץ את עצמך יותר מדי. אחרת תקלקל את הכל. לך, דגיגה, צפוייה פגישה עם בן מזל אריה. פגישה זו תשפיע על מהלך חייך בעתיד. במקום העבודה צפויה התקדמות, אם תצליחו להתגבר על מיכשול שינסו לשים בדרככם דווקא אנשים שנחשבו עד כה לידידים. אל תהיו תמימים — החשובים של הזרים הם חומריים לחלוטין, ללא רגש.

במדינה

תעופה

המעופפים והמהללים

גם לעיוור, חרש וקטן, קשה היה, בשבועיים האחרונים, שלא להבחין בעובדה המרעישה כי אל־על קיבלה, השבוע, את המטוס החדש שלה, הבואינג 747 הענקי. העיתונים נמלאו, לפתע, בזרם כתבות ארוכות ומפורטות, שתיארו כל זווית אפשרית ובלתי אפשרית של האירוע.

איחור או יתרון? הכיסוי הנרחב הצליח להאפיל, במידת מה, על העובדה שאל־על קיבלה את ה־747 שלה לאחר שהוא נמצא כבר בידי כל חברת תעופה טראנס־אטלנטית אחרת,* וחברות רבות אחרות המפעילות טיסות־שכר. אל־על מסבירה את האיחור בקבלת המטוס כיתרון, מאחר שבינתיים נוסה כבר בחברות אחרות, ותוקנו ליקויים שנתגלו בו. לדברי מקורות אחרים, נובע האיחור מכך שהמטוס הוזמן מאוחר.

חנוכה 1 ו־2. גם הפעם, כתמיד, האחראים למסע יחסי־הציבור חסר־תקדים היו חברי קבוצת המעופפים של העיתונות הישראלית — אותם כתבים הזוכים בטיסות־חינם באל־על (העולם הזה 1754). כאשר פתחה אל־על את הקו החדש שלה לקנדה, לפני שישה שבועות, שימש הדבר הזדמנות מצויינת להעניק טיסת־חינם לקבוצת עורכים ועיתונאים — לכבוד חנוכת הקו. בשבוע שעבר, חנכה אל־על את הקו שנית.

הכיצד? פשוט מאוד. מאחר שנשארו עדיין כתבים שלא השתתפו בטיסת־החינם הראשונה, היה כמובן צורך לפצות גם אותם.

הפסד קטן, רווח גדול. המעופפים התופשיים הפעם: אביעזר גולן מידיעות אחרונות, רחל פרימור ממעריב, זיוי שורר מסוכנות עיתים, דן רביב מהטלוויזיה, אדר קיסרי מהארץ, דויד מושיוב מדבר (שזכה בקרב קהיליית המעופפים לתואר אלוף הנסיעות לחו״ל), יוסף העליון מל'א־נפורמא־סיון, יונה שימשי מלמרחב ז״ל, חיים לנדאו מעל המישמר, ג'יורגי לאנו מג'רוזלם פוסט, והנרי צולר מידיעות חדשות. ליווה משה אילת, קצין יחסי־ציבור של אל־על.

היחיד שהפסיד קצת מכל העסק היה משרד האוצר, מאחר שטיסה לצורך חנוכת קוטיסה חדש פטורה ממס־נסיעות, בסך 900 ל״י לנפש. אולם מהו הפסד זעיר זה, לעומת הרווח העצום של אזרחי ישראל, שזכו לקבל סיקור כה מפורט על האירוע המרגש?

עיריות

מלחמת הנקיון המלוכלכת

ההסתערות הצליחה בצורה מושלמת: איש לא נמלט. פקחי מחלקת־התברואה של עיריית גבעתיים השתלטו על קריית־המלאכה, עברו מבעל מלאכה למישנהו, מסרו לכולם, ללא יוצא מן הכלל, הזמנות לבית־המשפט העירוני. האשמה: בעלי בתי־המלאכה מטנפים את הקרייה בכך שמשליכים את אשפתם במקום, אינם דואגים לסלקה.

לשתוק. ההסתערות גרמה לתגובה מוחצת. 150 תושבי קריית־המלאכה התכנסו לאסיפה סוערת, החליטו להשיב מלחמה שערה. „המרכז מלא פסולת כולו, אין לאן לפנות את השפה — והעירייה עוד מעיזה לבוא בטענות אלינו?" התמרמר אחד מדוברי בעלי המלאכה, משה כהן.

לדברי פנחס זומר, סגן ראש עיריית גבעתיים והממונה בה על תיק התברואה, מתחמקים בעלי המלאכה מהטירחה הכרוכה בסילוק האשפה. עונים על כך דיירי הקירייה: „בהתחלה היינו מוציאים את האשפה החוצה, למדרכה, אבל העירייה לא באה לאסוף אותה. אז מה היינו צריכים לעשות? להוביל אותה בעצמנו לחיריה?"

בדיחה עגומה. זומר מודה שאכן אין בקיריית המלאכה מקום מיועד לפינוי אשפה, אך טוען כי העירייה מתכננת לבנות בקרוב אשפתונים. למה אם כן הוגשו תלונות נגד הדיירים, אם אין עדיין אשפתונים? התשובה מאירת־העיניים: „כי הם מתחמקים מלבצע את המוטל עליהם."

בכל מועצה מקומית, היתה זו יכולה להיות בדיחה עגומה. היא היתה עגומה שבעתיים בגבעתיים, שקיבלה לאחרונה את פרס קפלן לייעול, על — שיפור שירותי הנקיון.

* חברות־התעופה הזרות הפועלות בישראל לא הורשו להכניס את ה־747 שלהן לשירות בישראל, בגלל התנגדותה של אל־על, כל זמן שלא היה לה מטוס כזה משלה.

משפט

חצי אונס

על העובדה עצמה לא חלק איש: שני הנאשמים שניצבו בפני בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, יצחק בחג'אן, 19 ורווק, ויצחק גילקראוב, 21 ונשוי, הכניסו את המתלוננת, דינה* בת ה־17, לצריף עזוב ליד בית־המעצר באבו־כביר, ושם שכבו איתה.

השאלה הגדולה נסבה סביב משמעותה של העובדה הרומנטית: האם היתה הבעילה הכפולה מעשה אונס, כגירסת המתלוננת והתביעה — או סתם מישגל קטן בין ידידים, כטענתו של עורך־הדין צבי לידסקי, סניגורם של הנאשמים?

אחרי האונס — ידידיות? בפני הרכב בית־המשפט, הנשיא זאב צלטנר והשופטים שמואל קוארט וחיים בנטל, הצטיירה תמונת־אונס מיוחדת במינה (אונס קטן בין ידידים, העולם הזה 1744). לאחר האונס־המיוחס, החלה האנוסה־המוצהרת יוצאת עם בחג'אן, שלטענתה אנס אותה, ובין השניים החלו נשמעים דיבורים על חתונה. דינה גם חתמה על הצהרה אצל עורך־דין, לפיה לא היה האונס אונס, אלא מישגל שנערך ברצונם החופשי של הצדדים המעוניינים. לאחר החתימה, גם הצטלמה דינה עם שני הנאשמים.

הפוך בה והפוך בה. גם עובדות אלה פורשו בבית־המשפט לשני כיוונים. התביעה הסבירה כי הנאשם הפעיל לחץ על המתלוננת כדי שתתחיל לצאת עימו, והדיבורים על נישואין היו רק כדי שתבטל את התלונה נגדו. גם את החתימה על התצהיר השיגו הנאשמים, לדברי התביעה, לאחר לחץ על דינה. ההגנה מצידה הסבירה כל אחת מעובדות אלה בדיוק הפוך.

מאשימה־באונס דינה ומואשם־שזוכה בחג'אן
זה אונס זה?

בבואם לשקול את העדויות והטענות, הצליחו השופטים לקבוע רק דבר אחד: שכל עובדה וראייה שהובאה בפניהם — אכן ניתנת לפירושים הפוכים:

„אילו היה עלינו להעדיף גירסה אחת על פני רעותה, היינו בוחרים בגירסת המתלוננת, הנתמכת על־ידי עדויות הוריה. ברם מאחר שבדיני נפשות עסקינן, עלינו לקבוע אם ביכולתנו להשתכנע מעדותה עד שלא נשאר ספק סביר בליבנו."

אופי חלש. זאת, קבעו השופטים, אין ביכולתם לעשות. „המתלוננת היא בעלת אישיות אופי חלש, סובלת מהפרעות נפשיות," קבעו. „התנהגותה... מעידה על שינויים תכופים במצב־רוחה ועל התנהגות פזיזה."

התוצאה — השופטים החליטו לזכות את הנאשמים, מאחר ש„לא יכולנו להשתכנע מעבר לספק סביר," ו„אין ביכולתנו לקבוע מה הגירסה האמיתית."

„מסתבר שחצי הריון אין," הגיב אחד מאנשי התביעה בחיוך, בצאתו מן האולם, „אבל חצי אונס — יש."

* השם מוסווה להגנת קטינה.

טלוויזיה

עובדים
למי נתפרו המיכרזים?

„המיכרזים הם פיקציה," זו דעתו של אלי ניסן, הכתב המדיני ויו״ר ועד עובדי הטלוויזיה. בשבוע שעבר נבחרו במיכרז מפיקים בכירים, שיכהנו כראשי מדורים בטלוויזיה. המועמדים סיפרו שבוועדת המיכרזים ישבו ארבעה אנשים במקום חמישה, כפי שמחייב התקשי״ר. חנוך ברטוב, נציג הציבור, נעדר.

כל אחד מהנכנסים נשאל אם אין לו התנגדות להרכב הוועדה. אף אחד לא העז להגיד שהוא מתנגד, כדי שלא לפגוע בסיכויו. אחרי הראיון פנה אביטל מוסנזון אל אלי ניסן וביקש אותו לפעול בשם הוועד ביחס לתופעה מוזרה זו, שחבר ועדת מיכרזים נעדר מישיבה כל כך חשובה ומכרעת. אבל לאחר שנודע למוסנזון שהוא זכה במיכרז האחראי על ענייני הסברה, חינוך ומדע, לא היה לו עניין לעורר את הבעייה.

כתב אלי ניסן
פיקציה של ועדה

אבל המועמדים שלא זכו, יצאו בהרגשה שזילזלו בהם זילזול מוחלט. היו אנשים שתלו תקוות דווקא בחנוך ברטוב. לא סתם היתה הרגשה שהמיכרזים כאילו היו תפורים מראש. עובדה שאיש רדיו מובהק, אפרים סטן, נבחר כאחראי למדור אמנות, דראמה ומוסיקה בטלוויזיה. אסתר סופר נבחרה כאחראית לתוכניות ילדים ונוער, אם כי במיקרה זה היתה הבחירה מובנת מאליה, נוכח העובדה שסופר כיהנה בהצלחה בתפקיד זה בעבר בלא מיכרז אלא בתוקף מינוי.

לדעתו של אלי ניסן אין כאן רק עניין של הרגשה, אלא הרבה יותר מזה. לפי התקשי״ר, חייבים לשבת בוועדת מיכרזים: יו״ר נציג נציבות שרות המדינה, נציג המשרד הממשלתי, נציג ציבור, הממונה הישיר ונציג האיגוד המיקצועי. ואיך תורגם התקשי״ר ברשות השידור?

יו״ר הוועדה היה נתן שחם, חבר הוועד המנהל של רשות־השידור. נציג המשרד — ארנון צוקרמן סמנכ״ל רשות־השידור, ונציג הציבור (שנעדר) חנוך ברטוב, הנימנה גם הוא על הוועד המנהל של רשות־השידור. יחד עם הממונה הישיר יש להם רוב מוחלט. העובדים אינם מוכנים להאמין שאין ביניהם הידברות מראש. ואם לא היתה הידברות מראש, משמע, שבוחרים אנשים לתפקידים בכירים בטלוויזיה על סמך ראיון קצרצר ועל סמך איזשהו תיק סתמי. מדוע אין עושים בחינות קונקורס, שתזכינה כל מועמד בנקודות על פי עבודותיו הקודמות, השכלתו, נסיונו, כישוריו, ואילו ההופעה בפני הוועדה תהיה רק חלק מכל העניין?

אגב, טרם נבחרו האחראים למדורי הבידור, ודת ומסורת.

הבמאי הדתי של הטלוויזיה

קצת משונה שאת התוכנית על ההיפנוזה ששודרה בטלוויזיה ביים אדם דתי. הרבה יותר אופיינית עבורו התוכנית על גבורתה של ביריה, ששודרה במוצאי שבת האחרון. הבמאי, אדיר זיק (32), נימנה על אנשי הכיפות הסרוגות הבודדים בטלוויזיה. הוריו, אנשי קיבוץ **השומר־הצעיר** ושמאלנים מובהקים, שלחו אותו משום מה בגיל חמש וחצי לחבראת בישוב חדתי נווה יעקב ליד ירושלים. מספר אדיר זיק: „ראיתי שם קבלת שבת כהילכתה, נרות, קידוש — החלטתי בגיל חמש וחצי להיות אדם דתי." עד היום יש לו חשבון פתוח עם חיים יבין, שניסה לכפות עליו לטרוח בשבת.

הביוגרפיה הרשמית שלו כוללת את בית־הספר הדתי ביל״ו בתל־אביב, אליו נכנס בניגוד לרצונם של ההורים, שעברו בינתיים לתל־אביב. אחר כך נכנס ל**בני־עקיבא**, למקהלת בית־הכנסת, לתיכון צייטלין, לנח״ל מוצנח, להיאחזות כרם שלום (שהוקמה לראשונה על ידי בני־עקיבא), ולאוניברסיטה העברית בירושלים. הוא קיבל תואר ב.א. בהיסטוריה וגיאוגרפיה ונבחר לסגן יו״ר הסתדרות הסטודנטים בקולות חבלתי תלויים, דווקא בניגוד לרצונם של הדתיים, שהציגו מועמד אחר.

במאי אדיר זיק

השתלמות בהוליווד. אדיר זיק היה החקיין בהא הידיעה של דוד בן־גוריון (אחרי ברקו עליו השלום, איש להקת הנח״ל לשעבר, שניספה בתאונת דרכים). מטעמים דתיים לא פנה זיק ללהקה צבאית או לתיאטרון. אחותו, ריקי בן־ארי, מתכננת אופנה בינלאומית, ובעצם כל המשפחה, ציפו שהוא יתפקח. אבל הזיק של זיק לא כבה.

אשתו הצעירה הנימנית על משפחת פשחור, המפורסמת מהקיבוץ הדתי עין־הנציב ואחיה התאום, חתנו של השר בורג, סייעו לו לגלות למקום תורה, לאמריקה, ללמוד שם קולנוע בטלוויזית. בהוליווד לא הפריעה לו הכיפה כלל, להיפך, היהודים שולטים שם בכיפה.

עד שקיבל באוניברסיטת קליפורניה בשנת 1966 פרס ראשון על תוכנית אולפן של פופ ארט ומוסיקה אלקטרונית, ועד שקיבל תעודת מ.א. בקולנוע ובטלוויזיה בחתימתו של המושל־השחקן רונלד ריגן, עבד זיק כאיש אביזרים ותפאורה בבימת אנדי ויליאמס ובסידרת המתח **אני מרגל**. המפיק והבמאי היהודים ומנהל הצילומים הערבי, פואד סעיד מאלכסנדריה, חיבבו אותו מאד. מן הצד סייעו לו קרוב משפחה, שמעון וינצבלר, יהודי דתי יליד רומניה, המחזאי של המחזה היפאני **קאטקי**.

הבנה לעירום. בעיקבות מלחמת ששת־הימים, חזר זיק ארצה. כאן התחילו הצרות. היו אלו דווקא דתיים שאמרו כי במאי־טלוויזיה ודת לא הולכים ביחד. בטלוויזיה ניכשל במיכרזים הפנימיים, ולפי מיטב הבנתו, השפיע על כך סירובו התקיף לעבוד בשבתות.

במיכרזים החיצוניים הוא עמד בהצלחה, אבל למרות היותו מומחה לביום באולפן, נותנים לו בעיקר לעבוד בפילם. עבודותיו העיקריות עד כה היו בתוכניות **חשבון נפש** — על חוזרים בתשובה, על הורדוס ועל חנוכה. משום מה מצמידים אותו לתוכניות **מורשה ומסורת**, אם כי הוא מעוניין לביים תוכניות אחרות ולא רק כאלה בחותמת של כשר למהדרין. זיק מוכן להתייחס בהבנה אפילו לצילומי עירום במקום ובזמן הנכון „אבל סיפור אנושי אפשר לספר גם בלי עירום." „אני מעדיף," מסכם זיק את העניין, „לעשות דברים מוסריים יותר."

תוכניות
אשכבה למיקצב ה־70

שום הרגשה של מסיבת פרידה לא היתה לפני שבוע על בימת התצלומים. ציפי שביט מצוות הצגת ג׳אמבו, גילגלה את כולם על הריצפה בבדיחות שלה. הצלמים השתעשעו בצילומי קלוז־אפ של רגלי החתיכות ששרצו באולפן. האור האדום דלק כרגיל.

עמוס ארבל קם כרגיל. הוא מתקרב. מחייך חיוך קפוא. אומר, שמציגים את התוכנית השביעית והאחרונה של במיקצב ה־70 (יום ב׳, 7/6).

נכנס טוני הקטן. הוא לא כל כך קטן. הוא לובש בגדים לבנים. שני אחיו, על באמת, אלברטו ואנריקו, מלחים אותו בגיטרות. אליל־הנוער, שהשתתף כבר בשבעה פסטיבלים של סן רמו, שר את שירו המירוץ המטורף (מקום שמיני במיצעד הפיזמונים של גלי צה״ל). הבמאי, יוסי צמח, משלב במופע תמונות מסן רמו. בחוץ הולכים המעריצים מכות על הזכות להיכנס פנימה. הם רוצים חתימות ותמונות.

טוני הקטן יורד ואושיק לוי הגדול עולה. הוא שר את שתי אחיות, לפי מילים של המשורר האידי איציק מאנגר. מירי אלוני, בלונדית מאוד וסקסית גם מאוד, רוקדת בישיבה בקצב המיקצב. היא מחכה לתורה לשיר את השיר מחדווה ושלומיק. אילנית אדישה, מצטנפת בפינה וקוראת את העולם הזה. קר לה באולם הזה. החלק השני שלה, אילן (שלמה צח), יושב בפינה אחרת. מירי אלוני מתחילה לשיר על הבמה. פתאום תקלה. קאט. מירי אינה מבינה מה הולך כאן. מסבירים לה. שוב נדלק אור אדום. רקדני ג׳אמבו מופיעים בריקוד מודרני. מזכירים את ג׳ז פלוס.

„תמיד אמרתי שהריקוד הוא הדבר המתאים ביותר למדיום הטלוויזיוני," מלחש אחד התאורנים. התפאורנים, החשמלאים וכל מיני אנשים שקשה לדעת מה הם עושים שם, מבקרים ביקורת מיקצועית כל זמן ההקלטה. מבקרים את החיתוכים. מבקרים את הטריקים שאינם. מבקרים את הפרצופים שישנם ואת החתיכות שבקהל. החתיכות מחייכות כל אימת שנדמה להן שמצלמים אותן. הן באו במיוחד בשביל זה.

רואים קטע מסרטו של יהורם גאון, אני ירושלמי. מוחאים כפיים. מחדר הפיקוד הסמוי יוצאות הוראות בקצב מיקצבי ביותר מפיהם של עוזר הבמאי יגאל גורן וראש עוזרי ההפקה צלילה רז. תזמורת המיקצב בניצוחו של אילן מוכיח מנגנת את הסיום בתחפושת של קאובויים. זהו מערבונון מוסיקלי בשם שבעת המופנמים.

בסידרה כולה היו שבע תוכניות של במיקצב ה־70 באורך כולל של חמש וחצי שעות שידור, שהם 315 דקות. 76 זמרים התארחו בתוכנית ועוד תשע להקות־קצב. סך הכל השמיעו כולם 92 שירים חדשים ומוכרים על רקע תפאורה אחת ובליווי תזמורת אחת. תודה.

בתום ההקלטה שותים שמפניה, עורכים סעודת הבראה. הסידרה שנועדה מלכתחילה להיות סידרת פופ לצעירים, חטאה במידה מסויימת לייעודה והפכה להיות תוכנית בידור רגילה.

הביקורת בעיתונים הממוסדים על השיער הארוך והצריחות הפרועות הרתיעו את יוסי צמח מללכת עד הסוף בעניין זה. סוף. עמוס ארבל עצוב. הוא שואל: „מדוע הסידרה יורדת לפני שהקהל הספיק להתרגל אליה?"

מדוע? כי מעכשיו יביים יוסי צמח תוכניות בידור לכל ולא רק לצעירים בלבד.

תדריך

★ **צעירים ערביים בשעות הפנאי** (יום ד׳, 9/6, 18.30) — זו בעייתך. תוכנית ערבית ובה מישאל כתוב ודיון בהשתתפות סמיח ריזק, קצין־מיבחן לנוער מנצרת, סעאד צרצור, סטודנט לקראת התואר מ.א., שערך מחקר על הנוער הערבי; קאמל פארס, המפקח הארצי על החינוך המשלים. הנקודות לדיון: אין מה לעשות. הידרדרות לפשע וההצטרפות לאירגונים לאומניים. מפיק: יעקב למדן. במאי: יצחק גורן.

★ **סרט השבוע** (יום ד׳, 9/6, 20.35) — הלילה, סירטו הנודע של מיכאלאנג׳לו אנטוניוני, בהשתתפות: ז׳אן מורו, מרצ׳לו מסטרויאני ומוניקה ויטי.

★ **הכלב הצהוב** (יום ו׳, 11/6, 21.40) — מן הסידרה חקירותיו של המפקח מגרה, בהשתתפות ז׳אן רישאר.

★ **מחלקה סודית** (מוצאי־שבת, 12/6, 20.35) — במיכלית, שהחליקה והתרסקה, נמצאת נערה בלונדית חסרת הכרה. עד שהמשטרה מגיעה, נעלמת הנערה. כשמתברר שהיה כאן עניין של חטיפה, נכנס לפעולה צוות המחלקה הסודית.

★ **ברוכים הבאים** (יום ב׳, 14/6, 20.20) — אורי זוהר מארח את אלופת המדינה בכדורגל, מכבי נתניה, עם שלמה ארצי כחלוץ מרכזי בשיר הקבוצה כדרך אותו, סחרר אותו; את משפחת הנגנים־זמרים הבוכרים אלעזרוב, להטוטן ממועדון כליף בשם אלבין ארגו; מיכאל מגיד — טנור עולה חדש מרוסיה; ואת נציג התעשיינים אברהם שביט, שינסה להגיב על האשמותיו של העיתונאי ברוך נאדל, שהועלו בתוכנית הקודמת של ברוכים הבאים. הפתעת הערב תהיה הופעה משותפת של מי שהיו פעם בעל ואשה: אורי זוהר ואילנה רובינא, בשיר החופש בבית־הבראה. מפיק־במאי — אילון גויטין.

★ **מסך** (יום ב׳, 14/6, 21.05) — תוכניתו של יעקב בן־הרצל לענייני קולנוע

צוות מבשלי „ברוכים הבאים"*
מכבי נתניה ונגנים בוכארים

ובה השוואה בין שתי הגירסות, הישנה והחדשה, של הסרט ג׳יין אייר, ביקור בזירת הצילומים של הסרט ירושלים, ירושלים, ופגישה עם משתתפיו, השחקנים דונלד פלזנס וניקול ויליאמסון, עם הצלם ראול קוטאר והמפיק הישראלי רם בן־אפרים.

* מימין לשמאל: המפיק אילן גויטין, עוזר ההפקה אורי אברמסון, היועצת תמר מרוז והמגיש אורי זוהר.

אי המטמון על רקע הסירה והסכך, נראה רפי נלסון (יושב, במרכז) בדיוק כראש השודדים בסרט **אי המטמון**. מקלקלות את הרושם הטוב שתיים מאורחותיו, מונה זילברשטיין (ימין), ונערת תסריט גרמניה, בסרט **הוא לא ירה באביו.**

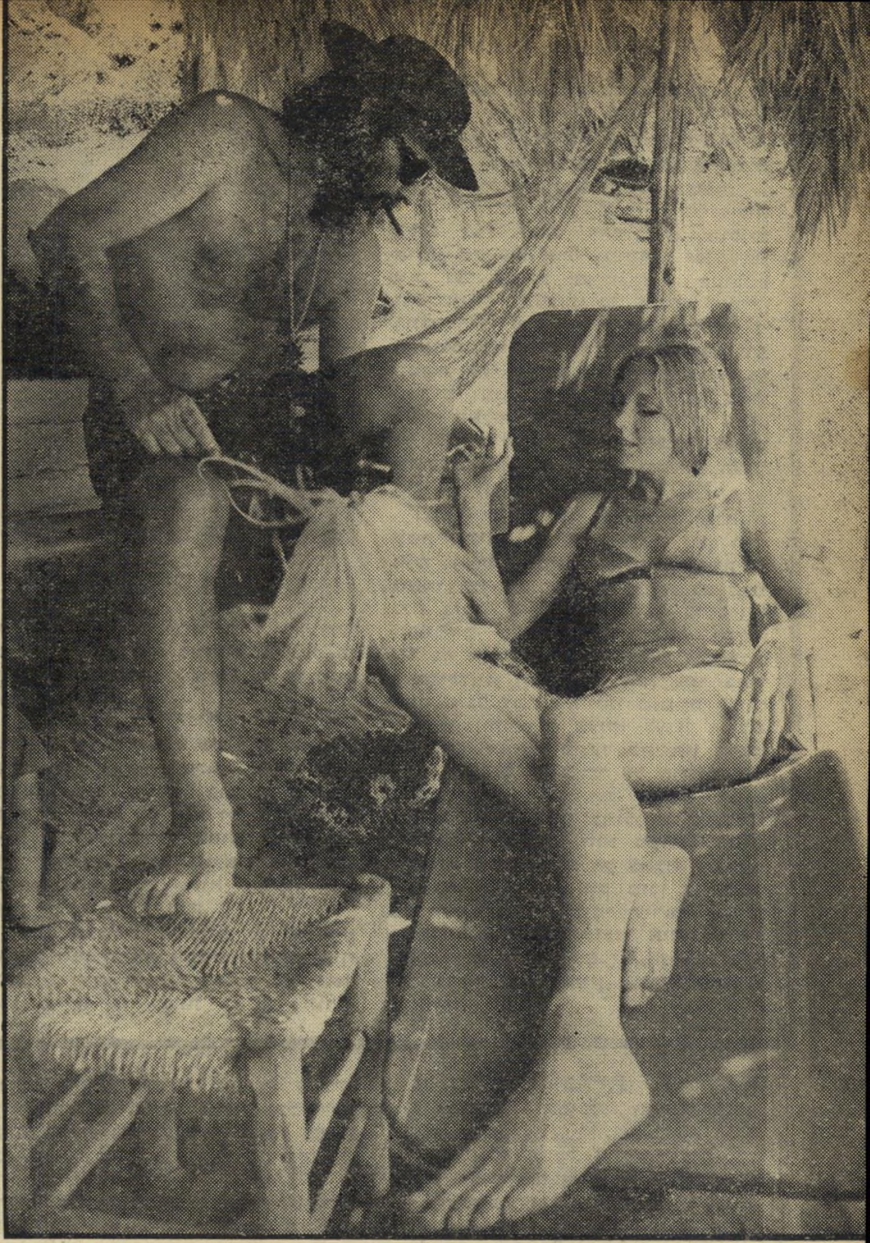

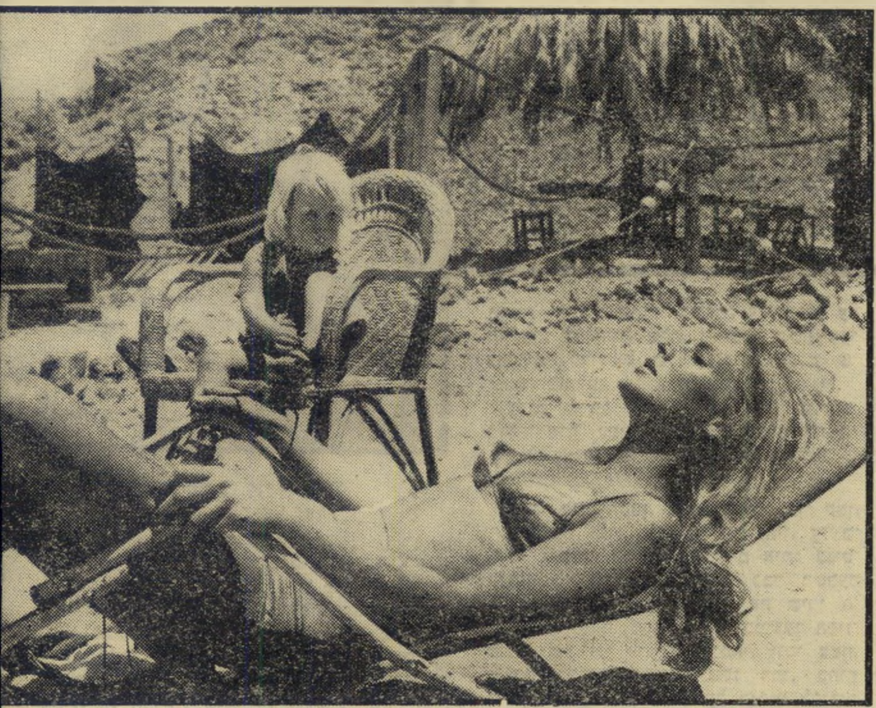

הרחק מן ההמון הסוער

אם היא תבצע את איומה, תהיה ג׳ואנה פאטט הכוכבת הבינלאומית הראשונה שתקים לעצמה בית באילת.

בכך היא תיצור היסטוריה: עד היום, הפכו שחקניות ישראליות — לבינלאומיות. פאטט תהיה הבינלאומית הראשונה שתהפוך ישראלית.

מלוא האשם, על כך, יפול על כתפיו של ההרפתקן וחובב המסעות הישראלי הוותיק, רפי נלסון. לפני כחודשיים הגיעו ג׳ואנה ובעלה, אלכס סקוס, לאילת, לצורך הסרטת אנא לחש את שמי. כאשר גילו את הכפר של רפי, כעשרה קילומטר דרומית לאילת — התאהבו במקום. „אחרי כמה ימים באילת, השתקענו בכפר — ולא יצאנו משם עוד," אומרת היפהפייה הבלונדית.

ההסרטה נדחתה אז לחודשיים, ובשבוע שעבר חזרה ג׳ואנה (27), עם הבעל והבן, דמיון, לאילת.

■ ■ ■

רפי נלסון רוצה שיקראו לכפר שלו הווילאג׳ הישראלי. „שזה יזכיר לאנשים את הוילאג׳ בניו־יורק." בעצם, הוא רחוק מלהזכיר כל מקום אחר. ולא רק בגלל הריחוק ממקום אחר. הוא פשוט אחר.

„למעשה זהו אי" אומר רפי. „בצד אחד יש מידבר. בצד שני ים. ובשני הצדדים האחרים גיבעה. זהו ניתוק מושלם."

הניתוק הוא לא רק מאילת, זהו גם ניתוק ממים זורמים, מחשמל, ומשאר מותרותיה ו/או חסרונותיה של הציביליזציה.

ב„וילאג'" של רפי נלסון מתנתקים גם משאר הדברים. מהעבודה, מהחברים, מהלא־חברים, והעיקר — מן המחשבות.

במקומם — יש דברים אחרים בראש. ים. שמיים. שמש. מוסיקה. סטייק על גריל ובקבוק יין.

גם בכפר עצמו יש דברים אחרים. בתחילה קצת קשה לגלות אותם. כל מה שמצ־

הכפר מראה כללי של הווילאג׳ של רפי נלסון. את הסככות תיכנן רפי עצמו, בהשראה אפריקנית ודרום־אמריקנית, ושני חברים עזרו לו לבנות אותן. בכפר אין מים זורמים ואף לא חשמל, והוא ניסגר למעשה כאשר השמש שוקעת. למעלה משמאל: ג׳ואנה פאטט תופסת שיזוף בחברת בנה דמיון. למעלה מימין: רפי נלסון מגרש זבובים טורדניים מעל רגליה של ג׳ואנה.

כוכבות בינלאומיות. ח"כים. אישי־ציבור.

וסתם עמך. גילו את כפר הנופש המבודד של רפי נלסון

ליחים לראות, על הרקע הכחול־צהוב צורב העיניים שמסביב, הן כמה סככות עשויות בנוסח דרום־אמריקני־אפריקני־נלסוני. בתוך כל סככה שולחן וספסלים עשויים עץ.

מתחת לסככות יש גם אנשים, „אבל לא מבחינים בהם כאן" אומר רפי. „אני לא מקבל אצלי אוטובוסים עם תיירים. מי ש־מגיע לכאן, בא ונשאר ביחידות.

וככה, ביחידות — הרחק מן ההמון ה־סוער וקרוב לים סוף השקט — מבחי־נים בכל שאר הדברים במקום. במאהל בידואי, שהיושבים בו (שני בידואים ונשותיהם) מטפלים בניקיון הכפר ומספקים את הפי־תות הדקיקות לארוחות הצהריים הנפלאות. במאהל בידואי מפואר, שהיה שייך פעם ל־מלך עבדאללה ושווה כיום 50,000 ל"י, מב־חינים במכונית הדאס־באגי של רפי („מכו־ניות אחרות אינן ניכנסות לכאן").

„לפגוש אנשים בוילאג', זה לא כמו לפ־גוש אותם בתל־אביב או במקום אחר" אומר רפי. „כאן לא מסתכלים דרך האנשים — אלא לתוכם. זוהי פגישה אמיתית."

ואפשר לפגוש שם באמת, את כולם: את חיים טופול, ואת דליה לביא, ואת עזר וייצ־מן, ואת המנכ"לים ואת הסמנכ"לים, ואת חברי הכנסת, ואת האנשים הפשוטים, ואת החתיכות ואת הרגילות, ואת כל השאר.

אבל הכי הרבה אפשר לפגוש שם את רפי נלסון. הוא נמצא בכל מקום בכפר.

לפני מיספר שנים, אפשר היה עדיין למ־צוא את רפי במועדון סוף העולם שלו. אילת היתה אז עדיין אילת הרחוקה, ש־אפשר לשכוח בה את הכל, ושהמלה ,סוף העולם' תיארה אותה בדיוק. לפני חמש שנים יצא רפי לחו"ל, כמארגנו של סולימן הקטן. כשחזר — הפכה אילת להיות מרכז העולם. „זה נהיה צפוף עלי," אומר רפי. „אני לא יכול לחיות יחד עם כל־כך הרבה אנשים בבת־אחת."

כך הוא הגיע לוילאג'. „בשבילי, זוהי ה־דרך ההגיונית היחידה לחיות" אומר הוא. „יש כאן יין, ויסקי, ושקט. יש מוסיקה. יש אהבה, לפעמים, יש אנשים — כמו שאני אוהב אותם: אחד, אחד. ויש נוף לא נורמ־לי. ואיך בכלל אפשר לחיות אחרת — אני לא מבין."

המורה הדגול

שתייה היא ה־תחביב המקו־מי בכפר. „צריך להתחיל עם זה בגיל צעיר," אומר רפי נלסון, ונותן לדמיון הקטן, בנה של ג'ואנה פאטט, לטעום מבקבוק היין.

ג'ואנה פאטט

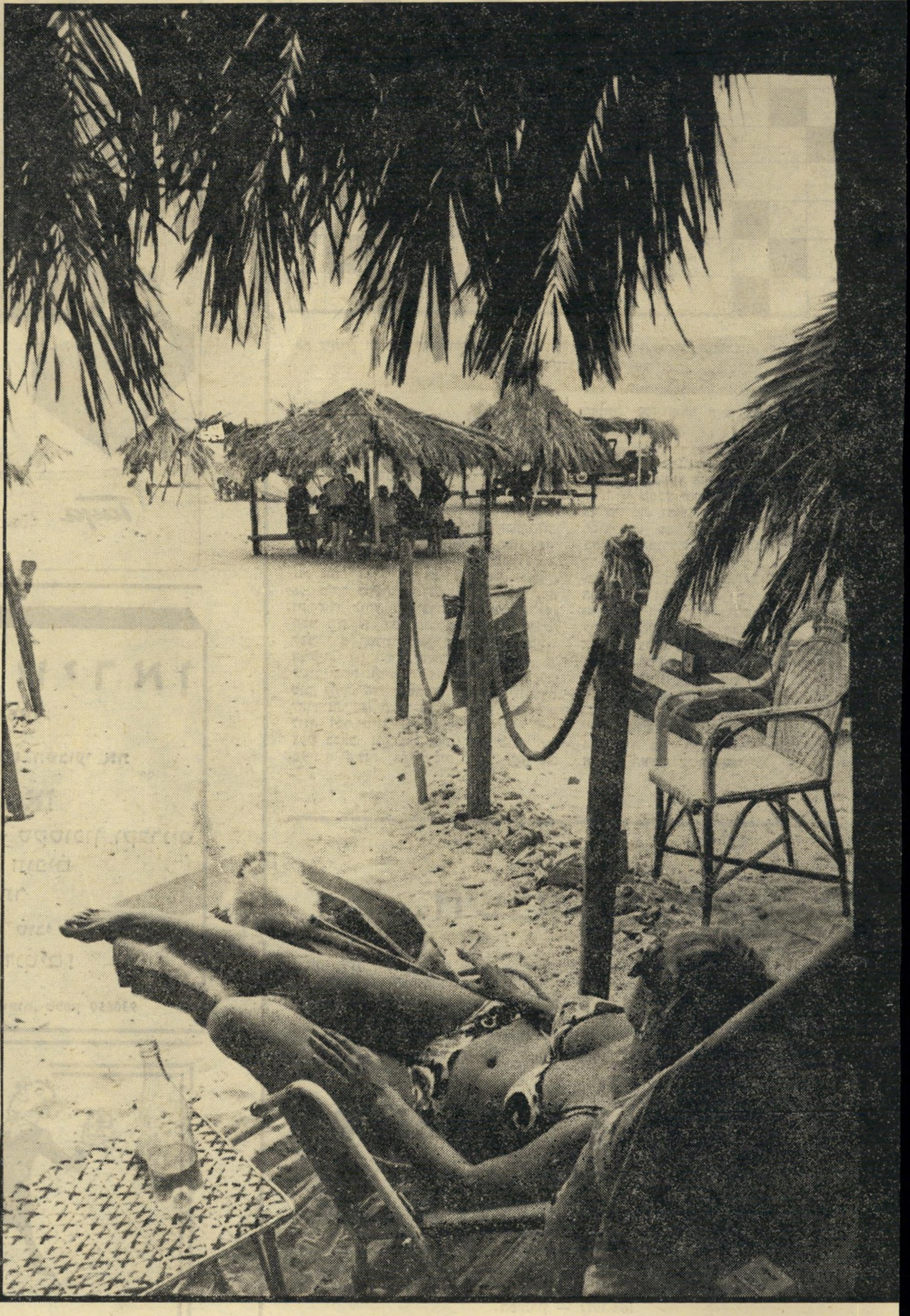

שלווה אחת הנופשות ב„וילאג'" של רפי נלסון. האורחים, האוכלים צהריים מתחת לאחת הסככות שו.רקע, אינם מורגשים ואינם מפריעים. משמאל: **הדאס־באגי** של רפי נלסון הוא הרכב היחיד המקשר בין הווילאג' לבין הציביליזציה. את שאר המכוניות, רפי אינו מכניס לכפר. אחד מעקרונותיו של רפי נלסון הוא להשאיר את המקום בבדידות מוחלטת, לכן מכוניות לא רצויות.

תשבץ העולם הזה 1762

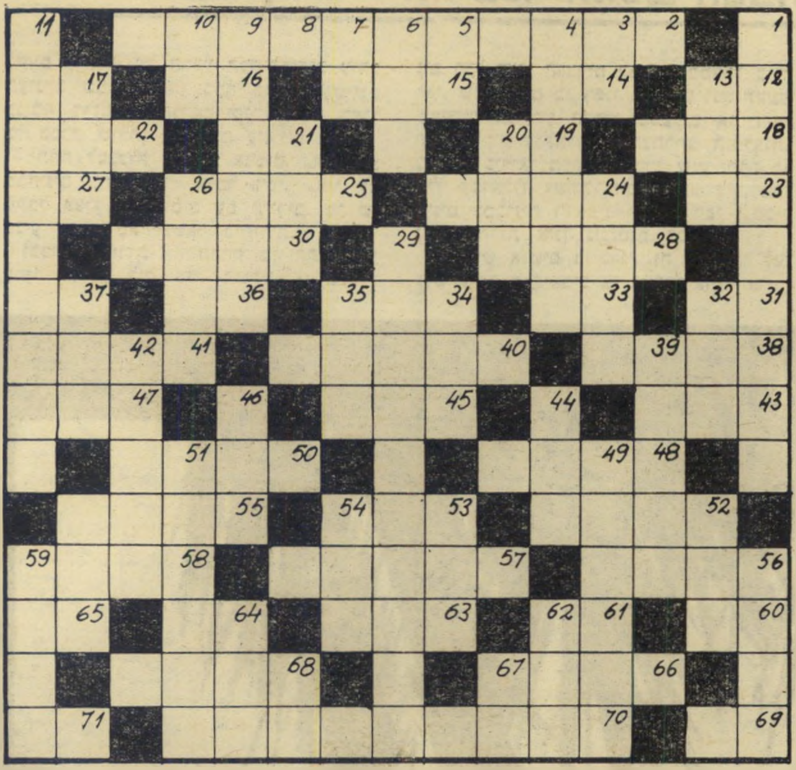

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין על גבי המעטפה: „תשבץ 1762”.
בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאוזן:

2) הממונה על בריאות אזרחי ישראל. 12) מונח בתורת החשמל. 14) מילת זירוז. 15) תכולת גוף בעל שלושה מימדים. 16) מים לרויה (איוב ל"ז, י"א). 17) גב. 18) שמו הפרטי של שר הדתות. 19) איגר קשה. 21) רקב. 22) מלאך. 23) קיים. 24) מכשיר לכיבוי דליקות. 25) שמלאכתו להרוס ולהשמיד. 27) לו מיחלות הפרות המיוחמות. 28) טוב לרחצה. 30) מסע נופש. 31) סוד. 33) המל הסירבול. 34) חמסין. 36) מילת בקשה. 37) מאחר ש... 38) זרם דק. 40) תוקע בחצוצרה. 41) שטוח. 43) מבני נוח. 45) רב מפורסם בארץ־ישראל שלפני קום המדינה. 47) מיהרו. 48) מכינוי המשיח. 50) החרב שלהם. 52) סחורה, מלשון מקח וממכר. 53) אבן יקרה. 55) טוב לחיך. 56) אופנאית צרפתית שנפטרה לאחרונה. 57) יצרני צבעים בארץ. 58) התלונן, דבר סרה. 60) שמא. 61) דגל. 63) צעק בכאב. 64) צר, אויב. 65) שנון. 66) מעונות השנה. 68) עסוק מאוד. 69) אם הפנינה. 70) אורך חייב צפוי לאדם נורמלי. 71) בוסתן.

מאונך:

1) אלוף פיקוד המרכז במלחמת ששת הימים. 3) מטבע יפני. 4) קמצוץ, מעט מאוד. 5) קידומת הולדנית. 7) כפוף. 9) אולם מפואר. 10) סמל הנצחון. 11) מגבית ישובית בתקופת המנדט. 13) סלע. 17) תואר אצולה. 20) רעב. 21) מראה עין. 24) משעשע, מצחיק. 26) רודף נשים. 29) מעצמה. 32) התז מים. 34) שמים. 35) צבה, התנפח. 37) שמה התנ"כי של יבשת אפריקה. 39) קרית האפיפיור. 42) תכונה שלפי פיתגם אנגלי, ויצירה ספרותית, יש להישמר מפניה. 44) כואב, עצוב. 46) כסף קטן. 49) קולוניזציה. 51) נכה הוא כזה. 52) סרב. 53) לחש וגם חלק קטן מאוד. 54) האבר החושב. 55א) אין מספר, ספן. 56) כלי עזר לצליית בשר. 59) ריב. 62) הלכו, פנו. 64) אסון, פגע, תאונה. 67) מוקש. 68) מאותיות האל"ף בי"ת האנגלי.

חשבץ 1762

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק יש למצוא איזו סיפרה מייצג כל סמל של ריבוע.

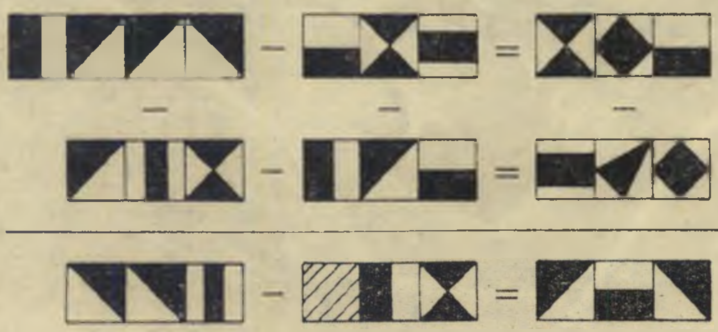

את התשובות יש לשלוח על־גבי גלויות בלבד לת.ד. 136, ת"א, ולציין על גבי הגלוייה: „חשבץ 1762”, הפיתרון צריך להכיל את כל התרגיל במספרים. המועד האחרון למישלוח הפיתרון — 16.6.1971

בין הפותרים נכונה יוגרלו שלושה פרסי ספרים.

לא תאמין
עד שתתקלח
עם
בת-אורן

הידעת כי בת אורן
הוא "סבון ללא סבון"
המסבן, מנקה
ומרחיק זעה...!
ריח האורנים הטבעי והקצף השופע
של בת אורן, יפיגו ממך את החום
ויעניקו לך הרגשה טובה

Taya

מועדון טיראן
הרצליה פיתוח

גאה לארח בערב הג׳אז השבועי את

סדנת הג׳אז

- אלברט פיאמנטה — סקסופון וקלרניט
- אהרון קמינסקי — תופים
- דני גוטפריד — פסנתר

בכל יום חמישי, ערב ג׳אז עם טובי המבצעים בארץ.
הנחות לסטודנטים!

מועדון טיראן, הרצליה פיתוח, טלפון 930650

אני מצלם ב...
מינולטה

להשיג בחנויות המובחרות

קולנוע

ישראל

פנתרים מצלולויד

ישנו בארץ יצור אומלל ועזוב, אשר עין הציבור לא ראתה אותו, אף על פי שהוא עולה לו 400 אלף לירות מדי שנה.

ליצור הנעלם הזה קוראים „הסרט הקצר". הכסף ניתן לכל מיני צעירים העושים רושם של מוכשרים, והמנסים לעשות סרטים לפי מיטב יכולתם. צעירים, קרי, כל מי שלא הגיע לגיל גבורות, ממש כמו בכנסת.

והנה החליטו, שאם נותנים כסף, צריך גם לתת את הדעת ולהביט, ולו פעם אחת, לפחות, בעיניו של היצור הזה. לשם כך התאספו ובאו במאים ומפיקים, מבקרים ו־סתם אנשי־קולנוע, שהוזמנו על־ידי פטרוניהם הרשמיים במדינה — המחלקה לעידוד הסרט הישראלי שבמשרד המיסחר והתעשייה.

וכך נולד יום־העיון הארוך על הסרט ה־קצר.

ממה מתפרנס במאי? בשעת בוקר נאה, ובהרגשת חג וניטרול מן המשרדים והמערכת בתל־אביב, התקבצו משתתפי ה־סימפוזיון באולם קולנוע סטודיו בנתניה, כדי לראות חמישה סרטים קצרים, שצריכים, כנראה, להוות חתך של הסרט הישראלי ה־קצר המצוי: לארגו (ישראל אוריאלי), מר קיקוס (יגאל בורשטיין), כמה זה נפלא (עמוס קינן), ראש פינה (יהודה עצבה) ולנשום עמוק (יורם פורת).

האווירה המתאימה נוצרה מן הרגע ה־ראשון. מכונת ההקרנה במקום שייכת ל־אותן עתיקות שרק מתוך שגגה לא הגיעו עדיין לגל הגרוטאות. לעומת התמונה ה־חשוכה היה הקול מחריד, ומהערות היושבים באולם הסתבר, עד מהרה, כי תרגום בגוף הסרט, מעברית לעברית, היה עוזר להבין את המתרחש מאחורי העדשה ה־אפלה של מכונת ההקרנה. אין אמצעי טוב מזה ליצירת מצב־רוחו של הישראלי העצבני המצוי, ואם זאת היתה כוונת המארגנים, היא הצליחה בהחלט.

בתום ההקרנה עברו המשתתפים לאולם, מצוייד במיקרופונים הפועלים רק לעיתים

עינבר ב„פרחים"
תרגום מעברית לעברית

רחוקות, וכאן החל הסימפוזיון עצמו. ה־במאים חשפו עצמם לשאלות ה„מבינים ב־דבר", ואלה היקשו קושיות מיקצועיות ל־הפליא: שאלו את יהודה עצבה ממה הוא מתפרנס, חקרו את אוריאלי למשמעות ה־סרט שלו, בעיקר על מיבנה התקציב (הוא הציע להביא קבלות ליושבים באולם), מ־יגאל בורשטיין רצו לדעת אם היה עושה היום אותו סוג של סרט (לא, הוא רוצה לעשות רק סרטים בעלי הכרה סוציאלית), ומיורם פורת דרשו שיסביר מדוע שקע בחובות. אפשר היה, אולי, גם לברר מה הן אבני־הנגף העומדות בדרכו של צעיר המנסה לעשות סרט, אבל בזאת לא התעניין איש.

את הניתוחים המעמיקים הנ"ל סיכם עמוס קינן בתיאור הרגשת התיסכול ה־אופיינית לכל מי שעושה סרטים קצרים בארץ: „עם ישראל משלם כסף כדי שיגאל בורשטיין יראה את הסרט שלי, ואני אראה את הסרט שלו. וזהו. בעלי בתי־הקולנוע מפירים את החוק, המחייב אותם להציג סרטים קצרים או יומן ישראלי לפני הסרט העיקרי, ואיש אינו רואה כלל מה הן ה־בעיות המעסיקות אותנו."

רמה של בית־ספר. אלא שלא כולם קוננו על שאין מציגים את הסרטים בפני הקהל הרחב. בחור צעיר שלמד קולנוע ב־חו"ל, העז, למשל, לקום ולומר כי „בושה להראות סרטים קצרים כאלה כמוצרים מוגמרים, כאשר אין הם שונים במאומה מכל עבודת־סיום־שנה, או אפילו טרימסטר, ב־בית־ספר לקולנוע בעולם."

מאחר ועם ישראל אינו אלים במיוחד, לא עשו בו, בבחור, שפטים, אבל קולות וזעקות רמות בקעו מכל כיוון, כולם דיברו יחד, וכל אחד כינה את השני „קומיסר", בחביבות ידידותית של נמרים טורפים.

ומדוע אין, בעצם, בית־ספר לקולנוע ב־ארץ? עמוס קינן מעריך שהדבר היה צריך לעלות כמיליון לירות שטרלינג, ומכאן קל להבין כי זול יותר לממשלה לשלם 400 אלף לירות לשנה, ולתת לבמאים ללמד את עצמם, לטוב או לרע.

המערכה על הביקורת. ארוחת־צהריים הפרידה בין הניצים, ולאחריה באו עוד חמישה סרטים קצרים, ביניהם אחד ש־כולם הסכימו כי הוא היחיד שנוגע ללב מ־כל מה שהוצג באותו יום: פרחים של יגאל שילון ויוסף סוויה, על בחור המחפש את נערת חלומותיו (זהבה עינבר). בהתחשב בעובדה שמכונת־ההקרנה דאגה להעלים ל־גמרי את הפס־קול, החשוב במיוחד בסרט זה, הרי ההערכה שזכה לה חשובה כפליים.

כאשר עלו המבקרים על הבימה והחלו להביע את דעתם בקול רם, הסתבר כי אלה אנשים בעלי אומץ־לב. הם העזו לומר בגלוי שהסרטים שראו משעממים ויומרניים, וזאת בפני היוצרים עצמם.

וכאן באה התגובה האופיינית ליוצר ו־ישראלי — תגובה שאפשר להגדירה בערך כך: „כל המבקרים מטומטמים ואינם אוהבים קולנוע. מאחר והם משמיצים את ה־סרטים שלנו, זאת הוכחה ניצחת לערכם ה־נדיר."

אנאטומיה של עתונאית

דלפין (מקסים, תל־אביב, צרפת): לא תאמינו, אבל ישנן עיתונאיות גם בפריס. הרעיון להוריד מעליהן את הפיאה הנוכרית הציבורית, ולהביט בנבכי נשמתן הגלמודה, בשעות שלאחר מסיבות־הקוקטייל, אינו מקורי, אבל כשר בהחלט.

אלא שהבמאי, אריך לה יונג, סובל בדיוק מאותם חוליים שבהם הוא מאשים את הגיבורה שלו: הוא נפוח, יומרני ומזוייף. העולם שהוא בונה לעיתונאית שלו, דלפין (דני קראל) אינו אמיתי, אינו מציאותי, וכל כוונתו — לעשות רושם.

דלפין מולכת במערכת־עיתון, דמויית חללית מודרנית. הכתבניות שלה הן תריסר שפחות יפהפיות, במיטב בגדי־האופנה, שכל אחת מהן יכולה להיות שער של „פלייבוי". המיסכנה עובדת בפרך בין דיסקוטק מטורף, שמשום־מה על רחבת הריקודים שלו נראות רק לסביות, ואילו ליד השולחנות יושבים שני המינים גם יחד, לבין מסיבת־קוקטייל אקסטראווגנטית, בתחנת אוטובוסים ו־חשמליות שיצאו משימוש.

היא מראיינת ציירים, דוגמנים ואדריכלים (זה המיקצוע באופנה) תחילה בטרקלין בעל מראה־שקוף ואחר־כך ב־אמבט בעל מראה־עירום. יש לה המוני ידידים, שהיא בוכה על צווארם, אבל, בעצם, אין לה אף חבר אחד. כשהיא מחפשת את מי שנראה לה כמאהב, היא מוצאת אותו, עוד באותו ערב, עם אחרת. והיחיד המבין לרוחה, הוא אופנאי אבל הומו־סכסואלי.

האמת הנוראה שהבמאי רצה לחשוף מתחת למעטה אשת־העולם הרחב, היא שדלפין בעצם, רוצה מה שכל אשה פרובינציאלית רוצה: אהבה נצחית, בית, ילדים. אבל לחכות שעתיים רק בשביל לשמוע שלדלפין קוראים בסך הכל מארי, כמו להרבה בחורות אחרות, זה באמת יותר מדי.

במיקרה זה — כדאי לברר מה יש הערב בטלוויזיה.

קראל: יש כאלה גם בפאריס

אגדות לילדים גדולים

סיפורי ביאטריקס פוטר (פריס, תל־אביב, אנגליה): סרט חביב וסימפטי, המהווה הישג יוצא מן הכלל לכוריאוגרף פרדריק אשטון, לתפאורנית קריסטין אדזארד, לצייר־המסיכות רוטיסלב דובוז'ינסקי, ולצלם אוסטין דמפסטר.

כל אלה חברו יחד כדי להביא לבד את דמויות החיות המאכלסות את סיפורי ביאטריקס פוטר, האשה האנגליה הבודדה אשר נישאה רק בגיל חמישים, אחרי שכתבה סידרת אגדות, המוכרות היום לכל ילד באיים הבריטיים.

הסרט כולו מציג את החיות הרבות בעולמה של ביאטריקס פוטר, כמעט בלי גרעין עלילתי, אבל בעזרת כוריאוגרפיה מלאת הומור ופיקחות, השומרת על האופי המייוחד של כל חיה וחיה, ויחד עם זאת מקנה לה חן ועדנה מיוחדת במינה.

באמצעות תפאורה בנויה בכשרון רב ומסיכות מושלמות, ועם צלם אשר ידע להתבונן ברוקדים בדיוק מן הזווית הנכונה, הצליח הבמאי ריג'ינלד מילס ליצור את האשלייה של קנה־המידה, ובמשך רוב הסרט נדמה לך כי אתה אומנם חוזה בחיות, בגודלן הטבעי, המחוללות לפניך, ולא ברקדנים מבוגרים ומנוסים המרכיבים את להקת המחול המלכותי המפורסמת בלונדון.

בין אם המדובר בג'רמי פישר, הצפרדע היוצא לדייג, בג'וני עכבר־העיר, המחזר אחרי העלמה טיטלמאוז, או בפיטר־ראביט הארנב המטיל חתיתו על עלי החסה בגינה, יש בכולם עליצות רבה, ואילו הנוף הסובב אותם הולם לתיאורים המקסימים ביותר של הכפר האנגלי בימי הקיץ.

אמנם, המוסיקה של ג'ון לאנצ'ברי נשמעת כסלט מושלם של כל מלחיני הבאלט במאה ה־19, מאדולף אדם ועד צ'ייקובסקי, ויתכן שקצת יותר עלילה היתה עוזרת לאלה שאינם מכירים את סיפורי פוטר, אבל גם כך זוהי חווייה נעימה המומלצת לאוהבי חיות ולכל הילדים.

הצפרדע: יש כאלה רק באנגליה

תדריך

תל־אביב

★★★ **ישנה נערה במרק שלי** (אופיר, אנגליה) — מצחיקון על מבקר גסטרונומי בשנות הארבעים לחייו, המתאהב בבת תשע־עשרה, עם כל מה שכרוך בקשר שבין איסטניס ל„היפית".

★★★ **יומנו של שוטר** (אלנבי, צרפת) — סרט אלים ואכזרי על שוטר ה־נוקם את מות ידידו, בדרכים שאינן כתובות תמיד בחוק. מישחק משכנע של מישל בוקה.

★★ **אני ירושלמי** (בן־יהודה, ישראל) — טיול בירושלים, בהדרכת יהורם גאון, קצת סתמי, אבל מצולם להפליא על־ידי אדם גרינברג. למעריצי גאון — פיזמונים.

★★★★ **רסיסי חיים** (סטודיו, ארצות־הברית) — משכיל אמריקאי מתוסכל אינו מוצא את מקומו בין בני־מינו, אבל גם עם פשוטי־העם אינו יכול להשלים. ג'ק ניקולסון בתפקיד ראשי.

ירושלים

★★★★ **הבוגר** (ירושלים, ארצות־הברית) — למי שהחמיץ בזמנו את התאור הציני של התבגרות צעיר אמריקאי בורגני, בבימויו של מייק ניקולס ועם דאסטין הופמן, בתפקיד אשר הפך אותו לכוכב.

חיפה

★★★ **שד משחת** (מאי, צרפת) — מותחן על חטיפה מחוכמת, זוכה לטיפול אופייני של קלוד ללוש, עם מישחקי מצלמה, זוויות מוזרות ומישחקים בין עבר והווה, בעריכה. משעשע ומיקצועי.

אגד מגיע לדובב כל יום
אגד מוביל בכל הדרכים

דובב
מושב(תנועת המושבים).נוסד ב-1958.
בגליל העליון.כ-4 ק״מ מצומת-סאסא,
בכיוון למלכיה.על שם דוד בלוך
בלומנפלד.ממנהיגי תנועת העבודה.

״אגד״ זקוק למחירים מציאותיים

מספר 3 של יוסי ידין

זוכרים שסיפרתי לכם, לפני שבועות מספר, שיוסי ידין רק משלים כמה סידורים טכניים, ובא לבוא לארץ!

אז הוא בא. ביום שני השבוע, בבוקר, הוא התייצב פתאום, באמצע המחזה „מדיאה”, באולם החזרות של ה„קאמרי”, עם הסידורים הטכניים והכל.

קוראים לה הדי. היא צעירה, חתיכה, אוסטרית, מאוהבת בו כמו שבחורה צעירה מסוגלת להתאהב ביוסי ידין, ויודעת שהוא לא אלוהים, אלא רק סגנו. יוסי, מגולח זקן ומסופר, שנראה צעיר בעשר שנים מגילו, התנשק והתחבק בשמחה עם חנה׳לה מרון, והציג בפני רעייתו מספר 1 את המיועדת להיות רעייתו מספר 3.

יוסי ידין והדי

הרומן בין ידין להדי נולד אי־שם כשנולד תפקידו כזורבה היווני. יוסי והדי נפגשו בווינה, נסעו יחד לכרתים, לספוג את הרקע והאווירה של הסיפור, חזרו לווינה, ומאז היא לא החמיצה כמעט אף הופעה שלו. מובן שהיא נהנית מעובדת היותו הכוכב הפופולארי ביותר באוסטריה (בניגוד לשמועות קודמות, הפך יוסי־זורבה בווינה למה שטופול־כנר־על־הגג הפך בלונדון), אך אף יותר היא נהנית מיוסי האיש.

ובין הופעה להופעה, היא לומדת עברית ודיני יהדות. כי כאשתו של יוסי, היא רוצה להיות גם בת עמו. כן, היא הולכת להיות אשתו. גירושיו של יוסי נמצאים כרגע בשלבים אחרונים, ומייד לאחריהם, תהיה הדי לגברת ידין.

רומן הסיום של אבי טולידנו

ככה זה בחיים. אתה יכול להיות אפוף חתיכות, מדלג מרומן לרומן, כמו שרק רווק וחתיך ועשיר וצעיר ויפה וזמר מפורסם ואליל־נוער מסוגל להיות — ויום אחד הכל נגמר בצורה אכזרית. סוף לחתיכות. סוף לרומנים. סוף לחיים המתוקים.

קץ אכזרי זה נפל בימים שחורים אלה על אבי טולידאנו. הביאה לקיצם את החיים הטובים שלו ליאורה גל, בזמנו סגנית נערת ישראל, שאיתה נרשם אבי בשבוע שעבר לנישואין ברבנות.

הרומן בין ליאורה ואבי נמשך כבר שנתיים. שנתיים ברוטו, אני מתכוונת. עם כמה חורים באמצע.

את החורים מילאו זוהרות שונות, פה ושם, שהידועה והאחרונה בהן היתה בת הנעורים היפהפיה שרונה מארש.

כאשר החליט אבי על סיום עונת הרומנים, הוא חגג זאת בצורה מקורית. יומיים לפני תאריך ההתייצבות שלו ברבנות, ירד בגפו לאילת, לסופשבוע צנוע של העלאת זכרונות. למה לבד, תשאלו? אם לצטט מפי בעל הדבר עצמו: „כשנוסעים לראשון־לציון, לא לוקחים יין במזוודה.” אהה.

באילת נפגש אבי. בין היתר, עם אתי אורגד, מלכת היופי הנוכחית של ישראל. השניים היו חברים לפני שנתיים בערך, ממש בתקופה לפני שאבי הכיר את ליאורה גל בפעם הראשונה.

אבל פגישתו העכשווית עם אתי, לידיעתכם, התנהלה במישור חברתי טהור. בסוף הסופשבוע ארז אבי את הפקלאות, עלה צפונה, וצעד באון לעבר בניין הרבנות.

יחד עימו, עושה את הצעד הגורלי אחד מידידיו, שוקי בן-פורת: שוקי, שהיה בזמנו החבר של ליאורה, והפסיד אותה לטובת אבי — עומד להתחתן עם מירי בן-דויד — הסגנית של מלכת היופי אתי אורגד.

לאה פלטשר מתחתנת עם גנרל

כפי שיודעות מאות תלמידותיה, במשך השנים, הרי לאה פלטשר, יצרנית החתיכות מספר 1 של ישראל, היא טיפוס דקדקן וקפדן, השואפת לשלמות בכל מעשיה. הייתי אומרת שתכונה זו של המורה הוותיקה באה לאחרונה שוב לידי ביטוי — כאשר בחרה לעצמה בעל. גם במיקרוסקופ לא היתה יכולה לבחור בעל מתאים יותר.

האיש שאיתו תעמוד, ביום חמישי הבא, מתחת לחופה בבית־הכנסת ברהוב פרישמן בתל־אביב, יהיה אלוף (מיל.) צבי איילון — מוותיקי צה״ל, סגן הרמטכ״ל הראשון בימי מלחמת השיחרור, מראשוני אלופי צה״ל, ולאחר שיתרורו מצה״ל — סמנכ״ל משרד הביטחון, שגריר ישראל ברומניה, מנהל אגף הרישוי, וכעת מבקר עיריית תל־אביב.

הזוג הצעיר נפגש לראשונה בבית ידידים לפני כחצי שנה, ויש להם שמונה נכדים — לצבי שלושה, ללאה חמישה. כמובן שמנישואין קודמים. אלא מה?

לאה פלטשר

פגישה משפחתית בספרד

מנדי (רייס דייוויס שאולי וכו׳ וכו׳) יושבת עדיין בספרד בווילה של אהובה ורנר שטראוב, מבעלי טיפאני׳ס, כשהיא נהנית מהשמש הים־תיכונית ומשאר הבלי העולם הזה. בימים הקרובים, היא תיהנה מעוד דבר נוסף: ממבקר אשר יגיע אליה מישראל.

יהיה זה לא אחר מאשר בעלה, רפי שאולי. רפי מעכב את נסיעתו רק עד אחרי הפתיחה החגיגית, בשבוע הבא, של המסעדה הסינית שלו, ששוקמה מהריסות מנדי׳ס השרוף, יחד עם פאב חדש בבניין סמוך. מייד לאחר זה, יקפוץ לסניורה שלו.

כפי שהוא מסביר זאת, הוא ניגש לבקר את בתם דנה, הנמצאת יחד עם מנדי. ו־מאחר שמעולם לא פיקפקתי בהסברים ש־אנשים נותנים לי, אינני מתכוונת לפקפק גם הפעם.

חדווה מתחתנת — אבל לא עם שלומיק

אם אתם דווקא מוכרחים לקרוא לכל דבר בשם, תוכלו לכנות את המסיבה, שהתקיימה ביום שישי האחרון בביתו התל־אביבי, שליד הירקון, של עורך־הדין יצחק (צחי) שני — כמסיבת אירוסין. אבל גם בלי כינויים פורמליים, הולך צחי בכיוון הנ״ל — כשלצידו לא אחרת מאשר יעל (חדווה ושלומיק) אביב.

עד לפני חצי שנה היה צחי בעלה של תמירה להב, הבת של חולצות להב. אחרי שהם התגרשו, נותר צחי בודד לנפשו עת ממושכת — למעלה משלושה חודשים. רק אחרי זה הצליח להתאושש, יצא שוב לאוויר העולם, ופתח ברומן שלו עם יעל.

„הוא אהבת חיי,” טוענת חדווה.

טוב, רק ששלומיק לא ישמע.

יעל אביב

רומן ספרותי

זה זמן מה שקהל חובבי הקונצרטים בתל־אביב מבחין בזוג חדש של חובבי מוסיקה, הבא לכל קונצרט ראוי לשמו, ואשר אהבתם הלוהטת זה לזו מודגשת בכל צעד ושעל שלהם, בכל חיוך, בכל מגע יד. לאלה שהצליחו לזהות אותם, היתה זו הפתעה, שכן זהו רומן ללא אזהרה מוקדמת. הוא: שמואל רול-בנד, סופר ופובליציסט ידוע, שהתגרש לפני כשנה מאשתו האנגליה. היא: סופרת ידועה גם כן — הדסה מור, מחברת „דרכים לוהטות”. הפעם, נראה כי, יסתיימו הדרכים הלוהטות לא במוצר ספרותי, אלא במשהו רציני יותר.

הדסה מור

31 במאי – 2 ביוני 1971

חוק הנשואין והגירושין האזרחיים

באותו יום בו עסקה הכנסת בדיון דרמאטי על הצעת־החוק שלנו לביטול האיסור על מעשים הומו־סכסואליים (ראה עמודים 13—15), הנחנו על שולחן הכנסת הצעת־חוק חדשה, שבוודאי תעורר בבוא היום ויכוח דרמאטי לא פחות.

זוהי הצעת־החוק המלאה הראשונה הבאה להנהיג, בלי שום הסתייגות, נישואין וגירושין אזרחיים במדינה.

לא לגבי ממזרים, כוהן—גרושה וחריגים מסוג זה, כפי שמציעים, למשל, ל״ע, אלא לגבי כל אזרח.

ההצעה היא מיסמך מישפטי מרשים („בומבה!" כדברי אחד הח״כים הצעירים של המערך, שקרא אותה בהתלהבות), והיא כוללת 23 סעיפים מפורטים.

ואלה עקרונותיה:

- **כל הנשואין במדינת ישראל ייערכו בטכס אזרחי, בפני „רושם' — רשם של בית־משפט, שופט־שלום או אדם אחר שימונה על־ידי שר־המשפטים.**
- **נוסף על טכס זה, יכול אדם לעבור גם טכס דתי מטעם עדתו (ובכלל זה כל „עדה יהודית מוכרת," דבר המאפשר הכללת היהודים הרפורמיים).**
- **שני בני־הזוג צריכים להיות בני 17 לפחות, וחופשיים מנשואין. (הצעת־החוק מפרטת בהרחבה את נוהלי הנשואין, מניעת תקלות, וכו').**
- **כל הגירושין בישראל ייערכו בטכס אזרחי.**
- **נוסף על טכס זה, יכול כל אדם לדרוש גם טכס דתי, אם הזוג נישא בטכס אזרחי.**
- **על גירושין יחליט בית־משפט מחוזי.**
- **כל אחד מבני־הזוג יכול לדרוש גירושין במיקרים הבאים: הסכמת שני הצדדים לגירושין; אחד נטש את השני; בת־הזוג היתה בעת הנישואין בהריון, שלא מבן־זוגה, ובן־הזוג לא ידע על כך; אחד מבני־הזוג הטריד את השני ומנע חיי־משפחה תקינים; אחד מהם הוא חולה־נפש או חולה חשוך־מרפא; אחד מהם סובל ממחלה המונעת חיי־מין תקינים; לדעת בית־המשפט אין סיכוי לחיי־משפחה תקינים.**
- **אותו בית־משפט יהיה אחראי לחלוקת הרכוש של הזוג המתגרש, ולקביעת מזונות. (הצעת־החוק מפרטת סדר תקין של ביצוע הגירושין).**

עם הגשת הצעת־חוק זו, בא הקץ לגימגומים סביב נושא זה, והכנסת תוכל להכריע בבירור לכאן ולכאן.

יהיה ברור מי בכנסת נאמן באמת לעקרון זה, ומי משלם לו רק מס־שפתיים.

הדיון, שייערך בעוד כמה חודשים, בוודאי יהיה מעניין.

אנשים בכנסת

מובן שהדיון על הצעת־החוק לביטול האיסור על יחסים הומו־סכסואליים עורר את כל משאבי ההומור בבית. בדיחות הסתובבו לרוב במיזנון.

בין השאר סיפר ח״כ יוחנן באדר את הבדיחה הבאה: בפני המלך הפרוסי פרידריך הגדול התייצב אחד ממפקדי גדודי הפרשים, וגילה: „תפסתי את אחד החיילים שלי כשהוא בא במגע מיני עם סוסה!"

צעק המלך: „מה! תעביר אותו מייד לחיל־הרגלים!"

■ ■ ■

באדר, שהצביע בעד הצעת־החוק, התלוצץ שהוא ידרוש שרק במקום אחד בארץ יימשך האיסור על מעשי־סדום. היכן?

בסדום, כמובן.

■ ■ ■

בהצבעות חשובות במיוחד, רגיל היו״ר למנות שני ח״כים, המייצגים את שתי הדיעות היריבות, כדי שימנו את הקולות.

שום ח״כ אינו שש לקראת תפקיד זה. אבל רק אחד, זבולון המר, מצא עוז השבוע לסרב למלא את התפקיד.

כשקרא לו יו״ר הישיבה, יצחק נבון, למנות את הקולות בהצעה על ההומו־סכסואלים, קרא המר: „איני יכול. לא הבאתי את המשקפיים שלי!"

במקומו נאלץ לשרת חברו לסיעה, דניאל לוי.

■ ■ ■

אחד הח״כים, למראה אנשי מפלגת־העבודה שהצביעו נגד הצעת־החוק: „רוב הסוציאל־דמוקראטים אינם סכסואל־דמוקראטים!"

■ ■ ■

מובן שהיה גם מישהו שהזכיר את אימרתו המפורסמת של וינסטון צ'רצ'יל, ערב מלחמת־העולם הראשונה, כשקיבל צ'רצ'יל לידיו את תפקיד „הלורד הראשון של האדמירליות" (שר לענייני חיל־הים).

כשהואשם בכך שהוא פוגע במסורת חיל־הים, השיב בבוז: „מהי המסורת הזאת? בסך־הכל: שתיית רום, מעשי־סדום ועונש מלקות."

ח״כ השבוע

האיש שהרגיז את כולם

בדרך כלל איכזבו הח״כים החדשים והצעירים, שנכנסו לכנסת השביעית. רובם נתגלו כעסקנים אפורים, אנשי־מנגנון ההולכים בתלם, חריפים ומעניינים פחות מן הזקנים שסולקו על־ידם.

גדעון פת הוא חדש גם לגבי חדשים אלה. הוא נכנס לכנסת רק אחרי מותו של אריה בן־אליעזר. עד כה לא דיבר הרבה במליאה, ונאומיו היו מוקדשים לענייני כלכלה.

פת הוא גבר בעל הופעה נאה, והוא ידוע בכנסת כבן־עשירים, תושב סביון, איש־חסותו של יוסף ספיר. הובטח לו, כך נאמר, שיתמנה לסגנו של שר־המיסחר־והתעשייה — אולם יוסף סיפר נאלץ לפרוש מן הממשלה לפני שהעניין יצא לפועל.

השבוע הפתיע פת את הכנסת כולה בנאום אמיץ, חריף והגיוני ביותר, שנאמר בקול שקט, מן הסוג שהושמע עד כה בכנסת רק בפי סיעתנו. הוא אמר שמשרד־הדתות

גדעון פת

מיותר לחלוטין, שכל מעשיו הם קנוניות חשוכות, שבחירת הרב שלמה גורן כרב ראשי בתל־אביב היתה מעשה־מירמה, ועוד.

כשסיים את דבריו, קרא לי אחד משכני, איש ע״מ: „מה נשאר לך עוד להגיד?"

מובן שנשאר, כי פת לא יכול היה להסיק את המסקנה ההגיונית מדבריו, ולדרוש את הפרדת הדת מן המדינה. לעומת זאת הבטיח שסיעתו תדרוש את ביטול משרד־הדתות — ולא ברור איך יסכילו לכך חסידי־הדת הקיצוניים של חרות, כמו אסתר רזיאל־נאור ובנימין הלוי.

בכלל, הופעתו של פת מפגינה, בעצם אישיותו ודעותיו, את המרחק הגובר והולך בין שני חלקי גח״ל — ומחזקת את הדעה הנפוצה בכנסת כי גח״ל יתפרק ערב הבחירות הבאות, או למחרתן.

ואכן — מה משותף לצעיר מתקדם, הופשי, בעל השקפת־עולם ליברלית ומתון בענייני ישראל—ערב כמו פת — ולקנאית חשוכה מסוגה של רזיאל־נאור, האפופה מיסטיקה לאומנית־דתית־ריאקציונית, או לסיגנון הבומבאסטי של איש כמו חיים לנדאו?

מובן שכל חברי הכנסת שנאמו אחריו, מלבד יגאל הורוביץ מע״מ ואני, גינו את פת בחריפות, כשעולה על כולם (ועל מי הוא לא עולה?) מרדכי סורקיס. למשל:

יצחק קורן (המערך): לצערי התחיל הדיון בטון של זעם. שמענו סקירה טובה של שר־הדתות, שאין לו מה להתבייש במאזן פעולותיו. אני מקווה שסיעת גח״ל לא תפרסם את דבריו של חבר־הכנסת פת כאחד הכתבים המרכזיים שלה. דברי חבר־הכנסת פת פגעו בכבוד הכנסת.

אורי אבנרי: במה הם פגעו בכבוד הכנסת?

יצחק קורן: אני מדבר באופן אישי. דבריו פגעו בי.

אך נדמה לי שהחל מהשבוע יקשיבו ח״כים רבים יותר, בעניין רב יותר, למה שיש לומר לח״כ הצעיר מסביון.

30 הדקות של עזר וייצמן

לפעמים יכול רומאן בלשי להתחבא בשאילתה יבשה. הנה, למשל, שאילתה שהגשתי למחרת התאונה, שבה היה מעורב עזר וייצמן:

לפי העיתונות, שכב הקשיש שנפגע על־ידי מכונית הנהוגה בידי מר עזר וייצמן, כ־45 דקות, עד אשר הגיע אמבולנס למקום התאונה.

רצוני לשאול:

(1) אם יש אמת בידיעה הנ"ל!

(2) אם הידיעה נכונה — מה הסיבה למשך הזמן הרב שחלף מאז הפגיעה עד אשר הגיע האמבולנס, שלפי העיתונים הוזמן מיד לאחר הפגיעה?

השבוע השיב ויקטור שם־טוב, שר־הבריאות, לשאילתה:

(1) התשובה חיובית.

(2) לפי רישום ענף התנועה של המשטרה, קרתה התאונה בערך בשעה 18.30, אולם לדברי היומנאי, רישום הזמן אינו מדוייק.

לאחר בירור שערך משרדי בנדון, נמצא כי בתחנת מגן דוד־אדום בהרצליה נתקבלה הודעה על התאונה בשעה 19.00, אך מכיוון שלא נמצא בתחנה אמבולנס, פנו לתחנה בכפר־סבא.

עזר

האמבולנס יצא מהתחנה בכפר־סבא ב־19.10, ישר אל מקום התאונה, והגיע תוך פרק זמן סביר, בהתאם לנסיבות שנמסרו כאן.

היו״ר ראובן ברקת: שאלה נוספת לח״כ אבנרי.

אורי אבנרי: מן התשובה מתקבל כאן הרושם, שהסידורים היו בסדר מהרגע שהגיעה הקריאה לתחנת מגן־דויד־אדום. אך לא מוסבר מדוע חלפה מחצית השעה מהרגע שהאיש נפגע, ועד לרגע שהגיעה הקריאה לתחנת מגן־דויד־אדום. האם נערכה חקירה?

ויקטור שם־טוב: בשאילתה שהגשת ציינת שעברו ארבעים וחמש דקות מאז נתקבלה הידיעה. לא ציינת איפה נתקבלה הידיעה. יש פה שוני בין מה שכתוב ביומן המשטרה, שעה 18.30, שלדברי היומנאי מופיעה שם שעה לא מדוייקת, לבין שעת קבלת הידיעה בתחנת מגן־דויד־אדום בהרצליה, שעה 19.00. עד שהידיעה נמסרה לכפר־סבא, היתה השעה 19.10. לך וחשב כמה זמן צריך לנסוע אמבולנס מכפר־סבא למקום התקרית. מבחינת לוח הזמנים, הזמן סביר.

רציתי לשאול עוד שאלה בקריאת־ביניים: „האם המשטרה אינה מודיעה אוטומטית למגן־דויד־אדום על קבלת הודעה על תאונה?"

אך היו״ר השתיק אותי — כי אין זכות לשאלה נוספת שנייה. אך נדמה לי שהשאלה מדברת בעד עצמה, ואני מקווה ששר־הבריאות שמע אותה.

מי ילמד כשהאח רעב?

כאשר הביא שר־החינוך יגאל אלון, בפני הכנסת הצעת־חוק שבאה לדחות חלקית את הגשמת חינוך־החובה לכיתה ט', לא העז איש מהקואליציה להתנגד. בניגוד למינהגי, נקטתי הפעם נימה אישית יותר:

אורי אבנרי: מהות המישטר, וכל מישטר, נקבעת על־ידי סולם העדיפויות שלו, ולא על־ידי כוונותיו.

במדינת ישראל, שבה סגן ראש־הממשלה הוא גם שר־החינוך והתרבות, אפשר היה לחשוב שהחינוך תופס מקום ראשון בעדיפויות של המישטר. אין זה כך. אנחנו עושים הרבה למען החינוך; איננו עושים מספיק למען החינוך.

...אני רגיש מאוד, באופן אישי, לבעייה זו. איני יודע אם אני היחיד או כמעט היחיד בכנסת זו, שלא גמר בית־ספר יסודי. נאלצתי לפרוש מבית־הספר אחר שבע כיתות, מסיבות כלכליות, ולכן אני רואה את הבעייה קצת אחרת מכפי שרואים אותה הפקידים של משרד־החינוך.

אינני חושב שדי במתן חינוך חינם. לא פרשתי מבית־הספר משום שלא יכולתי לשלם שכר־לימוד בכיתה ח'. גם אז לא היה שכר־לימוד בכיתה ח'. הבעייה היא שילדים של משפחות ענייות צריכים ללכת לעבוד, כדי להשתתף בפרנסת המשפחה; אין להם לב לשבת בבית־הספר כאשר הילדים היותר־קטנים רעבים ללחם, כאשר ההורים עובדים עבודה מפרכת ושוברת־גב לפרנסת המשפחה.

...הבעייה של חינוך־חובה־חינם היא של מתן גמול למשפחה על אובדן כוח־הפרנסה של הילד, הנער, עד גמר האוניברסיטה.

אם אנחנו רוצים לפתור את הבעייה הזאת, שהפנתרים השחורים מייצגים אותה במידה מסויימת, או לפחות מביאים אותה לתודעתנו, כי אז עלינו להבין שאנחנו מוכרחים לדרבן את בני השכבות האלה להמשיך בלימודים, לא רק בבית־הספר היסודי, לא רק בכיתות ט', י', י״א, כי אם עד גמר בית־הספר התיכון ומשם הלאה עד לאוניברסיטה.

הקבוצה המנהיגה של שיכבה זו יכולה וחייבת לבוא מתוכה. אנחנו מוכרחים להביא לכך שילדים מחוננים ומוכשרים בציבור זה יגמרו את האוניברסיטה, ולשם כך לא די במתן חינוך חינם, כי חינוך החינם צריך לכלול גם מתן אפשרות למשפחה לפצות את עצמה על אובדן כוח הפרנסה של הילד, של הנער, של האיש הצעיר.

סרט מרגש מראה מה

טיבם של נישואין אזרחיים:

הוויכוח השנתי של משרד־הדתות הוא התכתשות שיגרתית בין דתיים וחילוניים. השנה נפתח בנאום חריף של ח"כ גדעון פת (ראה רשימה) נגד משרד־הדתות.

אחרי שרוב הנואמים תקפו את פת, פתח אבנרי את נאומו בדברי־שבח:

אורי אבנרי: צדיק מלאכתו נעשית בידי אחרים.

במשך שש שנים היה קולי כקול קורא במידבר בכנסת. אני שמח שעכשיו הצטרף אליו, בכנסת זו, קול צלול ושקול של נציג מפלגה גדולה, חבר־הכנסת גדעון פת, שדבריו הנוקבים, המחושבים והמתונים, הרגיזו היום כל־כך את חברי־הכנסת האחרים.

הלוואי וסיעתו היתה עומדת מאחוריו בגישה נבונה זו.

מי זה „אנו"?

לא אחזור על דבריו, אמשיך מהמקום שבו נעצר.

חבר־הכנסת פת מציע לבטל את משרד־הדתות ולהעביר את סמכויותיו לידי משרד־הפנים. אנחנו צועדים צעד גדול נוסף קדימה: אנו תובעים להפריד להלוטין בין הדת והמדינה.

שר־הדתות ורהפטיג: נדמה לי שכבר לא „אנו".

אורי אבנרי: סיעתנו מייצגת את בוחריה, ובוחריה הם „אנו".

ובכן, אנו הולכים צעד גדול קדימה, ודורשים את הפרדת הדת מן המדינה בכללותה.

מנחם ידיד: למה באת בכלל לארץ־ישראל, חבר־הכנסת אבנרי? בזכות מה באת לארץ־ישראל, כאשר אתה רוצה להפריד בין דת ומדינה?

אורי אבנרי: אם אתה רוצה לקבל וידויים אישיים, בוא למיזנון ואמסור לך.

בכלל, לא ברור לי איך מדברים אנשי סיעת גח"ל כאן בשתי לשונות: בלשון חבר־הכנסת גדעון פת ובלשון חבר־הכנסת מנחם ידיד. הרי זה דבר והיפוכו. לא ברור לי היכן עומדת סיעת גח"ל, והיכן עומדות סיעות גח"ל, ומה משותף להן, לגבי הבעייה המרכזית הזאת של חיינו הלאומיים.

שבעת עקרונות ההפרדה

אנחנו תובעים את הפרדת הדת מן המדינה, וכדי להסיר כל ספק, אמנה בקיצור את הכללים הקונסטיטוציוניים, הדמוקרטיים, היסודיים, של הפרדה זו:

- **כל חוק, תקנה וחוק־עזר, המטיל על אדם מיצווה דתית בכוח רשות הילונית, ממלכתית או עירונית — יהיה בטל ומבוטל.**
- **שרותים ממלכתיים וציבוריים, ובכלל זה שרותי רכבת ואוטובוסים, יפעלו שבעה ימים בשבוע.**
- **לכל תושב יהיה מובטח חופש האמונה והכפירה.**
- **לכל הדתות, ולכל הזרמים בכל דת, יהיה שוויון מלא בזכויות ובחובות.**
- **לשום אדם לא תעמודנה זכויות־יתר בשל מעמד דתי או פעילות דתית, ובכלל זה שרות צבאי או שרות לאומי.**
- **זכות־יסוד היא לכל אדם להתקשר בברית־נישואין, בלי הבדל דת, לאום, עדה וגזע. כל ענייני האישות, ובכללם נישואין וגירושין, יהיו מסורים בלעדית בידי המדינה.**
- **שום מוסד ממלכתי לא יתערב בבחירות כוהני־דת, ולשום כוהן־דת לא תהיה סמכות כלפי המדינה. לא תהיה דת מטעם רשויות המדינה, ולא תהיינה רשויות־מדינה מטעם דת.**

הנישואין מתחילים בשקר

כבוד היושב ראש, אתעכב היום רק על אחד מעקרונות אלה, הקרוב לכולנו — עקרון הנישואין האזרחיים.

בימים אלה עוברת על תושבי המדינה חוויה אמיתית. באולמות הקולנוע מוצג סרט מרגש,

סיפור אהבה

עדין, יפה, בשם סיפור אהבה, ובשיאו של סרט זה מתקשר זוג בברית־הנישואין. בסצנה מרגשת מבקש האב הקתולי של הכלה שהנישואין יתקיימו בכנסיה קתולית, או לפחות בכנסיה כלשהי. הזוג הצעיר עומד על דעתו לקיים חתונה אזרחית, אישית, אנושית.

הצופים רואים על הבד צעיר וצעירה העומדים זה מול זו, כשכל אחד אומר בטכס דברים היוצאים מקרב ליבו, לפי בחירתו.

עומד לידם כוהן־דת — לא חשוב ולא ידוע של איזו דת — ומכריז בשם קהיליית מסצ'וסטס: „אני מכריז עליכם כעל גבר ואשה."

יוסף גולדשמידט (מפד"ל): למה בכלל כוהן־דת?

אורי אבנרי: זה יכול להיות כל פקיד שהוא, שהמדינה תטיל עליו תפקיד זה.

מה מרגש כל־כך במעמד זה בסרט? הטבעיות, הפשטות, העובדה שהמעמד נובע מן המוסר והאמונה וההשקפה של המתקשרים בברית־הנישואין, שאין פה קורטוב של שקר או צביעות.

והנה אצלנו, בארץ זו, יש טכס דתי, היפה לדתיים, לאנשים מאמינים בתוכנו ובצורתו. אבל כאשר טכס זה נעשה לאנשים שאינם מאמינים לא באלוהים, לא בדת ולא במסורת, הרי טכס זה הופך ללעג ולקלס בעיניהם; חיי־הנישואין שלהם מתחילים בשקר.

אוי לנישואין אלה, ואוי לדת, הסבורה שהיא נבנית בשקר זה.

רבותי חברי־הכנסת, איזה מצב בלתי־מכובד קיים כיום במדינת ישראל!

מאות זוגות מתקשרים בברית־הנישואין במה שנקרא „נישואי מכסיקו". שולחים מכתב למדינה זרה, מקבלים תעודה ממדינה זרה, ונרשמים כנשואים בישראל על־פי חוקי ישראל.

האם זהו תחליף מכובד?

עשרות ומאות זוגות אחרים נוטשים בכל שנה את מדינת ישראל, עוברים לארץ זרה, לקפריסין או לארץ אחרת.

הרגע שצריך היה להיות היפה, הגדול, החגיגי ביותר בחייהם, עובר עליהם בנכר, אצל זרים.

כל הבניין הזה בנוי על צביעות, וצביעות זו, כבוד היושב־ראש, משתרעת לכל אורכם ורוחבם של יחסי הדת והמדינה. אפשר היה לחבר פיליטון על צביעות והתחסדות זו.

הנה מדינה שאין בה רכבות ואוטובוסים בשבת, אבל יש בה שרות מוניות ומכוניות פרטיות, ויכול כל אדם, במחיר גבוה יותר, להגיע לכל מקום בארץ זו בשבת.

במדינה זו אסורות טיסות של חברת־התעופה הלאומית בשבת, אך נמל־התעופה שוקק חיים בשבת וכל המטוסים טסים.

במדינה זו אסור לגדל חזיר ולמכור בשר־חזיר, וכמעט בכל המסעדות ברחוב דיזנגוף, ובערים האחרות, כולל ירושלים, אתם יכולים להזמין מה שנקרא „סטיק לבן" (צחוק).

במדינה זו אין נישואין אזרחיים, אבל יש נישואי מכסיקו, נישואי קפריסין וכד'.

איזה בניין הקמנו? זוהי השפלה למדינה ולדת גם יחד.

אם לא מחר — מחרתיים!

כבוד היושב־ראש, לא נותר לי זמן לגעת בפרשיות אחרות מכוערות, מבעיתות ואף מעוררות סלידה, כמו קיומו של „ספר ממזרים", „ספר מנודים", שהוא דבר מיפלצתי, וזאת מטעם רשויות המדינה.

לא אוכל לגעת בעובדה שלפחות חצי מיליון יהודים בברית־המועצות נשואים בנישואי־תערובת, והדרך לארץ נמנעת מהם — לא על פי חוק (כי לפי החוק הם יכולים לבוא), אלא מפני שהם יודעים כי בבואם לארץ הם באים לחברה שלא תקבל אותם, ושבה אין הם שווי־זכויות.

יש לסיים את המצב הזה, יש להפריד בין הדת למדינה. אין בליבי שמץ של ספק שדבר זה קום יקום, אם לא היום — אז מחר, ואם לא מחר — מחרתיים.

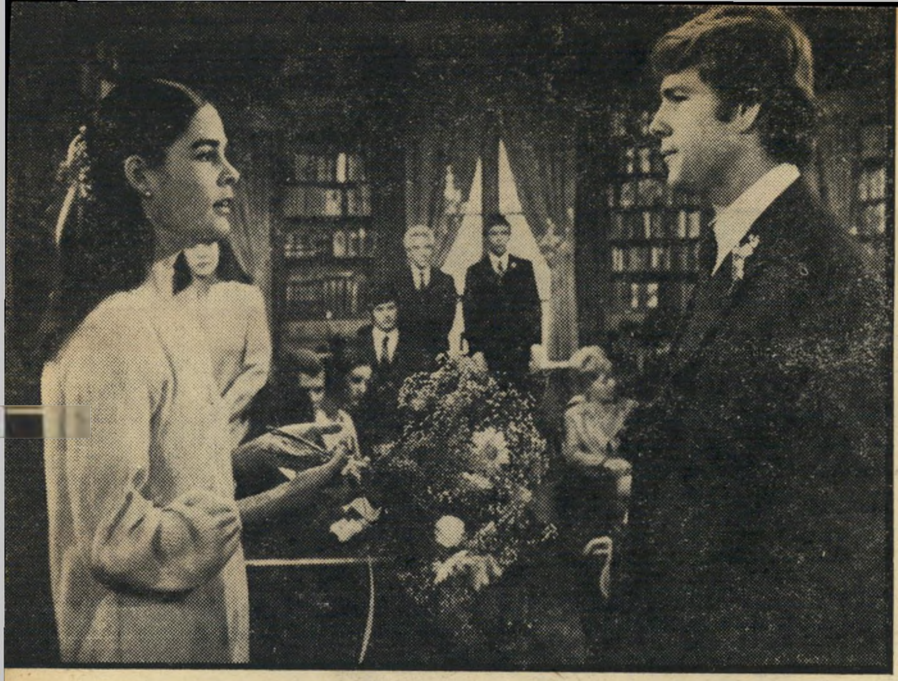

הסצנה המרגשת החתן (אוליבר) והכלה (ג'ייני) מתייצבים זה מול זו בטרקלין פרטי, כשכמה מידידיהם ואבי הכלה יושבים ועומדים מאחוריהם. כל אחד קורא יצירה שבחר בעצמו: ג'ני, שיר של אליזבט בארט, ואוליבר, שיר של ואלט ויטמן. הזוג חוזר על נוסח שבועת־הנישואין הקבוע בחוק, והחתן שם טבעת על אצבע הכלה. לאחר מכן מכריז כוהן־הדת האוניטרי (כת נוצרית שאינה מחייבת אמונה באלוהים) בשם המדינה שהם נשואים כחוק (בתמונה למטה). הסצנה לקוחה מהסרט „סיפור אהבה".

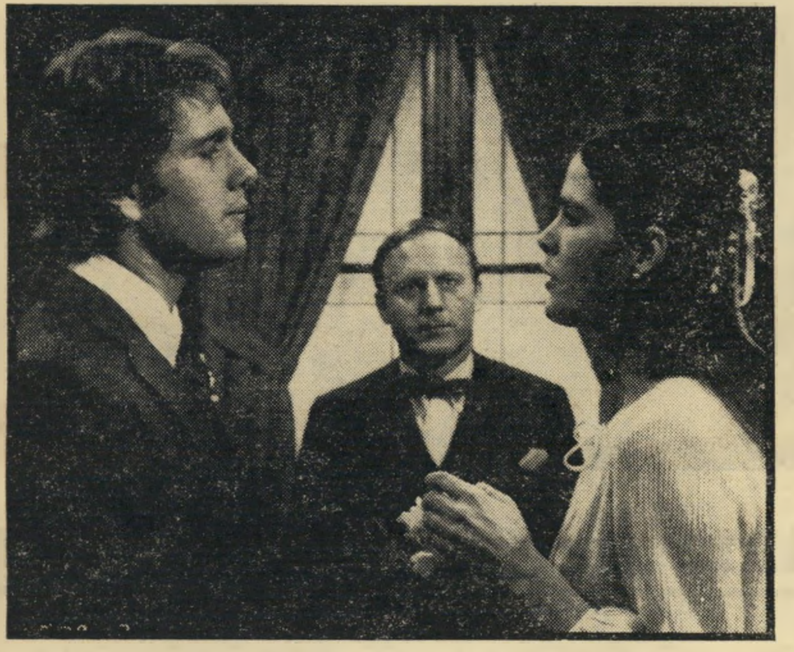

מספר 1762 שנה 35 ט"ז סיון תשל"א, 9.6.1971 המחיר 1.80 ל"י

העולם הזה

התנפלות המישטרה על כוכבי הבוהימה התל־אביבית

מסיבת הסמים

של

אורי זוהר ואריק אינשטיין